

UTRIP

Letnik XXIII
Številka 2
Februar / Marec 2015

Glasilo Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Poština plačana pri pošti 1102 Ljubljana

UVODNIK

Zdravstvena nega med
poslušnostjo in odgovornostjo

DELO ZBORNICE - ZVEZE

Sodelavci v zdravstvenem timu
morajo imeti možnost spregovoriti
avtonomno, odkrito in brez strahu

PRIDOBIVAMO NOVA ZNANJA

15. mednarodni simpozij DMSBZT
Ljubljana: prenos informacij v
zdravstveni in babiški negi

10. SIMPOZIJ O RANAH

z mednarodno udeležbo in učnimi delavnicami
ZDRAVLJENJE RAN – DOBRA PRAKSA IN NOVA ZNANJA

10 th WOUND CARE SYMPOSIUM

with international participation & workshops
WOUND MANAGEMENT – BEST PRACTICE AND NEW KNOWLEDGE

23. DO 24. 04. 2015

KONGRESNI CENTER HOTELA SLOVENIJA,
PORTOROŽ, SLOVENIJA

TEME:

- Akutna rana
- Antimikrobno zdravljenje
- Bolečina
- Diabetična noga
- Kirurške rane
- Kronična rana – primarno zdravstvo
- Kronične rane različne etiologije
- Kvaliteta življenja
- Materiali za oskrbo ran
- Multidisciplinarni pristop
- Okužbe ran
- Opekline
- Oskrba na domu
- Prehrana
- Preventiva
- Rehabilitacija
- Svetlobna fotobiomodulacija
- Tkivni inženiring
- Zdravstvena ekonomika
- Zdravljenje z negativnim pritiskom
- Zdravstvena nega
- Zdravstveno vzgojno delo

Program bo objavljen naknadno

KOTIZACIJA

Kotizacija z DDV znaša za zdravnike 350,00 eur, za zdravnike pripravnike in medicinske sestre 250,00 eur. Vključuje udeležbo na predavanjih in učnih delavnicah, zbornik predavanj, izobraževalno gradivo, potrdilo o udeležbi, pogostitev med odmori in slavnostno večerjo.

INFORMACIJE:

janja.nikolic@kclj.si tel.: 01 522 24 20
natasa.klemencic@kclj.si tel.: 01 522 23 19

Rok za oddajo izvilčka je 28. 2. 2015

univerzitetni
klinični center ljubljana

Kirurška klinika
Klinični oddelek za kirurške okužbe
Zaloška cesta 002, Ljubljana

GLAVNA UREDNICA:

Darinka Klemenc

ODGOVORNA UREDNICA:

Biserka Marolt Meden

UREDNIŠKI ODBOR:

Irena Keršič, Tatjana Nendl, Ksenija Pirš,
Anita Prelec, Veronika Pretnar Kunstek
in Monika Ažman po položaju

NAKLADA:

14.900 izvodov

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP, Ob železnici 30 a, Ljubljana,
T. 01/544 5480, F. 01 544 5481

TRR Zbornice - Zveze pri NLB, d. d.,

poslovalnica Tavčarjeva, Ljubljana
številka: SI56 0201 5025 8761 480

OGLASI:

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic
in zdravstvenih tehnikov Slovenije.
T.01/544 5480, F. 01 544 5481
trzenje@zbornica-zveza.si

OBLIKOVANJE IN PRIPRAVA ZA TISK:

STARLING, d. o. o.,
Opekarska cesta 38, Vrhnika,
T. 01/ 7557-850, e-mail: starling@starling.si

TISK:

SET d. o. o.

SPLETNA STRAN ZBORNICE – ZVEZE:

www.zbornica-zveza.si Utrip (Online)

ELEKTRONSKI NASLOV UTRIPA:

utrip@zbornica-zveza.si

SPREMEMBE V ZVEZI Z NASLOVI

POŠILJAJTE NA:

clanarina@zbornica-zveza.si

ISSN 1581-3738

Revija izhaja 9-krat letno.

Datum natisa: 6. 2. 2015

Fotografija na naslovnici: Sebastjan Plavec

UVODNIK

- 3 Zdravstvena nega med poslušnostjo in odgovornostjo

DELO ZBORNICE – ZVEZE

- 6 Dogodki na Zbornici – Zvezi v januarju
7 10. kongres zdravstvene in babiške nege Slovenije »Z optimalnimi viri do učinkovite zdravstvene in babiške nege«
8 Sodelavci v zdravstvenem timu morajo imeti možnost spregovoriti avtonomno, odkrito in brez strahu
8 Delavnice z elementi supervizije, da nam bo lažje preživeti delovni vsakdan in obremenitve, ki nas doletijo
10, 14 Razpisi za volitve v strokovne sekcije
15 Nacionalni protokoli aktivnosti zdravstvene in babiške nege: Aplikacija kisika preko maske za kisik

EFN

- 20 Poročilo EFN o štirih kategorijah poklicnih kvalifikacij v zdravstveni negi po posameznih državah

ŽIVLJENJE MEDICINSKE SESTRE

- 24 Minute z Danijelo Kogovšek
25 Minute z Mileno Žvokelj

IZ DELA RSKZN

- 26 Poročilo Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego v mandatu 2009 do 2015

PREDSTAVLJAMO VAM

- 27 Svet onkraj stroke – 140 let Splošne bolnišnice dr. Jožeta Potrča Ptuj
29 Obisk Stomatološke poliklinike in advent v Zagrebu
30 Efk in Liberata
31 Paliativna oskrba v Sloveniji – Projekt Metulj
32 Pomurka leta medicinska sestra

PRIDOBIVAMO NOVA ZNANJA

- 34 15. mednarodni simpozij DMSBZT Ljubljana: prenos informacij v zdravstveni in babiški negi
36 Izvajanje učnih delavnic osnovne oskrbe akutne dihalne stiske za izvajalce zdravstvene nege

NA KRATKO

- 38 Zdravstvo 2015

IZ DRUŠTEV

- 40 Utrinki iz Strokovnega DMSBZT Pomurja
41, 42 Razpisa za podelitev priznanja »srebrni znak« in naziv častnega člana DMSBZT Koper in Celje
42–45 Napovedi aktivnosti DMSBZT Ljubljana

IZ DELA ZDRAVSTVENIH ŠOL

- 46 Prvih deset let sodelovanja med Srednjo zdravstveno šolo Novo mesto in Splošno bolnišnico Novo mesto na področju prostovoljnega dela
47 Ustvarjalnost - decembrska vrednota na srednji zdravstveni šoli Celje

ŽIVIMO ZDRAVO

- 50 Če ne veš, kaj bi jedel za zajtrk, poskusi z ovsenimi kosmiči

V SPOMIN

- 52 doc. Ana Habjanič, doctor of health sciences, Finska

IZOBRAŽEVANJA 53–62

Zdravstvena nega med poslušnostjo in odgovornostjo

Darja Ovijač, Darinka Klemenc

Zaposleni v zdravstveni negi opravljajo izjemno zahtevno ter odgovorno delo. Pomembno je, da so ustrezno izobraženi in usposobljeni, da obvladajo različne strokovne postopke in posege, da so sposobni timskega dela.

Pritiski v zdravstvu se stopnjujejo: pomanjkanje kadra ter ostalih virov, hkrati vedno bolj pozaveščeni in zahtevni pacienti, svojci ter širša strokovna javnost. Prišla je tudi skrb za izgubo službe, ki je v preteklosti v zdravstveni negi nismo poznali.

Svet se pospešeno spreminja in mi z njim. Zaposleni v zdravstveni negi tako v Sloveniji kot v svetu smo primorani na novo definirati svojo identiteto, svoje pristojnosti ter način svojega delovanja. Od tod že poznane aktualne težave: kdo smo in kaj je naše delo - nazivi, stopnje izobrazbe, poklicne aktivnosti in kompetence, odgovornost v timu in še in še.

Pomembno se spreminjata tudi vloga in način dela v sodobnih zdravstvenih timih. Tradicionalno je bila medicinska sestra izvrševalka navodil zdravnika. »Ta je res pridna, vse naredi in nikoli ne ugovarja«. Podobno kot mati v neki daljni tradicionalni družini. Vedno prisotna, skrbna, molče prenaša tegobe svojega položaja. Tradicionalno sta bili medicinskim sestram poslušnost in ne-ugovarjanje prikazani kot vrednota. V preteklosti so bile novosti in spremembe rutine redke.

Danes vemo, da je poslušnost etično sporna drža. Kultura varnosti od nas zahteva, da se oglasimo in izrazimo svoje mnenje, ne le, kadar smo nedvoumno prepričani, ampak že, ko se nam le dozdeva, da v zdravstvenem timu nismo povsem »na pravi poti«.

V zdravstveni negi je v prvi vrsti zelo pomembno, da vsi zaposleni težijo k nenehnemu učenju in dopolnjevanju svojega znanja. Prenovljeni Kodeks etike v zdravstveni negi in oskrbi Slovenije (v nadaljevanju Kodeks) pravi:

- izvajalci zdravstvene nege in oskrbe imajo dolžnost in odgovornost, da lastno strokovno znanje nenehno izpopolnjujejo ter dopolnjujejo. Aktivno spremljajo novosti na lastnem strokovnem področju, še posebej aktualne na znanstvenih dokazih temelječe izsledke. Spremljajo razvoj humanističnih, družboslovnih in naravoslovnih ved. Kontinuirano si prizadevajo za lastno osebno rast;

Pomembno je, da nismo le izvrševalci ukazov, ampak avtonomni subjekti, kar se izraža v odgovornosti, ki jo za svoje delo sprejemamo. Kodeks navaja, da smo najprej odgovorni pred pacientom, nato svojo vestjo, šele nato sledijo predpostavljene, delovna organizacija in širša družba.

- pri opravljanju svojega poklica so v okviru svoje izobrazbe in strokovne usposobljenosti za svoje delo odgovorni pred pacientom, svojo vestjo, predpostavljene, delovno organizacijo ter širšo družbo;

- upoštevajo načela kulture varnosti in odklonijo vsak poseg, ki bi bil po njihovem strokovnem prepričanju lahko za pacienta škodljiv ali ni v skladu z načeli poklicne etike; pacienta ščitijo pred nestrokovnim, neetičnim ali samovoljnim ravnanjem svojih sodelavcev;

Reči NE je dejanje, ki tradicionalno ne sodi v besednjak medicinskih sester. Čeprav imajo medicinske sestre dolžnost izpolnjevati navodila zdravnikov, to nikoli ne velja v primeru, ko podvomijo o varnosti naročila za bolnika.

Pred zdravstveno nego je nova naloga. Razvijati svojo sposobnost komunikacije, kako asertivno, »diplomatsko« (ne da bi prizadeli sogovornika) izraziti svoja stališča. Gre za

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije -
Zveza strokovnih družin medicinskih sester, babic
in zdravstvenih tehnikov Slovenije

KODEKS ETIKE

v zdravstveni negi in oskrbi Slovenije

KODEKS ETIKE

za babice Slovenije

veliko in pomembno etično dejanje. Izraziti svoje mnenje, postaviti se za pacienta in njegovo dobro, tvegati nejevoljo predpostavljenih, morda šikaniranje ali celo izgubo službe. V praksi je to pogosto vse bolj zahtevna naloga, zato ne obsojamo posameznikov, ampak se trudimo vzpostaviti kulturo medpoklicnega sodelovanja, ki bo to omogočala. Kodeks:

- *v negovalnem in zdravstvenem timu izvajalci zdravstvene nege in oskrbe aktivno sodelujejo pri identifikaciji in reševanju konkretnih etičnih dilem in sprejemanju etičnih odločitev;*
- *o morebitnem nestrokovnem in/ali neetičnem ravnanju svojih sodelavcev poročajo predpostavljenim, pristojnim institucijam in/ali organom Zbornice – Zveze.*

Biti odgovoren pred svojo vestjo pomeni oblikovati in zavedati se svojih moralnih stališč.

Če naše stališče ni v skladu z veljavno zakonodajo, svojevoljno ravnanje nikakor ni prava pot. V primeru, po našem mnenju neustrezne zakonodaje ali drugih predpisov, imamo kot vsi ostali državljani, možnost po legalnih poteh predlagati spremembe le te. Kodeks:

- *kadar sodijo, da postopek ali poseg ni v skladu z njihovo vestjo ali verskim prepričanjem, lahko uveljavljajo ugovor vesti. O tem so dolžni predhodno obvestiti zdravstveni zavod/delodajalca;*
- *so pobudniki oz. podporniki aktivnosti, ki so v širšem družbenem interesu, še posebej tistih, ki so povezane z njihovo stroko;*

Prehod od pasivnosti k proaktivnosti je zelo zahteven tako za posameznika kot za poklicno skupino. Pomeni spremenjeno vlogo posameznika v zdravstvenem timu in spremenjeno vlogo naših stanovskih organizacij v družbi. Prav odgovornost do pacientov naj bo tista, ki nam naj še naprej daje pogum, moč in vztrajnost za naše delovanje. Le s poglobljenim strokovnim znanjem ter z ustrežno komunikacijo bomo lahko v zdravstvenem timu in v širši družbi naredili času ustrezen korak naprej.

Evtanazija?

Vprašanja v zvezi z življenjem in smrtjo hudo bolnih so že od nekdaj burila duhove. Odgovori in stališča v zvezi s tem pomembnim vprašanjem so bila in so različna glede na obdobja, verske tradicije in države. Sposobnost medicine, da ohranja pri življenju težko bolne ljudi, ekonomski vidiki in spremenjen odnos sodobnega človeka do trpljenja odpira to vprašanje z novo ostrino.

Za oblikovanje lastnega mnenja o tem vprašanju našega bivanja je najprej pomembno natančno razlikovanje pojmov, ki se pojavljajo s tem v zvezi, ter prepoznanje obstoječih pogledov na to vprašanje. Tu si lahko vsekakor pomagamo s predstavitvijo tega področja avtorja Eberharda Schockenhoffa: Etika življenja Temeljna načela in konkretna vprašanja. Naj omenimo še 2. simpozij etike v medicini (Medicinski razgledi), ki navaja etične dileme ob koncu življenja, zlasti na intenzivnih oddelkih.

Medicinske sestre spremljamo paciente tudi v obdobjih, ko so skrajno ranljivi, marsikdaj tudi osamljeni. Lajšamo bolečine, tolažimo svojce. Prav je, da se nas stvari dotaknejo. Delo z umirajočimi nikoli ne more biti rutina. Prav je, da razmišljamo, da imamo svoje mnenje, kaj pacienti v teh obdobjih zares potrebujejo, katere naj bi bile pravice pacientov v zvezi s smrtjo in kje so meje njihove avtonomije. Pogosto smo zadnje, ki smo se jih dotaknile, pobožale vroče ali hladno čelo umirajočega človeka. Glas zdravstvene nege je potreben, pomemben. V tem času je naša naloga, da svoja mnenja in spoznanja o temah trpljenja in umiranja ubesedimo, da o teh temah govorimo in tudi pišemo. Tudi na ta način bomo prispevali k resnično humanemu odnosu do najšibkejših in najranljivejših v naši družbi - do hudo bolnih in umirajočih. ■

Delo Zbornice – Zveze v januarju 2015

Darinka Klemenc, Monika Ažman

Z novim letom novi načrti, nova pričakovanja, upi, dobre želje, trdni sklepi ... Kar hitro smo se po praznikih (četudi so nam jih skrajšali za en dan, saj je 2. januar zdaj delovni dan – kakor za katere ...) spet poglobili v vsakdanje delo. Veliko se je pisalo in govorilo o zdravstvu, tudi o zdravstveni negi v tem mesecu, vsepovsod. Ne le o problemih, teh ni manjkalo, tudi o dobrih stvareh in naši stroki. Eden od takšnih dogodkov je bila slovesna razglasitev dobitnikov priznanja »najsrčnejših«: medicinske sestre, babice in patronažne medicinske sestre, ki ga podeljuje revija Zdravje. Čestitke novim trem »najsrčnejšim« že kar v uvodu. Pisalo se je veliko o naši stroki zlasti v Pomurju, kjer je naša kolegica postala »Pomurka leta«. Čestitamo. In pisalo se je tudi o številnih težavah: o izgorelosti, ne zaposlovanju, posledicah ZUJF-a, težkih delovnih razmerah, ... V tem mesecu (oz. že konec prejšnjega leta) se je zgodila tudi Nevrološka klinika v UKC Ljubljana. Dotaknilo se nas je tako po strokovni kot etični in pravni plati. O tem bomo še veliko slišali, tudi diskutirali, se usklajevali z zdravniško stroko, pravniki, drugimi.

Na sedežu Zbornice – Zveze se stalno dogaja in januar ni izjema. Veseli smo, da so prostori polni delovnih ljudi, zlasti v popoldanskih urah, ko se po svojih obveznostih (tisti, ki imate službo dopoldne) posvetite še stroki in njenemu razvoju na nacionalnem nivoju in grajenju naše skupne organizacije. Hvala vsem.

V nadaljevanju naštevamo nekaj ključnih dogodkov, saj je v samem Utripu še marsikaj povedanega. Prijetno branje.

7. januar

Sestale so se članice Delovne skupine za paliativno zdravstveno nego, skupaj z mag. Matejo Lopuh, državno koordinatorico paliativne oskrbe v Sloveniji.

8. januar

Delovni posvet projekta Aktivno in zdravo staranje v Sloveniji – AHA.SI, ki so se ga udeležili tudi naši predstavniki.

13. januar

Sestanek Delovne skupine za terminologijo
Sestala se je skupina za oblikovanje nekaterih strokovnih pobud v Sekciji medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v enterostomalni terapiji

14. januarja

so se v prostorih Zbornice – Zveze sestali člani Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego na svoji zadnji seji v sedanji sestavi, ki jo je vodila Zdenka Kramar.

15. januar

Sestanek Uredniškega odbora Obzornika zdravstvene nege

Sestanek izvršnega odbora Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v socialno varstvenih zavodih

Sestanek izvršnega odbora Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu

16. januar

Zbornica – Zveza je v zvezi z neljubimi dogodki na Nevrološki kliniki Ljubljana po tehtnem proučevanju okoliščin in dosegljivih informacijah oblikovala izjavo za javnost, ki je objavljena v tej številki Utripa.

19. januar

Sestanek Komisije za specialna znanja

20. januar

Sestanek Komisije za dodeljevanje sredstev iz sklada za izobraževanje

Slovesno, prijazno in toplo vzdušje je bilo na že 7. razglasitvi »najsrečnejše medicinske sestre, babice in patronažne medicinske sestre« v »Drugi violini« v Ljubljani, ki jo vsako leto organizira revija Zdravje s pomočjo svojih bralcev. Tako smo dobili: najsrčnejšo medicinsko sestro **Ireno Nerad** iz Splošne bolnišnice Murska Sobota, najsrčnejšega babičarja **Anžeta Čeha** iz UKC Ljubljana in najsrčnejšo patronažno medicinsko sestro **Marijo Ileršič Kas** iz Zdravstvenega doma Slovenj Gradec. Iskrene čestitke, ponosni smo na vas.

Najsrčnejša medicinska sestra Irena Nerad, najsrčnejši babičar Anže Čeh in najsrčnejša patronažna sestra Marija Ileršič Kas (od desne proti levi).

21. januar

V Dolenjskih Toplicah je potekala redna seja Odbora režijskih strokovnih društev

Slovesnost na Univerzi v Mariboru (UM) ob rektorjevem dnevu je bila za Zbornico – Zvezo še posebej lepa: rektor univerze prof. dr. Danijel Rebolj je svečano listino UM za »odlično sodelovanje na pedagoškem, strokovnem in raziskovalnem področju s Fakulteto za zdravstvene vede

UM« podelil tudi Zbornici – Zvezi. Dekanji izr. prof. dr. (Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske) Majdi Pajnkihar se za predlog iskreno zahvaljujemo.

Isti dan je bila na Fakulteti za zdravstvene vede UM žalna seja v spomin doc. Ane Habjanič, doctor of health sciences, Finska, ugledne strokovnjakinje in visokošolske učiteljice.

22. januar

V Novem mestu je potekalo dvodnevno (22. in 23. januar) strokovno srečanje v organizaciji Splošne bolnišnice Novo mesto v sodelovanju z Društvom medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Novo mesto in Fakulteto za zdravstvene vede Novo mesto.

23. januar

V Prištini v R Kosovo je bila ustanovljena zbornica za področje zdravstvene nege, katere ustanovitvi je prisostvovala (poleg Poljske in Albanije) tudi predsednica Zbornice – Zveze s krajšim nagovorom. Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana je v ta namen prispevalo sliko mesta Ljubljane, za kar se jim lepo zahvaljujemo.

Zahvala.

Vsem, ki ste nam v pred/prazničnih dneh izražali čestitke in dobre želje v novem letu, se iskreno zahvaljujemo. Vse dobro, zdravo, zadovoljno vam še enkrat želimo tudi z naše strani.

Zbornica zdravstvene in babiske nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

10. kongres zdravstvene in babiske nege Slovenije

»Z OPTIMALNIMI VIRI DO UČINKOVITE ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE«

Spoštovani,

želimo vas spomniti, da si ob načrtovanju vaših aktivnosti v letu 2015 rezervirate čas za **10. jubilejni kongres zdravstvene in babiske nege Slovenije 2015**, ki bo potekal **11. in 12. maja 2015, v Kongresnem centru Brdo, Brdo pri Kranju**.

Tematska področja: zdravstvena in babiska nega na primarni ravni, zdravstvena in babiska nega v kliničnih okoljih, prehrana – aktivnost zdravstvene in babiske nege - izziv sodobnega časa, kriza v zdravstvu, zdravstvena in babiska nega in ranljive skupine, komplementarno in naravno zdravilstvo v zdravstveni in babiski negi, babice danes in v prihodnosti, kakovostno izobraževanje za zdravstveno in babisko nego v prihodnosti.

Program kongresa bo objavljen na spletni strani Zbornice-Zveze in v naslednji številki glasila Utrip. Hvala vsem, ki ste poslali preko 60 izvlečkov.

Pomembni datumi: oddaja prispevkov za objavo v zborniku kongresa: **15. februar 2015**, plačilo kotizacije za aktivne udeležence: **30. marec 2015**, zgodnja prijava za udeležbo na kongresu: **30. april 2015**.

Kotizacija

	Zgodnja kotizacija plačilo do 30. aprila 2015		Pozna kotizacija plačilo od 30. aprila 2015	
	Člani ZZ*	drugi udeleženci	Člani ZZ*	drugi udeleženci
Polna kotizacija	160,00 €	320,00 €	180,00 €	360,00 €
Polna kotizacija (upokojeni, študenti)	80,00 €	160,00 €	80,00 €	160,00 €
Dnevna kotizacija	95,00 €	190,00 €	115,00 €	230,00 €

*s plačano članarino
V cene je vključen DDV

Več informacij:

<http://www.zbornica-zveze.si/sl/10-kongres-zdravstvene-babiske-nege-slovenije>

Programski in organizacijski odbor kongresa

*Darinka Klemenc
predsednica Zbornice – Zveze*

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Izjava za javnost - 16. 1. 2015

Sodelavci v zdravstvenem timu morajo imeti možnost spregovoriti avtonomno, odkrito in brez strahu

Na Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zvezi strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije z zaskrbljenostjo spremljamo poročila o dogajanju ob postelji terminalno bolnega v UKC Ljubljana in izrekamo iskreno sožalje svojcem. Bolniška postelja zagotovo ni prostor za razreševanja medosebnih odnosov in pogojev dela.

Spremljanje hudo bolnih in umirajočih je še posebej zahtevno področje dela v zdravstvu. Bolniki in njihovi bližnji potrebujejo spoštljivo, profesionalno etično in socialno občutljivo ter visoko strokovno delovanje celotnega zdravstvenega tima.

Pozdravljamo takojšnje ukrepanje vodstva UKC Ljubljana. Obenem vse zdravstvene ustanove spodbujamo k ustvarjanju delovnega okolja, kjer bodo lahko sodelavci v timu, ne glede na svoj položaj, spregovorili avtonomno, odkrito in brez strahu.

Medicinske sestre morajo imeti možnost opozoriti na strokovne dileme ter odklone. Upoštevajoč načela kulture

varnosti, spoštovanja življenja, lajšanja bolečin in trpljenja pacienta morajo imeti možnost odkloniti poseg, ki bi bil po njihovem strokovnem prepričanju lahko škodljiv za pacienta in ni v skladu z načeli poklicne etike.

V delovnih okoljih, kjer je zaposlenih v zdravstveni negi izrazito premalo in so posledično izjemno obremenjeni, je možnost za odkrito komunikacijo toliko manjša.

Za zagotavljanje kakovostne, varne in humane zdravstvene obravnave je v intenzivnih enotah in drugih zahtevnih deloviščih še posebej pomembno zadostno število strokovno usposobljenih zdravstvenih delavcev, prav tako pa je pomembno tudi njihovo vseživljenjsko izobraževanje in usposabljanje ter strokovni nadzor nad njihovim delom.

*Darinka Klemenc, predsednica
Zbornica – Zveze*

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Vabimo vas na učne delavnice, ki jih vsakdo od nas potrebuje.

Delavnice z elementi supervizije, da nam bo lažje preživeti delovni vsakdan in obremenitve, ki nas doletijo

v prostorih Zbornice – Zveze, Ob železnici 30 a.

- **Pomen motivacijskih postopkov pri delu z uporabniki** - 10. 3. 2015 ob 15. uri
- **Kako pacientom oz. sorodnikom sporočiti slabo novico** - 19. 5. 2015 ob 15. uri
- **Ko se srečamo z nasiljem v delovnem okolju** - 15. 9. 2015 ob 15. uri
- **Upravljanje s čustvi v delovnem okolju** - 10. 11. 2015 ob 15. uri

Delavnice bo vodila priznana strokovnjakinja s tega področja **mag. Mojca Hvala - Cerkovnik, dipl. soc. del.**, licencirana supervizorka pri Socialni zbornici Slovenije, z dolgoletnimi izkušnjami na področju individualne in skupinske supervizije. Svoje znanje z omenjenega področja je pridobivala doma in v tujini.

Kotizacija: z vštetim DDV znaša 60,00 EUR (članom Zbornice – Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti, se prizna 50-odstotni popust in znaša 30,00 EUR). Nakažite jo na transakcijski račun Zbornice – Zveze 02015-0258761480, sklic na številko 00 0427-10032015. Podjetja in zavodi lahko znesek poravnajo tudi po prejetju računa.

Prijava na izobraževanje je preko e-prijavnice na spletni strani Zbornice – Zveze. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico.

Zbornica – Zveza

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Vabimo vas na učno delavnico:

Vegetarijanstvo – muha sodobnega človeka ali veliko, veliko več? 2. del: praktični vidiki vegetarijanstva skozi življenjski cikel

24. marec 2015, v prostorih Zbornice – Zveze, Ob železnici 30 a.

Začetek delavnice ob 9. uri, zaključek ob 14. uri.

Program delavnice:

1. prepoznavanje primernih virov hranil,
2. načrtovanje vegetarijanske prehrane v času posameznih etap življenjskega ciklusa,
3. svetovanje uravnotežene prehrane vegetarijanski populaciji.

Cilji delavnice:

- prepoznati posebnosti vegetarijanskega prehranskega sloga;
- spoznati koristi in potencialna tveganja vegetarijanstva v posameznem življenjskem obdobju in bolezni;
- prepoznati kakovostne vire kritičnih hranilnih.

Delavnico priporočamo:

medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom ter babicam, ki se pri svojem delu pogosteje srečujejo s pacienti, ki prakticirajo različne oblike vegetarijanstva ali sami poskušajo živeti v tem slogu. Posebej so vabljene udeleženske prvega dela delavnice o vegetarijanstvu!

Delavnico bo vodil Jože Lavrinec, viš. med. tehnik, klinični dietetik

Kotizacija:

Kotizacija z vštetim DDV znaša 120 € (članom Zbornice – Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti, se prizna 50-odstotni popust in znaša 60 €). Udeleženci prve delavnice o vegetarijanstvu imajo dodaten 50-odstotni popust.

Kotizacijo nakažite na transakcijski račun Zbornice – Zveze 02015-0258761480, sklic na številko 00 0422-24032015. Podjetja in zavodi lahko znesek poravnajo tudi po prejetju računa.

Prijava:

Prijava na izobraževanje preko e-prijavnice na spletni strani Zbornice – Zveze.

Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in licenčno številko.

Popravek

V januarski številki Utripa je avtorica Marta Blažič pomotoma zapisala napačno letnico v prispevku **Visok jubilej – 120 let novomeške bolnišnice**, objavljenem v rubriki Predstavljamo vam na 29. strani Utripa.

Pravilna letnica se glasi:

Leta **1908** (in ne 2008) je bila na desnem bregu Krke odprta še ženska bolnišnica s 66 bolniškimi posteljami. Tudi to bolnišnico je vodil primarij dr. Defranceschi, usmiljene sestre reda Sv. Vicencija Pavelskega iz Gradca pa so prevzele postrežbo bolnikov.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v sterilizaciji

Na podlagi 10., 11. in 12. člena Pravilnika o delu strokovnih sekcij Zbornice - Zveze in v skladu s Pravilnikom o volitvah in imenovanjih Zbornice – Zveze, objavlja Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v sterilizaciji

razpis za volitve za mandatno obdobje 4 let (2015 -2019) za

1. PREDSEDNIKA/CE STROKOVNE SEKCIJE

in

2. osem (8) ČLANOV/IC IZVRŠNEGA ODBORA

Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v sterilizaciji

Pri izbiri članov/ic IO sekcije se upošteva **regijski in strokovni princip**. Volilna komisija bo po navedenem roku izdelala listo za predsednika/co in člane/ice izvršnega odbora kandidatk/ov, ki izpolnjujejo vse razpisane pogoje. Volitve predsednika in članov/ic IO bodo izvedene na **strokovnem srečanju**, ki bo predvidoma potekalo **16. in 17. 4. 2015**.

Razpisni pogoji za funkcijo predsednika:

- Redna zaposlitev na ožjem strokovnem področju v Sloveniji najmanj 10 let.
- Članstvo v Zbornici – Zvezi najmanj 10 let.

Razpisni pogoji za člane izvršnega odbora:

- Redna zaposlitev na ožjem strokovnem področju v Sloveniji najmanj 5 let.
- Članstvo v Zbornici – Zvezi najmanj 5 let.

Kandidat/ka za funkcijo predsednika vloži:

- Pisno kandidaturo, iz katere je razvidno, za katero funkcijo kandidira, življenjepis z navedbo strokovne izobrazbe, delovnih izkušenj, dosedanjih aktivnosti na ožjem strokovnem področju.
- Osebni pogled na delovanje strokovne sekcije v prihodnjem mandatnem obdobju.
- Dokazilo delodajalca o redni zaposlitvi na ožjem strokovnem področju v Sloveniji najmanj 10 let.

Kandidat/ka za funkcijo člana izvršnega odbora vloži:

- Pisno kandidaturo, iz katere je razvidno, za katero funkcijo kandidira, strokovni življenjepis z navedbo regije, iz katere prihaja in jo želi zastopati ter navedbo na katerem strokovnem področju lahko največ prispeva.
- Dokazilo delodajalca o redni zaposlitvi na ožjem strokovnem področju v Sloveniji najmanj 5 let.

Merila za izbor predsednika in članov izvršnega odbora:

Za predsednika/co - strokovno delovanje in aktivnosti na ožjem strokovnem področju delovanja strokovne sekcije, osebni pogled na delovanje strokovne sekcije in cilji v prihodnosti.

Za člane/ice IO - strokovno področje, kjer bi lahko največ prispeval/a.

Kandidati/ke pošljejo prijave na sedež volilno – kandidacijske komisije **do vključno 31. 3. 2015. v zaprti ovojnici s pripisom: »Volitve Sekcija MS in ZT v sterilizaciji – Ne odpiraj!« na naslov Zbornica – Zveza, Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana.**

Komisija za volitve Sekcije MS in ZT v sterilizaciji bo pregledala prispеле kandidature in upoštevala tiste, ki bodo ustrezale razpisnim pogojem ter prispеле na sedež kandidacijske komisije v razpisanem roku.

Andreja Žagar, predsednica sekcije

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endoskopiji
Razpis za volitve predsednika/ce strokovne Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endoskopiji

Na podlagi 13. in 15. člena Pravilnika o delu strokovnih sekcij Zbornice - Zveze in v skladu s Pravilnikom o volitvah in imenovanju Zbornice - Zveze razpisuje *Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endoskopiji* **volitve za predsednika/co za naslednje štiriletno mandatno obdobje 2015–2019.**

Razpisni pogoji:

- član/ica Zbornice – Zveze najmanj 10 let,
- redno zaposlen/a na področju endoskopske dejavnosti v Sloveniji najmanj 10 let.

Kandidat/ka naj vloži:

- pisno kandidaturo z življenjepisom, navedbo strokovne izobrazbe, delovnih izkušenj in dosedanjih aktivnosti na strokovnem področju,
- dokazilo delodajalca o redni zaposlitvi na področju endoskopske dejavnosti v Sloveniji najmanj 10 let
- izjavo, da je član/ica Zbornice – Zveze,
- osebno vizijo delovanja in cilje sekcije, ki jih želi doseči v naslednjem mandatnem obdobju

Vloge pošljite v zaprti ovojnici na sedež volilne komisije na: Zbornica – Zveza, Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana, s pripisom „VOLITVE Sekcije MS in ZT v endoskopiji- NE ODPIRAJ“. **Rok za oddajo kandidature je do vključno 28. 3. 2015.** Volilna komisija bo pregledala vse pravočasno prispеле prijave in izdelala kandidatno listo. Volitve bodo izvedene **17. 4. 2015** na **strokovnem srečanju sekcije**. Dodatne informacije so na voljo pri predsednici na e-naslov: gjergek.tatjana@gmail.com.

Predsednica sekcije MS in ZT v endoskopiji: Tatjana Gjergek

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji

Razpis za volitve predsednika/ce in podpredsednika/ce strokovne Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji

Volitve predsednika/ce in podpredsednika/ce Stokovne sekcije ms in zt v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji bodo izvedene v **petek, 20. 3. 2015, ob 13. uri.**

Kraj izvedbe volitev bo objavljen **naknadno** na spletni strani Zbornice – Zveze v **rubriki aktualni razpisi**. Razpis za volitve je bil že objavljen v januarski številki Utripa ter na spletni strani Zbornice – Zveze.

Dejan Doberšek, predsednik strokovne sekcije

UTRIP V LETU 2015

Naslednja številka Utripa izide v aprilu. Marca torej Utrip NE izide.
Prispevke za aprilsko številko morate oddati do 20. marca 2015

Uredništvo

Članstvo v Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zvezi strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (Zbornici – Zvezi)

Spoštovana kolegica, kolega,

veseli nas, da ste naša članica ali član. Hvala za zaupanje. Morda razmišljate, da bi to postali? Lepo povabljeni. Z vpisom se vključujete v enotno 85 let staro nacionalno stanovsko organizacijo, ki združuje več kot 15.000 medicinskih sester, babic, zdravstvenih tehnikov in bolničarjev v državi.

Kratka zgodovina: 27. novembra 1927 je bila ustanovljena "Organizacija absolventk šole za sestre v Ljubljani". Leta 1951 se je združenje preimenovalo v Društvo medicinskih sester, leta 1963 v **Zvezo društev medicinskih sester Slovenije** ter se povezovalo v Zvezo društev medicinskih sester Jugoslavije. 15. 12. 1992 je bila v okviru Zveze društev ustanovljena še **Zbornica zdravstvene nege Slovenije**; tako organizacija lahko izvaja tudi naloge regulacije stroke.

Organiziranost: Zbornica – Zveza je pravna oseba zasebnega prava (društvo) in je **ni mogoče deliti samo na »zbornični del« ali samo na »zvezo društev« oz. »društvo«**. Sestavlja jo **enajst regijskih strokovnih društev**; posameznik/ca se sam/a odloči, kateremu regijskemu strokovnemu društvu želi pripadati (Ljubljana, Maribor, Celje, Pomurje, Ptuj-Ormož, Nova Gorica,

Koper, Slovenj Gradec, Novo mesto, Velenje, Gorenjska). Obstaja tudi možnost vključitve **fizičnih članov** oz. aktiva fizičnih članov, če kdo ne bi želel biti član regijskega strokovnega društva. Člani regijskih strokovnih društev in aktiva fizičnih članov so tudi člani Zbornice – Zveze. V organizaciji deluje **31 strokovnih sekcij**, ki povezujejo izvajalke/ce na ožjih strokovnih področjih po vsej državi, ter več začasnih ali stalnih delovnih skupin in teles.

Včlanitev: preko pristopne izjave. Na osnovi slednje vsak/a član/ica prejme najprej začasno potrdilo o članstvu in nato še člansko izkaznico, s katero lahko koristi ugodnosti članstva.

Članstvo v Zbornici – Zvezi je **prostovoljno**.

Članarina znaša 0,6 odstotka bruto mesečnega osebnega dohodka za redno zaposlene, za upokojene in študente 20 € letno, za čas porodniškega dopusta in brezposelnosti pa 3€ mesečno.

Članstvo fizični osebi preneha: na podlagi pisne izjave, da izstopa, in vrnjene članske izkaznice, če eno leto ne plačuje članarine in je ne plača tudi po opominu, z izključitvijo, če ne deluje v skladu s statutom, če krši Kodeks etike medicinskih sester in

zdravstvenih tehnikov Slovenije ali Kodeks etike za babice Slovenije, če s svojim ravnanjem škoduje delu in ugledu Zbornice – Zveze in s smrtjo. Zbornica – Zveza na podlagi pisne izjave o izpisu obvesti delodajalca in regijsko društvo.

Ponovni vpis: če se je član/ica izpisal/a iz organizacije in se v tekočem letu želi ponovno vpisati, za ponovni vpis v register članov Zbornice – Zveze, za izdajo potrdila in članske izkaznice plača pavšalno članarino od izstopa dalje. Če je član/ica prekinil/a članstvo v preteklem letu ali letih nazaj, za ponovni vpis poravnava pavšalno članarino v višini 35€.

Spremembe podatkov: v pisarni Zbornice – Zveze si prizadevamo, da bi bili podatki o članstvu pravilni in ažurni. Zato vas prosimo, če nam spremembe, vezane na delodajalca, status (študent, zaposlen, upokojenec), naslov prebivališča, porodniški dopust ipd. pisno javljate na naslov Zbornica – Zveza, Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana ali po e-pošti – clanarina@zbornica-zveza.si. Najhitrejša možnost sporočanja vaših podatkov je preko portala članov na naši spletni strani www.zbornica-zveza.si – zavihek »pripombe«. ■

Opravičilo

Fakulteta za zdravstvo Jesenice se opravičuje in prosi za popravek, ker so za januarski Utrip poslali v objavo povabilo k sodelovanju na 8. mednarodno znanstveno konferenco s povabilom k oddaji izvlečkov (objavljeno na 65. strani Utripa 1/2015).

Pri navajanju organizatorjev (imenovanju dakanj) so storili napako pri Dekanici Fakulteta za zdravstvene vede Univerze v Mariboru.

Navedli so naziv izr. prof. dr. Majda Pajnkihar.

Pravilno pa je:

Dekanica fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru: izr. prof. Dr (Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske) Majda Pajnkihar

Prednosti in ugodnosti članstva:

- **vodenje osebne mape** (portfolia) strokovnih izpopolnjevanj in izobraževanj;
- številne možnosti za **vseživljenjsko učenje**: izobraževalni dogodki v okviru strokovnih sekcij, regijskih strokovnih društev, delovnih skupin, drugo;
- vključevanje posameznikov ali skupin v področje **raziskovanja lastne stroke**;
- različne **interesne dejavnosti**: skrb za zdrav življenjski slog, izletništvo, kulturne, športne in druge prostocasne aktivnosti, zlasti v okviru regijskih strokovnih društev;
- možnost enkratnega letnega zaprosila za **sredstva iz sklada za izobraževanje**;
- možnost **pravnega svetovanja**;
- možnost **koriščenja različnih popustov**, odvisno od trenutne ponudbe;
- možnost **reševanja osebnih stisk in težav** tako na delovnem mestu kot v zasebnem življenju (v sodelovanju z SOS telefonom);
- možnost **individualnih obravnav primerov nasilja na delovnem mestu** v sodelovanju z zunanjo strokovnjakinjo v okviru Delovne skupine za nasilje v zdravstveni negi;
- drugo.

Pravice člana/ice:

voliti in imenovati ter biti voljen/a in imenovan/a v organe Zbornice – Zveze, uresničevanje poklicnih interesov preko svojih predstavnic/kov ali neposredno v organih Zbornice – Zveze, soodločanje o zadevah, ki so pomembne za zdravstveno in babiško nego za izboljševanje kakovosti, varnosti, humanosti in učinkovitosti zdravstvene oskrbe, posredovanje idej, pobud, vprašanj organom in telesom Zbornice – Zveze, prejemanje informativnega biltena.

Dolžnosti člana/ice: spoštovanje statuta in drugih pravnih aktov in sklepov Zbornice – Zveze, delovanje v skladu z etičnimi načeli stanovskih kodeksov, širitev poslanstva in delovanje v skladu z vrednotami organizacije, redno plačevanje članarine in redno obveščanje odgovornih o spremembah podatkov, ki so potrebni za vodenje registra članstva in dobro delo pisarne Zbornice – Zveze.

Združeni v enotni nacionalni stanovski organizaciji – za kakovostno in varno stroko, za solidarnost med nami, za boljšo prepoznavnost in več vpliva v družbi.

Vaša Zbornica – Zveza ■

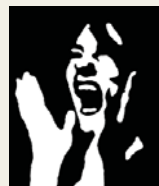

Delovna Skupina Za
Nasilje v Zdravstveni Negi

Delovna skupina za nasilje v zdravstveni negi

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester,
babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Društvo SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja

SVETOVALNI TELEFON ZA OSEBE Z IZKUŠNJO NASILJA NA DELOVNEM MESTU

031 722 333

vsak torek, od 17. do 20. ure

Telefonsko svetovanje je **anonimno in zaupno**. Namenjeno je osebam, ki:

- so žrtve nasilnih dejanj na delovnem mestu,
- imajo izkušnjo spolnega nadlegovanja ali nadlegovanja zaradi osebne okoliščine: invalidnosti, zdravstvenega stanja, starosti, politične, etnične ali verske pripadnosti, istospolne usmerjenosti ... ,
- imajo izkušnjo besednega nasilja, podcenjevanja in omalovaževanja,
- preživljajo sistematično psihično nasilje in poniževanja,
- so na delovnem mestu socialno izločene in diskriminirane,
- na delovnem mestu nimajo zagotovljenega dostojanstva in varnosti,
- so zaradi izkušnje z nasiljem v stiski in potrebujejo pomoč,
- bi rade ustavile nasilje, ukrepale ali pomagale sodelavki/sodelavcu, pa ne vedo, kako.

POKLIČITE NAS, POSKUŠALI VAM BOMO POMAGATI!

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Sekcija medicinskih sester v enterostomalni terapiji

Razpis za volitve v Sekcijo medicinskih sester v enterostomalni terapiji

Na osnovi Pravilnika o delu strokovnih sekcij Zbornice – Zveze Strokovna sekcija medicinskih sester v enterostomalni terapiji razpisuje volitve za mandatno obdobje 4 let (2015–2019) za:

1. Predsednico/ka strokovne sekcije

2. Člane/ice izvršnega odbora strokovne sekcije (na podlagi Sklepa 7/3 z dne 3. 6. 2011, ki ga je sprejel odbor strokovne sekcije, je en član odbora s strokovnega področja urologije).

Razpisni pogoji:

- 1. Redna zaposlitev** na ožjem strokovnem področju v Sloveniji **najmanj 10 let** za funkcijo predsednika/ce in **najmanj 5 let** za funkcijo člana/ice izvršnega odbora sekcije,
- Članstvo v Zbornici – Zvezi** najmanj 10 let za funkcijo predsednika/ce oz. najmanj 5 let za funkcijo člana/ice izvršilnega odbora sekcije.

Kandidat/ka naj vloži:

- Pisno kandidaturo, iz katere je razvidno, za katero funkcijo kandidira, življenjepis z navedbo strokovne izobrazbe, delovnih izkušenj, dosedanjih aktivnosti na ožjem strokovnem področju ter podatke o članstvu v Zbornici – Zvezi.
- Dokazilo delodajalca o redni zaposlitvi na ožjem strokovnem področju v Sloveniji 10 oz. 5 let.
- Za funkcijo predsednika/co strokovne sekcije vizijo in strategijo razvoja stroke enterostomalne terapije za mandatno obdobje.

Pri izbiri kandidatov za izvršilni odbor strokovne sekcije se upoštevata regijski in strokovni princip.

Vloge s potrebnimi dokazili pošljete do vključno 3. 3. 2015 na naslov: Zbornica - Zveza, Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana. S pripisom: »Volitve Sekcija medicinskih sester v enterostomalni terapiji – NE ODPIRAJ.«

Volitve bomo izvedli na strokovnem seminarju 10. 3. 2015 v Laškem.

Mag. Tamara Štemberger Kolnik, predsednica strokovne sekcije v enterostomalni terapiji

Čestitka

Nobena pot ni ravna, nobena pot ni revna, a vsaka je zahtevna in tvoja je ena sama - GLAVNA.

(Tone Pavček)

Na Fakulteti za vede o zdravju v Izoli je novembra 2014, uspešno zagovarjala magistrsko delo prijateljica

ALMA KOCIJAN.

Za profesionalni in osebni uspeh ji iskreno čestitam.

Milka Mlakar Petrič

Čestitka

Strokovni javnosti z veseljem sporočamo, da je podpredsednik Zbornice – Zveze

JOŽE PRESTOR

na Zdravstveni fakulteti Univerze v Ljubljani uspešno zagovarjal magistrsko nalogo z naslovom »Primerjava različnih triažnih sistemov ob dogodkih z velikim številom pacientov na terenu«. Zanj mu je bila 3. decembra 2014 podeljena tudi Prešernova nagrada.

Iskreno čestitam.

Zbornica – Zveza

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Nacionalni protokoli aktivnosti zdravstvene in babiške nege

naziv **APLIKACIJA KISIKA PREKO NOSNEGA KATETRA**

koda **01.02**

Ključne besede: **kisik, kisikova maska, zdravstvena nega**

Namen aktivnosti: Potrebni pripomočki:

Preprečiti ali zmanjšati pomanjkanje kisika v tkivih

Predvideni čas izvajanja protokola (aktivnosti):

5 – 10 minut

Skrbnik protokola aktivnosti zdravstvene in babiške nege:

Sekcija MS in ZT v pulmologiji

Potrebno število oseb za izvedbo aktivnosti:

1

odgovorna oseba protokola:

Lojzka Prestor

- enostavna maska za kisik / set za venturijevo masko / maska z visoko inspiratorno koncentracijo kisika z nepovratno valvulo (ohio maska)
- sterilna destilirana voda / vlažilec
- manometer za kisik
- povezovalna cev za kisik
- robčki
- koš za odpadni material

Aktivnost ZBN lahko izvede: omejitve, pripombe

bolničar	Ne	
tehnik zdravstvene nege	DA	
diplomirana medicinska sestra	DA	
diplomirana babica	DA	
dijak, študent, pripravnik	DA	<i>pod nadzorom mentorja</i>

Nacionalni protokoli aktivnosti zdravstvene in babiške nege

Izvedba aktivnosti zdravstvene nege: **APLIKACIJA KISIKA PREKO VENTURIJEVE MASKE**

Opombe:

1.	Preverimo identifikacijo pacienta in naročilo na terapevtskem listu. Upoštevamo pravilo 10p.	Preprečimo zamenjavo pacienta in nepravilno aplikacijo kisika.
2.	Pri posegu izvajamo razkuževanje rok glede na veljavni protokol higiene rok.	Preprečimo prenos okužbe.
3.	Pripravimo vlažilec.	Uporabljamo lahko vlažilec za večkratno uporabo ali zaprt sistem: - v posodo za vlaženje nalijemo destilirano vodo med oznako min. in max. V tem primeru destilirano vodo in posodo za vlaženje menjamo na 24 ur. - zaprt sistem za vlaženje kisika uporabljamo pri enem ali več pacientih, dokler ne porabimo vse vode oziroma glede na navodila proizvajalca. Posoda za vlaženje, povezovalna cev in venti maska morajo dobro tesniti, da preprečimo izhajanje kisika.
4.	Pacientu razložimo poseg.	Pridobimo njegovo sodelovanje.
5.	Izberemo ustrezno masko.	Izberemo ustrezno velikost maske glede na velikost obraza. Maska se mora obrazu dobro prilegati. Izberemo barvni nastavek, ki ustreza odstotku zahtevane koncentracije kisika. Na nastavku je poleg odstotka kisika označen še pretok kisika v l/min (na primer 24%-2l; 28%-4l; 31%-6l; 35%-8l; 40%-10l; 60%-15l).
6.	Namestimo masko.	Masko namestimo na obraz in jo pričvrstimo z elastiko okoli glave, pod ušesi. Mora se dobro prilegati, vendar pacienta ne sme tiščati. Kožo za ušesi je treba opazovati zaradi draženj in možnega nastanka razjede zaradi pritiska. Preventivno na elastiko namestimo zaščito, ki prepreči nastanek razjede zaradi pritiska. Novejše maske se bolje prilegajo obrazu, nameščamo jih tako, da spodnji rob pride na brado.
7.	Nastavimo predpisan pretok kisika.	Na manometer namestimo povezovalno cev za kisik in naravnamo pretok kisika, ki ustreza odstotku kisika, označenem na nastavku venti maske. Kroglica na manometru mora lebdeti na sredini črtice zelenega pretoka kisika oziroma je nastavljena glede na navodila proizvajalca manometra.
8.	Pospravimo uporabljeni material.	V primeru uporabe posod za vlaženje z njimi po uporabi ravnamo po veljavnem protokolu za čiščenje, razkuževanje pripomočkov in njihovo shranjevanje. Povezovalne cevi ostanejo iste ves čas hospitalizacije, po končani aplikaciji kisika, jih zavržemo. Pacient ima ves čas isto masko. Vsako jutro jo umijemo z milom in toplo vodo. Prebrišemo do suhega. Če je maska zelo umazana ali poškodovana, jo zamenjamo. Ko menjamo nastavke na maski zaradi spremembe pretoka kisika, jih obrišemo z alkoholnimi robčki in jih pospravimo v PVC vrečko z ostalimi nastavki, ki jih ima pacient ob sebi. Ne uporabljamo nastavkov, kjer ni jasne oznake koncentracije in litrov kisika. Ob odhodu pacienta masko, cev in vrečko z nastavki zavržemo.
9.	Razkužimo roke.	Preprečimo okužbo.
10.	Poseg dokumentiramo v dokumentacijo zdravstvene nege.	

Nacionalni protokoli aktivnosti zdravstvene in babiške nege

Izvedba aktivnosti zdravstvene nege: **APLIKACIJA KISIKA PREKO MASKE Z VISOKO INSPIRATORNO VSEBNOSTJO KISIKA (OHIO)**

Opombe:

1.	Preverimo identifikacijo pacienta in naročilo na terapevtskem listu. Upoštevamo pravilo 10p.	Preprečimo zamenjavo pacienta in nepravilno aplikacijo kisika.
2.	Pri posegu izvajamo razkuževanje rok glede na veljavni protokol higijene rok.	Preprečimo prenos okužbe.
3.	Pripravimo vlažilec.	Uporabljamo lahko vlažilec za večkratno uporabo ali zaprt sistem: - v posodo za vlaženje nalijemo destilirano vodo med oznako min. in max. V tem primeru destilirano vodo in posodo za vlaženje menjamo na 24 ur. - zaprt sistem za vlaženje kisika uporabljamo pri enem ali več pacientih, dokler ne porabimo vse vode oziroma glede na navodila proizvajalca. Posoda za vlaženje, povezovalna cev in venti maska morajo dobro tesniti, da preprečimo izhajanje kisika.
4.	Pacientu razložimo poseg.	Pridobimo njegovo sodelovanje.
5.	Nastavimo ustrezen pretok kisika in namestimo masko.	Na manometer namestimo cev za kisik in naravnamo pretok kisika od 12-15l/min. Ko je rezervoar maske napolnjen vsaj do polovice, namestimo masko na obraz ter jo pričvrstimo z elastiko okoli glave in pod ušesi. Maska se mora dobro prilegati, vendar pacienta ne sme tiščati. Kožo za ušesi je treba opazovati zaradi draženja in nastanka razjede zaradi pritiska. Preventivno na elastiko namestimo ustrezno zaščito.
6.	Skrb za predpisan pretok kisika.	Pretok nastavimo tako, da je rezervoar maske poln približno do polovice. Napihnenost rezervoarja pogosto kontroliramo in glede na polnost prilagajamo pretok kisika. Če se v rezervoarju nabira voda, ga moramo redno prazniti. Masko menjamo po potrebi (nabiranje tekočine, poškodovana ali umazana maska).
7.	Pospravimo uporabljeni material.	V primeru uporabe posod za vlaženje z njimi po uporabi ravnamo po veljavnem protokolu za čiščenje, razkuževanje pripomočkov in njihovo shranjevanje. Povezovalne cevi ostanejo iste ves čas hospitalizacije, po končani aplikaciji kisika jih zavržemo.
8.	Razkužimo si roke.	Preprečimo okužbo.
9.	Poseg dokumentiramo v dokumentacijo zdravstvene nege.	

Nacionalni protokoli aktivnosti zdravstvene in babiške nege

Izvedba aktivnosti zdravstvene nege: **APLIKACIJA KISIKA PREKO NAVADNE OBRAZNE MASKE**

Opombe:

1.	Preverimo identifikacijo pacienta in naročilo na terapevtskem listu. Upoštevamo pravilo 10p.	Preprečimo zamenjavo pacienta in nepravilno aplikacijo kisika.
2.	Pri posegu izvajamo razkuževanje rok glede na veljavni protokol higiene rok.	Preprečimo prenos okužbe.
3.	Pripravimo vlažilec.	Uporabljamo lahko vlažilec za večkratno uporabo ali zaprt sistem: - v posodo za vlaženje nalijemo destilirano vodo med oznako min. in max. V tem primeru destilirano vodo in posodo za vlaženje menjamo na 24 ur. - zaprt sistem za vlaženje kisika uporabljamo pri enem ali več pacientih, dokler ne porabimo vse vode oziroma glede na navodila proizvajalca. Posoda za vlaženje, povezovalna cev in venti maska morajo dobro tesniti, da preprečimo izhajanje kisika.
4.	Pacientu razložimo poseg.	Pridobimo njegovo sodelovanje.
5.	Pripravimo navadno obrazno masko.	Maska se mora obrazu dobro prilegati. Z masko dosežemo med 35-60% koncentracijo kisika v vdihanem zraku pri aplikaciji kisika od 5-10l/min. Pri manjših pretokih se koncentracija kisika v maski zmanjša, ker izdihani CO ₂ preprečuje zvišanje koncentracije kisika v maski.
6.	Namestimo masko.	Masko namestimo na obraz in jo pričvrstimo z elastiko okoli glave in pod ušesi. Mora se dobro prilegati, vendar pacienta ne sme tiščati. Kožo za ušesi je treba opazovati zaradi draženja in nastanka razjede zaradi pritiska. Preventivno na elastiko namestimo zaščito, ki prepreči nastanek razjede zaradi pritiska. Novejše maske se bolje prilegajo obrazu, nameščamo jih tako, da spodnji rob pride na brado.
7.	Nastavimo pretok kisika.	Na manometer namestimo povezovalno cev za kisik in naravnamo pretok kisika, da dosežemo želeno koncentracijo kisika. Kroglica na manometru mora lebdeti na sredini črtice zelenega pretoka kisika.
8.	Pospravimo uporabljeni material.	V primeru uporabe posod za vlaženje z njimi po uporabi ravnamo po veljavnem protokolu za čiščenje, razkuževanje pripomočkov in njihovo shranjevanje. Povezovalne cevi ostanejo iste ves čas hospitalizacije, po končani aplikaciji kisika, jih zavržemo. Pacient ima ves čas isto masko. Vsako jutro jo umijemo z milom in toplo vodo. Prebrišemo do suhega. Če je maska zelo umazana ali poškodovana, jo zamenjamo. Ob odhodu pacienta masko zavržemo.
9.	Razkužimo roke.	Preprečimo prenos okužbe.
10.	Poseg dokumentiramo v dokumentacijo zdravstvene nege.	

Nacionalni protokoli aktivnosti zdravstvene in babiške nege

Opombe, omejitve protokola:

Temeljna literatura:

- Ivanuša A, Železnik D. Standardi aktivnosti zdravstvene nege, 2. dopolnjena izdaja, Maribor: Fakulteta za zdravstvene vede, 2008: 375-387
- Kadivec S, Vrankar K. Aplikacija kisika In: Skela SB et. al, eds. Teoretične in praktične osnove zdravstvene nege ;zbrana poglavja, Jesenice: Visoka šola za zdravstveno nego, 2010: 270-286
- Šifrer F. Zdravljenje s kisikom. In Kern I, ed. Book of abstract, 4th Slovenian pneumonology and allergology congress 2008, Portorož, 14.-16. September 2008. Golnik: University clinic of respiratory and allergic diseases Golnik, Slovenian association of pneumologists, Slovenian association of allergology and clinical immunology; 2008: 28-30
- Nettina MS. Lippincott manual of nursing practise. 9th ed. Philadelphia: Wolters Kluwer Health: Lippincott Williams&Wilkins. 2010; 242-55
- Križmanić M, Grmec Š. Numerični izračuni pričakovanih deležev kisika v vdihanem zraku (FiO2) različnih sistemov za aplikacijo kisika. Med. Mes. 2007;3: 282-92
- British Thoracic Society. Guidelines for emergensy oxygen use in adult patients: Summary of draft guideline; 2007. Dostopno na: WWW.bri-thoracic.org.uk/c2/uploads/oxygen (30.9.2013)
- Crnič I, Pulzna oksimetrija in kisik-uporabno a ne samoumevno. In: Posavec A, ed. Nujni ukrepi v predbolnišnični nujni medicinski pomoči, zbornik predavanj, Ljubljana: Zbornica – Zveza, Sekcija reševalcev v zdravstvu 2006: 269-307
- Altman G. Fundamental & advanced nursing skills. 3th ed. Clifton Park: Delmar Cengage Learning, cop-ing; 2010: 867-76
- Raškovič RM, Varna aplikacija kisika. In: Kvas A et.al, ed. Sodobnim znanjem postopkov v zdravstveni in babiški negi nasproti, Ljubljana: Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov, 2010: 21-29
- O.C.Tablan, L. J. Anderson, R. Besser et.al. Guidelines for Preventing Health-Care-Associated Pneumonia. Recommendations of CDC and the Healthcare Infection Control Practices Advisory Committee. MMWR, March 26.2004 /53 (RR03); 1-36
- J. Webster, L. Hall, D. Goodwin et.al. Three versus seven day circuit changes of humidified oxygen circuitry: a feasibility study. Australian journal of advanced nursing. Vol 25, No 4; 23-3
- Preprečevanje prenosa okužb z respiratornimi pripomočki in opremo. Dostopno na: http://www.mz.gov.si/fileadmin/mz.gov.si/pageuploads/kakovost/strsmernice_okuzbe_feb_2010/MZ_pogl_7.3_Resp.oprema_2009.pdf (10.7.2013)

Sklep	organ, ki izdaja sklep o ustreznosti:	številka sklepa:	datum:	odgovorna oseba:
sklep skrbnika nacionalnega protokola	Sekcija MS in ZT v pulmologiji	2K/2014	08.04.2014	Lojzka Prestor
I. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola	Delovna skupina za nacionalne protokole ZBN	5/14	03.12.2014	Majda Oštir
II. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola	Upravni odbor Zbornice Zveze	410/25	07.05.2014	Darinka Klemenc
III. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola	Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno nego pri MZ	07a/95-2014	19.11.2014	Zdenka Kramar

Poročilo EFN o štirih kategorijah poklicnih kvalifikacij v zdravstveni negi po posameznih državah

Prevod: Nataša Pregl

1. Politična agenda EU o delovni sili

EFN je sodeloval v javni razpravi¹, ki jo je z zeleno knjigo o zdravstvenih delavcih v EU, objavljeno decembra 2008, sprožila Evropska komisija.² EFN in druge zainteresirane strani so vprašanje zdravstvenih delavcev leta 2008 postavile na politični dnevni red EU, ko so dosegle, da je Evropski parlament sprejel pisno izjavo o zdravstvenih delavcih v EU (40/2010).³ Pisna izjava je bila sprejeta v okviru dogodka, kjer so svoje zgodbe predstavili tudi številni zdravstveni delavci in bolniki, ki so se morali soočiti s težavami na področju poklicne in zasebne mobilnosti. To je bil ogromen uspeh – pridobili smo podporo Evropskega parlamenta pri oblikovanju evropskih pobud za načrtovanje in predvidevanje gibanj zdravstvenih delavcev v EU ter dosegli sprejetje akcijskega načrta EU.

Na podlagi političnih prizadevanj EFN v Evropskem parlamentu so bili decembra 2010 sprejeti sklepi Sveta,⁴ ki so omogočili, da je bilo v okviru predsedovanj EU v letih 2011 in 2012 sprejetih več pobud za reševanje vprašanja zdravstvenih delavcev v EU. Komisija se je leta 2012 odzvala z Akcijskim načrtom za zdravstvene delavce EU⁵, sredi leta 2013 pa s Skupnim akcijskim načrtom za načrtovanje in predvidevanje gibanj na trgu delovne sile v zdravstvu (EUHWF).

Skupni akcijski načrt za zdravstvene delavce v EU se osredotoča na več delovnih sklopov, za katere so bili na podlagi skupnega vprašalnika SZO-Eurostat-OECD zbrani kvantitativni podatki (WP4), ki pa strokovno niso najbolj zanesljivi, saj metoda, na podlagi katere je bila opravljena raziskava, ni v skladu z zakonodajo EU (Direktiva 2005/36/ES). Kategorije poklicev v zdravstveni negi, ki se trenutno uporabljajo v skupnem vprašalniku OECD-SZO-Eurostat za zbiranje podatkov na nacionalni ravni, temeljijo na mednarodni standardni klasifikaciji poklicev ISCO-08. Uporaba klasifikacije ISCO-08 v zdravstveni negi bo privedla do napačnih podatkov, neustrezne primerjave z drugimi poklici in nenazadnje do nerealnega načrtovanja v prihodnosti. EFN torej trdi, da klasifikacija ISCO-08 zamenjuje poklice in kvalifikacije, ustvarja zmedo pri terminologiji in vodi do napačnih podatkov, ki se uporabljajo

za načrtovanje in predvidevanje gibanja zdravstvenih delavcev v EU.

V EFN želimo vzpostaviti usklajen metodološki pristop za načrtovanje in predvidevanje delovne sile v različnih podobah, ki jih vodi EU, zato se zavzemamo za uvedbo **štirih poklicnih kategorij v zdravstveni negi**, ki jih je zasnoval Mednarodni svet medicinskih sester (ICN). Te štiri kategorije bodo omogočale transparentno pridobivanje primerljivih podatkov za načrtovanje in predvidevanje delovne sile, hkrati pa bodo zagotavljale tudi jasen pregled na evropskimi kompetencami, kvalifikacijami in poklici za prihodnji razvoj zdravstvenih delavcev v EU (projekt ESCO – GD za zaposlovanje).

2. Vzdržnost sistemov zdravstvene nege v EU

Evropska unija se trenutno sooča z upadanjem števila prebivalcev, nizko naravno rastjo in staranjem dela prebivalstva, in čeprav si posamezne države članice prizadevajo za ustrezno odzivanje na vedno večje zahteve po kakovosti, varnosti, enakosti in dostopnosti, inovativnost pri ohranjanju vzdržnosti njihovih sistemov zdravstvene nege ostaja velik izziv (Stališče EFN o vlaganju v zdravje, 2013). Za vzpostavitev vzdržnega sistema zdravstvene nege je pomembno načrtovanje delovne sile, znanj in veščin ter potreb po njih, saj so to ključni dejavniki za določitev ustreznega števila zaposlenih, potrebnega za izvajanje kakovostne in varne nege (Paket socialnih naložb, 2013⁶; Stališče EFN o potrebah po znanju in veščinah ter njihovem kombiniranju in delegiranju nalog v zdravstveni negi, 2012⁷). Le z natančno opredelitvijo teh znanj in veščin ter izmenjavo inovativnih, že uveljavljenih in stroškovno učinkovitih praks bo mogoče doseči dolgoročne rešitve, ki bodo prinesle najboljše rezultate za bolnike (Aiken 2012).

V okviru rastočih in spreminjajočih se potreb v zdravstveni negi, prenovi zdravstvenih sistemov ter novih in nujnejših zahtev po kakovostni negi potrebujemo globlje razumevanje različnih vlog in poklicnih kategorij v zdravstveni negi, hkrati pa tudi natančne in primerljive podatke o celotnem številu zdravstvenih delavcev v EU. Zato si

¹ Odziv EFN na zeleno knjigo o evropskih delavcih na področju zdravja: <http://www.efnweb.be/wp-content/uploads/2011/11/EFNResponsestoDGSancoGreen-PaperonEUWorkforceforHealth26032009.pdf>

² Zelena knjiga o evropskih delavcih na področju zdravja: http://ec.europa.eu/health/ph_systems/docs/workforce_gp_sl.pdf

³ Pisna izjava o zdravstvenih delavcih v EU (št. 40/2010): <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+WDECL+P7-DCL-2010-0040+0+DOC+PDF+V0//SL&language=SL>

⁴ Sklepi Sveta, december 2010: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lsa/118280.pdf

⁵ Evropska komisija, Akcijski načrt za zdravstvene delavce v EU: http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/docs/swd_ap_eu_healthcare_workforce_en.pdf

⁶ Evropska komisija, Paket socialnih naložb: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1044&langId=en&newsId=1807&moreDocuments=yes&tableName=news>

⁷ Stališče EFN o potrebah po znanju in veščinah ter njihovem kombiniranju in delegiranju nalog v zdravstveni negi: <http://www.efnweb.be/wp-content/uploads/2011/09/EFN-Position-Statement-on-Skill-Needs-Skill-Mix-and-Task-Shifting-in-Nursing-2008-Rev-Oct.-2012.pdf>

EFN prizadeva za pridobitev veljavnih, zanesljivih in strokovno ustreznih podatkov, na podlagi katerih bo mogoče razviti dobre politike za delavce v zdravstveni negi na nacionalni ravni, podprte s strani EU in mednarodnih organizacij. V tem smislu so se članice EFN oktobra 2012 v skladu z dokumentom Mednarodnega sveta medicinskih sester z naslovom »Nursing Care Continuum Framework and Competencies« dogovorile o uporabi štirih kategorij v zdravstveni negi.

3. Štiri kategorije kvalifikacij v zdravstveni negi

Ker je bilo stališče članic EFN o klasifikaciji enotno, so za vsako kategorijo začele zbirati podatke po posameznih državah o vstopni izobrazbi, kvalifikacijah in kompetencah, da bi dobili bolj natančno sliko o kvalifikacijah v zdravstveni negi, ki so bile zaenkrat razvite v 28 državah članicah EU, na podlagi česar bi lažje načrtovali in predvidevali gibanja zdravstvenih delavcev. EFN trenutno izvaja kvantitativno in kvalitativno analizo pridobljenih podatkov.

Regulacija in izobraževanje za poklic zdravstvenega asistenta (healthcare assistants – HCA) se od države do države razlikujeta, skupno pa jim je to, da so zdravstveni asistenti povsod vključeni v spremljajoče dejavnosti v zdravstveni negi in svoje delo opravljajo pod nadzorom diplomirane medicinske sestre. Izobraževati se začnejo po 8, 10 (Nizozemska) ali 13 (Irska) letih splošnega izobraževanja, strokovno izpopolnjevanje pa traja od 9 mesecev (Bolgarija) do 3 let (Danska) in je del višješolskega izobraževanja. Kompetence se med seboj neznansko razlikujejo, vse pa se nanašajo na izvajanje osnovne zdravstvene nege (stik z bolnikom) in pomoč diplomirani medicinski sestri. Poleg tega sam poklic zdravstvenega asistenta v nekaterih državah ni natančno definiran, zato prihaja do različnih poimenovanj naziva »medicinska sestra«. Na Finskem, na primer, ti nazivi vključujejo tudi zdravstvene delavce, ki so s svojim strokovnim izobraževanjem začeli pred dopolnjenimi minimalnimi 10 leti splošnega izobraževanja, zaradi česar ne izpolnjujejo minimalnih pogojev za diplomirano medicinsko sestro iz Direktive 2005/36/ES. Glede na same obveznosti in pristojnosti ta naziv torej bolj spada v kategorijo zdravstvenih asistentov. Na žalost pa trenutno ni veljavne uredbe EU, ki bi določala minimalne zahteve o izobrazbi zdravstvenih asistentov.

EFN pozdravlja objavo študije Contec, ki jo je pripravil Generalni direktor Evropske komisije za zdravje in varstvo potrošnikov (DG SANCO) s ciljem zbrati podatke o trenutnem položaju zdravstvenih asistentov v posameznih državah članicah in proučiti možnosti za izboljšanje kvalifikacij, zlasti z vidika čezmejne mobilnosti. Rezultati študije CONTEC so znani od novembra 2013, ko so bile različne zainteresirane strani pozvane, naj predstavijo svoje mnenje o zapisanih priporočilih. Čeprav se še ne ve, kakšni ukrepi – če sploh – bodo sledili temu projektu, je jasno, da se Evropska komisija in zlasti GD Sanco prizadevata za skupno izhodišče v okviru posodobljene Direktive 2005/36/ES, saj bi s tem omogočili prosto gibanje zdravstvenih asistentov v EU. Ne glede na to pa je zaradi veli-

kanskih razlik v učnih načrtih in trajanju programov za usposabljanje zelo pomembno, da poleg različnih znanj in veščin proučimo tudi različne zakonodajne okvire za zaposlovanje in pristojnosti zdravstvenih asistentov (EFN Position Statement on a European Sector Council on Employment and Skills for the Nursing and Care Workforce, 2013⁸).

Druga kategorija, diplomirana medicinska sestra, je pravno opredeljena z zakonodajo EU, Direktivo 2005/36/ES in tretjim poglavjem pravnega reda Skupnosti. Nekatere države članice so bile že vključene v postopke za ugotavljanje kršitev, ker so želele degradirati izobrazbo diplomiranih medicinskih sester. Izobraževalni programi, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 31 Direktive 2005/36/ES, so namreč jasno navedeni v prilogi 5 Direktive.

Kot je določeno v posodobljeni direktivi iz oktobra 2013, mora usposabljanje oziroma izobraževanje splošnih medicinskih sester trajati vsaj 3 leta, vanj pa se je mogoče vpisati šele s predhodnimi 12 leti splošnega izobraževanja. Izobrazba medicinske sestre je poleg tega lahko izražena tudi z enakovrednimi kreditnimi točkami ECTS in mora vključevati vsaj 4600 ur teoretičnega in praktičnega usposabljanja (2300 ur kliničnega usposabljanja). Posodobljena Direktiva 2005/36/ES vključuje seznam merljivih rezultatov učenja, tj. kompetence, pri čemer poudarja neodvisnost poklica medicinske sestre. V členu 31 Direktive so določene naslednje kompetence:

- sposobnost samostojno ugotoviti, kakšna zdravstvena nega je potrebna, z uporabo obstoječega teoretičnega in kliničnega znanja ter načrtovati, organizirati in izvajati zdravstveno nego pri zdravljenju bolnikov na osnovi pridobljenega znanja in veščin, da bi se izboljšala poklicna praksa;
- sposobnost učinkovitega sodelovanja z drugimi akterji v zdravstvenem sektorju, vključno s sodelovanjem pri praktičnem usposabljanju zdravstvenega osebja na osnovi pridobljenega znanja in veščin;
- sposobnost usposabljanja posameznikov, družin in skupin za zdrav način življenja in samopomoč na osnovi pridobljenega znanja in veščin;
- sposobnost samostojno začeti takojšnje ukrepe za ohranjanje življenja ter izvajati ukrepe v kriznih razmerah in v primeru nesreč;
- sposobnost samostojno svetovati, voditi in podpirati osebe, ki potrebujejo nego, in njihove bližnje;
- sposobnost samostojno zagotavljati kakovost zdravstvene nege in jo ocenjevati;
- sposobnost celovite profesionalne komunikacije in sodelovanja z delavci drugih poklicev v zdravstvenem sektorju;
- sposobnost oceniti kakovost zdravstvene nege s ciljem izboljšanja svoje poklicne prakse kot medicinske sestre za splošno zdravstveno nego.

Pri tretji kategoriji, medicinskih sestrah specialistkah, se države članice razlikujejo glede na vrsto specializacije in trajanje izobraževanja, skupno pa jim je to, da se specializacija začne šele na podiplomskem nivoju, po pridobljenem nazivu diplomirana medicinska sestra. V nekaterih državah morajo imeti diplomirane medicinske se-

⁸»Nursing Care Continuum Framework and Competencies«, Serija predpisov ICN, Mednarodni svet medicinskih sester, 2008, Ženeva (Švica).

stre pred začetkom specializacije še 2 leti praktičnih izkušenj. Večina medicinskih sester v tej kategoriji se specializira za določeno bolezen (onkologija, diabetes itd.), določeno življenjsko obdobje (pediatrija, geriatrija itd.) ali določeno okolje (patronaža, kirurgija, urgencia itd.), najpogosteje pa se odločajo za anesteziologijo in intenzivno nego, patronažo, vodstvene položaje, perioperativno zdravstveno nego, zdravstveno nego na področju duševnega zdravlja, pediatrijo, kirurgijo, urgenco in dolgoročno zdravstveno oskrbo.

Tako kot za zdravstvene asistente pa tudi za medicinske sestre specialistke na žalost trenutno ni veljavne uredbe EU, ki bi določala minimalne zahteve za njihovo izobrazbo. Kot smo že omenili, bi moral Generalni direktorat EK za zaposlovanje ustanoviti Svet EU za spretnosti in znanja, ki bi podrobneje opredelil znanje in veščine ter potrebe po njih za razvoj vzdržnih sistemov zdravstvene nege.

Najzahtevnejša poklicna kategorija v zdravstveni negi pa je medicinska sestra z naprednimi znanji (Advanced Nurse Practitioner - ANP), tj. diplomirana medicinska sestra z ustreznim dodatnim znanjem, zmožnostjo presoje v kliničnem okolju, izkušnjami, strokovnostjo in samostojnostjo ter sposobnostjo odločanja na podlagi pridobljenih informacij. Medicinske sestre iz te kategorije so najbolj kvalificirane zdravstvene delavke v klinični praksi. Številne države EU že imajo veljavno uredbo (Finska, Islandija, Irska, Nizozemska, Norveška in Slovenija), medtem ko so nekatere druge uradno začele zakonodajni postopek za sprejetje ustrezne uredbe (Danska, Litva, Poljska in Švedska).

Profil medicinskih sester z naprednimi znanji je vedno bolj pomemben, zlasti pri obravnavi kroničnih bolezni, kjer se je izkazal za zelo vzdržnega in stroškovno učinkovitega. Medicinske sestre iz te kategorije so še zlasti pomembne z vidika trenutnih družbenih izzivov, s katerimi se zdravstvena nega sooča zaradi varčevalnih ukrepov. EFN zato pozdravlja študijo, ki jo je leta 2010 izvedel OECD in ki vsebuje pregled dela, ki ga v praksi opravljajo medicinske sestre z naprednimi znanji (Delamare & Lafortune, 2010)⁹.

4. Primerjava: poklicne kvalifikacije - poklic

Strokovnjaki za zdravstveno politiko in raziskovalci že dolgo trdijo, da so aktualni podatki preveč razdrobljeni, nedosledni, nepopolni in neprimerljivi tako na nacionalni kot tudi na mednarodni ravni.

Zato potrebujemo posodobljeno in celovito podobo poklica medicinske sestre. Anketni vprašalniki za zbiranje podatkov, ki se trenutno uporabljajo, mešajo kvalifikacije s poklici, ki temeljijo na klasifikaciji ISCO-08 in anketiranim povzročajo težave pri vnašanju pravih podatkov. Ker ne predstavljajo resničnega stanja, vodijo v netočne podatke, neustrezne primerjave zdravstvenih delavcev in nerealno načrtovanje za prihodnost. Če bi – po mnenju EFN – res želeli odpraviti vrzeli v analiziranju podatkov, bi

se morali osredotočiti na uporabo prej omenjenih štirih kategorij kvalificiranosti v zdravstveni negi, saj so to tisti dejavniki, ki jih potrebujemo za ustrezno načrtovanje (v Direktivi 36, na primer, ne piše, kje mora nekdo delati - v bolnišnici ali drugje, piše pa, kdo je in kdo ni medicinska sestra). Če so zbrani podatki nepopolni, bi za bolj okvir lahko poleg kategorij, ki izhajajo iz kvalifikacij, navedli tudi seznam poklicev, povezanih s temi kvalifikacijami. Vendar pa je treba že na samem začetku zbiranja podatkov jasno opredeliti razlike med kvalifikacijami in poklici.

Poleg tega morajo biti kategorije, ki se uporabljajo za klasifikacijo poklicev, ustrezno definirane in primerne za statistično analizo. Štiri kategorije, ki jih predlaga EFN, so zaradi svoje jasne strukture (od najnižje do najvišje ravni) primerne za uporabo v statistiki in ekonomskih analizah, saj dajejo zanesljive rezultate. Zanesljivost katere koli politične zasnove je odvisna od zbranih podatkov in opravljenih analiz (Marshall & Rossman, 1999; Robson, 1993). Če želimo pridobiti točne podatke, je ključnega pomena, da uskladimo rezultate in ugotovitve ter s tem zagotovimo potrebno verodostojnost raziskovalnega procesa in končnih izsledkov (Robson, 1993; Marshall & Rossman, 1999; Silverman, 1993). Glede na to, da je Evropska unija odprta za nadaljnje širitve, bi morali biti rezultati vedno prenosljivi in uporabni tudi za bodoče države članice EU (Seale, 2002). Zato mora biti zbiranje podatkov vedno tako natančno, da se zagotovi visoka raven zaupanja (Verma & Mallick, 1999). Nenazadnje pa je ključnega pomena tudi natančen in podroben opis analitične metode in raziskovalnega pristopa, saj je s tem mogoče zagotoviti objektivnost študije in preprečiti morebitne dvoumne razlage (Marshall & Rossman, 1999).

Glede na statistične in ekonomske pomanjkljivosti uporabe klasifikacije ISCO-08 v anketi OECD, Svetovne zdravstvene organizacije in Eurostata, EFN tako s strokovnega kot tudi s političnega stališča predlaga, da bi morali v Skupni akcijski načrt za zdravstvene delavce v EU vključiti štiri kategorije kvalifikacij v zdravstveni negi ter na ta način omogočiti zbiranje primerljivih podatkov. Te štiri kategorije so:

- Zdravstveni asistent - Pomaga pri zdravstveni oskrbi v institucionalnem okolju ali v skupnosti pod posrednim ali neposrednim nadzorom medicinskih sester (vir: definicija ICN).
- Diplomirana medicinska sestra - Dela samostojno ali v sodelovanju z drugimi in je dokončala študij za medicinske sestre ter je v svoji državi usposobljena in kvalificirana za izvajanje nalog medicinske sestre. Uspešno je zaključila izobraževalni program, odobren s strani nacionalnega odbora/sveta za zdravstveno nego; uspešno je prestala vsa potrebna ocenjevanja, določena s strani nacionalnega odbora/sveta za zdravstveno nego za vstop v poklic; svoje delo opravlja v skladu s standardi nacionalnega odbora/sveta za zdravstveno nego (vir: definicija ICN).
- Medicinska sestra specialistka - Medicinska sestra, kate-

⁹ Stališče EFN o evropskem sektorskem svetu za zaposlovanje, znanja in veščine v zdravstveni negi: <http://www.efnweb.be/wp-content/uploads/2013/09/EFN-Position-Statement-on-the-development-of-a-European-Skill-Council-Final102012.pdf>

¹⁰ OECD, Nurses in Advanced Roles: <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/5kmbrcfms5g7.pdf?expires=1381855450&id=id&accname=quest&checksum=87FC7F8F6FF761A77D1D334A04717ABD>

re znanja in izkušnje presegajo raven splošne zdravstvene nege in je kvalificirana kot specialistka na določenem področju zdravstvene nege (vir: definicija ICN).

- **Medicinska sestra z naprednimi znanji** - Diplomirana medicinska sestra z naprednim in poglobljenim strokovnim znanjem, izpopolnjenimi veščinami sprejemanja odločitev in kompetencami za opravljanje zahtevnega dela na kliničnem področju. Natančne specifikacije takšnega dela so določene s strani stroke in/ali države, v kateri je ta medicinska sestra pooblaščenca za izvajanje zdravstvene nege (vir: definicija ICN).

EFN poziva OECD, Eurostat in Svetovno zdravstveno organizacijo, naj kategorije, ki temeljijo na klasifikaciji ISCO-08 in ki jih trenutno uporabljajo v svojem anketnem vprašalniku za zdravstveno nego, nadomestijo s štirimi kategorijami po predlogu EFN, saj bi le tako lahko pridobili zanesljive podatke za načrtovanje in predvidevanje gibanj zdravstvenih delavcev v prihodnjih desetletjih. To je namreč mogoče le z uporabo terminologije, ki je razumljiva na ravni celotne EU.

Mednarodni svet medicinskih sester

Medicinske sestre: moč za spremembe

Za izboljšanje našega zdravja in počutja

12. maj 2015

Mednarodni dan medicinskih sester

Minute z Danijelo Kogovšek

Zakaj ste se odločili za poklic medicinske sestre?

Hja, če me spomin ne vara, sem si prvič zaželela biti medicinska sestra v sedmem razredu osnovne šole, ko sem kot otrok ležala na infekcijski kliniki. Hospitalizirana sem bila kar tri tedne, tako da sem imela priložnost opazovati delo medicinskih sester. Očitno so name naredile dober vtis, saj sem med kasnejšim šolanjem ugotovila, da je to pravi poklic zame.

Katera je bila vaša prva zaposlitev?

Moja prva zaposlitev je bila v Psihiatrični bolnici Vojnik, kjer sem kot njihova štipendistka po Višji šoli za zdravstvene delavce (tako se je takrat imenovala sedanja Fakulteta za zdravstvo), precej prestrašena začela delo na Sprejemnem oddelku psihiatrije.

Od koga ste na poklicni poti največ pridobili?

Kar nekaj medicinskih sester bi lahko naštele, ki so mi pomagale pri prvih korakih. Že med študijem sem za vikende opravljala študentsko delo na infekcijski kliniki in kasneje na urologiji. Na obeh klinikah so mi medicinske sestre dale ogromno znanja in kar je bilo še pomembnejše: zaupale so mi samostojno delo, zato sem se vedno močno potrudila, da jih nisem razočarala. Omenila bi še medicinsko sestro Veroniko Kunstek Pretnar, ki mi je v času, ko je bila moja nadrejena, pokazala, da se da s prijaznostjo in nasmehom na ustnicah, rešiti marsikakšen problem.

Kakšen nasvet bi danes dali nekemu ob začetku poklicne poti?

Mislím, da so današnje generacije precej drugačne od nas, zato bi jim težko delila nasvete. Še vedno pa gotovo drži, da dober zgled največ zaleže.

Mogoče edino to: če opazite, da to delo ni za vas, rajši poiščite kaj drugega, ker se mi zdi, da drugače škodujemo sebi in pacientom.

Kako ste zadovoljni z delom, ki ga opravljate?

Delam polovični delovni čas, ker sem delno že upokojena in delo še vedno opravljam z veseljem. Brez težav in problemov pa nikjer ne gre, a saj težave so zato, da jih premagujemo.

Kako komentirate trenutne razmere v zdravstveni negi?

Hudo mi je, ker se mi zdi, da se pozablja, da je delo medicinske sestre timsko in da ni važno, če ima nekdo srednjo šolo ali fakulteto, važno se mi zdi, da se dela v dobro pacienta. Absolutno sem prepričana, da ob pacientu potrebujemo vse profile od srednjega kadra naprej in da nikakor ne bi smeli nižati izobrazbe. To, da bi ob pacientu delale le medicinske sestre s fakulteto, je izvedljivo nekje v bodočnosti mogoče v intenzivnih enotah, nikakor pa ne drugje. A ne le zaradi finančnega vidika, ampak tudi zato, ker vem, da imamo v Sloveniji kakovostno srednjo šolo, ki nam jo zavidajo v kar nekaterih deželah Evrope, vključno s Finsko.

Kaj bi v zdravstveni negi spremenili?

To, kar se verjetno ne da: da bi imele medicinske sestre več časa za pacienta, pa manj administrativnega dela.

Kako preživljate prosti čas?

Najraje v hribih, saj sedaj, ko so otroci odrasli, z možem nabirava kilometrino po gorah blizu in daleč.

Najlepši kotichek v Sloveniji?

Zame dolina Soče z njeno prekrasno reko in hribi, ki jo obkrožajo.

Vaše sanjske počitnice?

Oh, teden dni nekje na dva tisoč metrih, s konstantno lepim vremenom in vmes kakšno toplo jezero, kjer bi se bilo dovoljeno kopati ...

Že dolgo pišete?

Kakšne zgodbe in prigode že od študentskih let, vmes zaradi zasedenosti z otroki malo manj, upam, da v naslednjih letih še kaj več.

Ste že kje objavljali?

V nekaj časopisih in revijah, v internih glasilih, v časopisu zakonskih skupin Najina pot, no in če se malo pošalim: največje delo je bila zadnja diplomska naloga na filozofski fakulteti (okrog 100 strani), ki jo najdete v Cobissu ...

Vas je nagrada presenetila (najboljša modra zgodba)?

Moram reči, da sem je bila zelo vesela, saj to pomeni, da medicinske sestre še rade kaj preberejo, kljub današnji zasvojenosti s Twitterji in Facebooki. ■

Minute z Mileno Žvokelj

Zakaj ste se odločili za poklic medicinske sestre?

Vedno sem bila rada med ljudmi, zanimali so me poklici v zdravstvu in ker sem vedno srečevala samo prijazne medicinske sestre, je bil po srednji šoli študij na višji šoli za zdravstvene delavce lahka odločitev. Tudi po tridesetih letih svojega poklica ne bi zamenjala.

Katera je bila vaša prva zaposlitev?

Moja prva zaposlitev je bila pravzaprav v socialni – nado- meščanje socialne delavke na Centru za socialno delo in ker sem pozneje na vseh delovnih mestih dosti sodelovala z njimi, je bila to tudi dobra izkušnja. V svojem poklicu pa sem bila najprej zaposlena na Nevrološki kliniki v Ljubljani, kjer sem tudi opravila pripravništvo.

Od koga ste na poklicni poti največ pridobili?

Na moji poklicni poti me je spremljalo kar nekaj starejših kolegic, ki so me bogatile s svojim znanjem in izkušnjami, pa tudi tolažile in opogumljale ob težavah. Težko bi katero posebej izpostavila, sem pa vsaki hvaležna. Za menoj prihajajo mlajše z novo energijo in idejami in tudi od njih se je vredno kaj naučiti, saj učimo se celo življenje.

Kakšen nasvet bi danes dali nekemu ob začetku poklicne poti?

Šola da opogumno znanja, pa še to se hitro spreminja in na vsakem delovnem mestu se je treba naučiti novih stvari. Naj se ne bojijo spraševati in naj ne obupajo, saj je v našem poklicu poleg težkih tudi veliko lepih trenutkov.

Kako ste zadovoljni z delom, ki ga opravljate?

Delam v Domu upokojencev v Sežani, srečujem ljudi z bogatimi življenjskimi izkušnjami, pa tudi z različnimi stiskami in skrbmi. Vsi v domu se trudimo, da jim olepšamo bivanje in olajšamo zdravstvene težave. Dostikrat so zadovoljni že s tem, da jim posvetimo svoj čas, žal pa je ravno ta pogosto zelo omejen.

Kako se začne vaš delovni dan v službi?

Zjutraj se najprej zberemo vsi zaposleni v zdravstveni negi, da nam nočna medicinska sestra na kratko pove o dogajanju preko noči, nato se razpršimo vsak po svojih delovnih nalogah in ko so stanovanjci pripravljeni na aktivnosti v delovni in fizioterapiji, pride tudi čas za dopoldansko kavico.

Kako komentirate trenutne razmere v zdravstveni negi?

Razmere v zdravstveni negi odsevajo splošno stanje v družbi. Vedno večje so obremenitve. Vendar tudi najboljši delavec ima nekje mejo, koliko lahko v določenem času naredi. Potem je že nevarnost, da naredimo napako, delo ni opravljeno ali je opravljeno površno. Prizadeti so naši pacienti, pa tudi me same. V domovih upokojencev je še posebej opazno zmanjševanje števila zaposlenih medicinskih sester, ker se na drugi strani povečuje zahtevnost zdravstvene nege. Opažam, da zaradi razmer v zdravstvu mnogo mladih dobrih kadrov išče zaposlitev

izven zdravstva ali se odloča za študij popolnoma drugih smeri.

Kaj bi v zdravstveni negi spremenili?

Zagotovo bi bilo dobro preveriti, kje bi moralo biti zaposlenih več medicinskih sester, tam omejitev zaposlovanja ne bi smelo biti. Več bi moralo biti spodbud za dodatna izobraževanja medicinskih sester.

Katerega izobraževanja bi se radi udeležili?

Na vsakem izobraževanju se lahko naučiš nekaj novega ali utrdiš že slišano, zato je vsako izobraževanje dobrodošlo.

Kako preživljate prosti čas?

Doma imamo kmetijo, poleg odraslih otrok, ki si že ustvarjajo družine, imam še najstnika in dnevi so vedno prekratki. Občasno mi uspe osvojiti kakšno lažjo planinsko turo, grem na koncert zborovske glasbe, večer pa rada zaključim z dobro knjigo. Vse ostalo bo prišlo na vrsto, ko bom upokojena (tako se tolažimo vsi, kajne).

Najlepši kotiček v Sloveniji?

Veliko lepih krajev v Sloveniji sem spoznala predvsem na račun otrok, ki so pri skavtih, starši pa jih gredo iskat na tabor. Vem, da svojo domovino še vedno preslabo poznaj, vsak kotiček je nekaj posebnega. Najlepši kraj pa mi je vedno tam, kjer je moja družina.

Vaše sanjske počitnice?

Včasih sem sanjala o Sejšelskih otokih, zdaj sem se prizemljila in mi je pomembno samo, da so počitnice daleč stran od vsakdanjih obveznosti in v dobri družbi.

Že dolgo pišete?

S pisanjem sem začela že v osnovni šoli, imela sem učiteljice, ki so znale v vsakem učencu najti talent.

Ste že kje objavljali?

Objavljala nisem dosti, nekaj pesmi v časopisu Kmečki glas. Pred kratkim je bil objavljen moj prispevek v knjigi Žled, ki je izšla pri založbi Fran v Celovcu.

Vas je nagrada presenetila (najboljša pesem v nagradnem natečaju Utripa)?

Že dolgo sem nameravala poslati nekaj pesmi, razpis me je k temu spodbudil. Nagrade res nisem pričakovala, sem pa zelo vesela, da so bile pesmi nekemu všeč. ■

Poročilo Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego v mandatu 2009 do 2015

Zdenka Kramar, mag. zdr. nege, predsednica RSKZN

V januarju 2015 je potekel mandat članom Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego (RSKZN), ki so bili imenovani v letu 2009. V tem sklicu RSKZN so bili člani: mag. Brane Bregar, Marina Brumen (v novembru 2014 imenovan David Felser), Martina Horvat, izr. prof. dr. Majda Pajnkihar, Helena Skočir, dr. Andreja Kvas, Erna Kos Grabnar, Zdenka Kramar, izr. prof. dr. Brigita Skela Savič, Daniela Mörec, Irena Buček Hajdarevič, Mojca Dolinšek. Na seje so bili redno vabljeni: Darinka Klemenc, Zbornica – Zveza, Jelka Mlakar, Sindikat delavcev v zdravstveni negi, Zdenka Tičar, Ministrstvo za zdravje, Marija Verbič, predstavnica ravnateljev srednjih šol, dr. Saša Kadivec, Stalna delovna skupina bolnišnične zdravstvene nege, Alenka Piškur, Stalna delovna skupina za primarni nivo.

Skupino in delovanje RSKZN tako kot druge strokovne kolegije na področju zdravstvenega varstva ureja Pravilnik o sestavi in delovanju Razširjenih strokovnih kolegijev (Uradni list RS, št. 30-1269/2002; Uradni list RS, št. 38-1569/2006). RSKZN je deklariran kot najvišje avtonomno strokovno telo stroke, ki je pri svojih odločitvah zavezano dosežkom znanosti, strokovno preverjenim metodam in razvoju stroke, upošteva javni zdravstveni interes. RSKZN se sestaja na rednih sejah, ki so praviloma sklicane enkrat mesečno razen v poletnih mesecih, ko se RSKZN ni načrtovanih. Predsedujoči RSKZN lahko skliče tudi izredno sejo ali pa razpiše korespondenčno sejo. Natančno delovanje in organiziranost sta opredeljena v Poslovniku o delovanju RSKZN.

Člani RSKZN so imenovani za 6-letno mandatno obdobje, predsedujočega imenujejo člani za dvoletno obdobje. V zadnjem mandatu je bila prvi dve leti predsednica gospa **Danijela Mörec**, zadnje štiri leta je RSKZN vodila gospa **Zdenka Kramar**.

V celotnem mandatu so člani RSKZN in redni vabljeni člani opravili izredno veliko dela tako na področju razvoja stroke in delovanja celotne dejavnosti zdravstvene nege. Zaključki oziroma sklepi RSKZN so velikokrat pomembno vplivali na delovanje zdravstvene nege.

V tem sklicu so se člani RSKZN sestali na 45 rednih sejah, 2 izrednih sejah in 18 korespondenčnih sejah in sprejeli ter realizirali več kot 250 sklepov. Med bolj pomembnimi dosežki je zagotovo oblikovanje **Strategije razvoja zdravstvene nege do leta 2020** in potrditev le te na Zdravstvenem svetu Ministrstva za zdravje Republike Slovenije. Pomemben dosežek je tudi priznanje **Slovenska kategorizacija pacientovih potreb po zdravstveni negi** kot orodje za izračun kadra v zdravstveni negi. Tudi ta dokument je bil potrjen na Zdravstvenem svetu. Seveda pri pomembnih dosežkih ne smemo pozabiti na oblikovanje **MODRE KNJIGE STANDARDOV IN NORMATIVOV V ZDRAVSTVENI IN BABIŠKI NEGI TER OSKRBI**, ki pa še ni bila potrjena na Ministrstvu za zdravje in v tem trenutku potekajo usklajevanja s sindikati.

V okviru RSKZN deluje **Stalna delovna skupina za negovalne diagnoze – SLONDA**, ki je v tem obdobju opravila veliko in pomembno delo, saj je prevod negovalnih diagnoz skoraj končan. Po dokončnem prevodu in oblikovanju bo celoten prevod negovalnih diagnoz tudi ob-

javljen in dostopen vsem izvajalcem zdravstvene nege. Aktivnosti članov RSKZN so potekale še na področju priprav specializacij v zdravstveni negi, sledili so spremembam direktiv na področju izobraževanja v zdravstveni negi na visokošolskem nivoju.

Člani RSKZN so aktivno sodelovali z drugimi strokovnjaki in Ministrstvu za zdravje pri oblikovanju in vpeljevanju kazalnikov kakovosti v zdravstvene ustanove, potrdili so veliko število nacionalnih strokovnih protokolov, ki jih je pripravila posamezna strokovna sekcija.

V zadnjem letu je v okviru RSKZN začela delovati skupina **za sistemsko reševanje položaja srednjih medicinskih sester**, v katero so bili vključeni predstavniki RSKZN, Zbornice – Zveze, Strokovnega združenja izvajalcev zdravstvene in babiške nege, predstavnice srednjega šolstva in Sindikata delavcev v zdravstveni negi. Skupina je sprejela pomembne zaključke za sistemsko ureditev položaja srednjih medicinskih sester, tako na področju enovitega izobraževanja za medicinsko sestro na visokošolskem nivoju, v skladu z Direktivo 2013/55, kot na nivoju srednješolske izobrazbe na področju zdravstvene nege, kjer bo deloval sodelavec (npr. zdravstveni asistent). Zatečeno stanje se naj bi reševalo na podlagi priznavanja kompetenc in s pomočjo vzpostavljenega sistema doizobraževanja, kjer bodo visokošolski zavodi pripravili programe doizobraževanja, ki bodo usklajeni na nacionalni ravni (pogoji za vstop v izobraževanje, vsebina izobraževanja, obseg izobraževanja, izvajalci izobraževanja) in primerljivi z EU prakso na tem področju.

Seveda je bilo v okviru RSKZN v zadnjih šestih letih opravljenih veliko nalog in aktivnosti, sprejetih in realiziranih veliko drugih sklepov. **Na koncu lahko zaključim, da so člani RSKZN v tem mandatu sledili postavljeni strategiji in ciljem na področju razvoja zdravstvene nege in se jim lahko zahvalim za odlično opravljeno delo, članom v novi sestavi RSKZN zaželim prav tako uspešno delo.** ■

Svet onkraj stroke – 140 let Splošne bolnišnice dr. Jožeta Potrča Ptuj

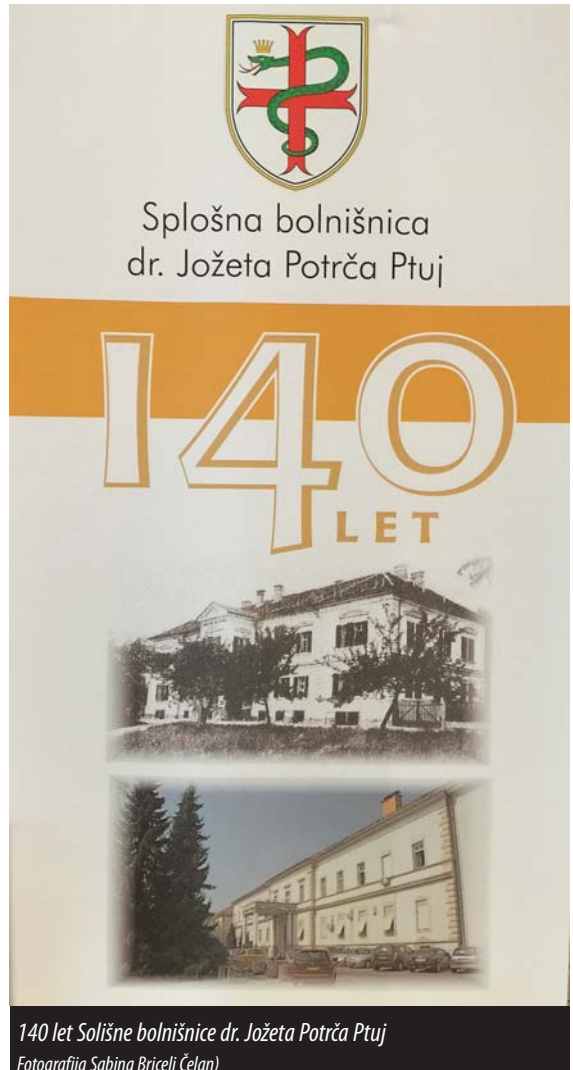
Sabina Bricelj Čelan

11. decembra 2014 smo s slavnostnim simpozijem »SVET ONKRAJ STROKE« obeležili 140-letnico obstoja ptujske bolnišnice. O odnosih, odzivih, konfliktih in spoštovanju v sodobnem zdravstvu so nam »Svet onkraj stroke približali« strokovnjaki: Aleksander Zadel, Damijan Perne, Željko Čurič in Marko Gričar. V želji, da bi se z izzivi v sodobnem zdravstvu soočilo čim večje število zaposlenih, smo prireditev v veliki udeležbi ponovili 15. decembra.

Pregled zgodovine ptujske bolnišnice pove, da ima za njen razvoj ter uspešno in nemoteno delovanje za sluge veliko ljudi in partnerskih ustanov in zavodov, ki so dali neizbrisen pečat razvoju in ohranjanju njenega delovanja. Žal je veliko teh že premagala bolezen in jih danes ni več med nami, a spomin nanje ostaja živ. Tudi njim gre zahvala, da so soustvarjali zgodovino bolnišnice. Ob vseh slavnostnih govornikih smo na svečani slovesnosti podelili plakete najtesnejšim dolgoletnim partnerjem in zaslužnim posameznikom.

Zametki ptujske bolnišnice

Leta 1315 so gospodje Ptujski ustanovili ptujski meščanski špital. To je bilo v zgradbi, kjer danes domuje Glasbena šola Karol Pahor Ptuj. Meščanski špital na Ptujju velja za najstarejšo socialno - zdravstveno ustanovo na Ptujju. Iz nje sta se razvili v 19. stoletju, prva zasebno – javna Obrtniška bolnica leta 1804 in prva splošna javna Občinska bolnica, ki je začela delovati leta 1840. Zdravstvene potrebe pa so naraščale in Ptuj je vedno bolj potreboval novo bolnišnico, saj so bili prostori v stari srednjeveški špitalski zgradbi, kmalu premajhni. Tako je bila leta 1872 sprejeta odločitev, da se bo na Ptujju zgradila nova splošna javna bolnišnica. Zgrajena je bila v enem samem letu in 26. oktobra 1874 so jo ob prisotnosti številnih gostov svečano odprli. V bolnišnici je bilo prostora za okrog 70 bolnikov, v hiralnici zraven nje pa za 100 ostarelih in onemoglih. Leta 1918 se je bolnišnica preimenovala v Javno bolnico. Imela je 110 postelj. Od teh 45 na kirurškem, 45 na internem in 20 na infekcijskem oddelku. Hiralnica je imela 134 postelj. Poleg treh strežnikov in treh sester je delalo v bolnišnici tudi devet usmiljenk, ki so svoje poslanstvo opravljale vse do leta 1948. Ob začetku okupacije so Nemci ukinili hiralnico. Bolnica je imela tri oddelke: kirurškega, medicinskega in infekcijskega. Pomemben mejnik je bila 100-letnica bolnišnice, ko so odprli novo poslopje za kirurgijo s postajo za transfuzijo krvi, lekarno in oddelek za intenzivno nego. V novem operacijskem bloku so začeli z delom na začetku februarja 1975. Slovesno odprtje prizidka internemu oddelku in sodobno urejene jedilnice je bilo novembra 1981. Prizidek rentgenskega oddelka je bil zgrajen na vogalu med ginekološkim in rentgenskim oddelkom. Objekt se je začel uporabljati julija 1986. S samoprispelki pa so občani pomagali pri gradnji ptujske porodnišnice, ki so jo odprli leta 1991. Ob 120-letnici bolnišnice Ptuj so odprli nov otroški oddelek, ki je nastal z adaptacijo starega porodnega oddelka. Prizadevanja za adaptacijo prostorov, kamor bi namestili računalniški tomograf, so naletela na plodna

ta v letu 1996 s podpisom tripartitne pogodbe med ptujsko bolnišnico, Ministrstvom za zdravstvo in Gradbenim podjetjem Ptuj kot izvajalcem del. Svečano odprtje nove dialize in fizioterapije pa je bilo junija 2002. 25. aprila 1975 je bil izveden referendum o združitvi Zdravstvenega doma in bolnišnice v TOZD. V srednjeročnem programu razvoja do leta 1977 so ugotovili, da je stanje v zdravstvu, kljub dobri organizaciji dela problematično, ker ne ustreza naraščajočim potrebam občanov. Zato je bilo treba okrepi-

Dr. Jože Potrč Fotografija Sabina Bricelj Čelan

ti funkcionalno povezanost med temeljno specialistično in bolnišnično zdravstveno službo ter doseči med njimi primerno delitev dela. Do večjih organizacijskih sprememb je prišlo v letu 1991, ko je bil ustanovljen Javni zavod zdravstveni dom Ptuj ter Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj (bolnišnično gradivo).

V naslednjih letih samostojnosti, je bilo veliko truda vloženega v strokovni razvoj ptujske bolnišnice, v pridobivanje novih programov in obnovo bolnišničnih pros-

torov, z namenom zagotavljanja kakovosti in varnosti našim uporabnikom in zaposlenim.

Ptujska bolnišnica je ustanova s svojo ustvarjalno preteklostjo in je ustanova z vizijo prihodnosti.

Poslanstvo Splošne bolnišnice dr. Jožeta Potrča Ptuj (SB Ptuj) je izvajanje kakovostnih storitev na najvišji ravni na področju sekundarne zdravstvene dejavnosti, ki so primarno namenjene zdravljenju bolnikov v severovzhodni Sloveniji.

Izvajanje poslanstva temelji na spoštovanju osebnosti slehernega posameznika, tako zaposlenega kot bolnika in svojcev, na medsebojnem vzajemnem – korektnem sodelovanju ter na pozitivnem odnosu do morebitnih sprememb tako znotraj kot zunaj bolnišničnega okolja. Pri tem velja poudariti organizacijsko kulturo kot odsev samopodobe organizacije, ki vodi k njeni prepoznavnosti v ožjem in širšem okolju delovanja. Je zbir vrednot, ki temeljijo tako na morali kot na pravih strokovnega in poslovnega obnašanja, načinu internega in eksternega komuniciranja ter medsebojnih odnosih. Zato je organizacijska kultura temeljni del namena in obstoja, torej tako poslanstva kakor tudi vizije bolnišnice.

Vizija ostaja, ne glede na finančno in gospodarsko krizo, nespremenjena, pri čemer poudarjamo naslednje:

- vsak bolnik bo deležen vrhunske zdravstvene oskrbe,
- SB Ptuj kot prvovrstno okolje promocije kakovostne in varne obravnave,
- vsak zaposlen bo zadovoljen s pogoji dela, delovnim okoljem in odnosi med zaposlenimi,
- SB Ptuj kot sodobna in prepoznavna bolnišnica v slovenskem prostoru,
- SB Ptuj kot poslovno učinkovita in uspešna bolnišnica. Jasno opredeljeno poslanstvo in vizija sta nujno potrebna, saj se SB Ptuj stalno sooča z izzivi družbenega in zdravstvenega sistema, uspešnost soočenja pa v osnovi temelji na poslanstvu in viziji, torej stanju, ki ga želimo in ga bomo dosegli.

Vsem zaposlenim iskrena hvala za trud, strokovnost in predanost svojemu delu, kar so opazili tudi naši uporabniki zdravstvenih storitev, kar kažejo tudi več letni rezultati anket o zadovoljstvu bolnikov.

Počaščeni smo bili, da se je vabilu odzvala tudi predsednica Zbornice – Zveze, ga Darinka Klemenc.

Iskrena hvala vsem, ki ste se udeležili slovesnosti. ■

»Ne hodite tja, kamor vodi pot. Pojdite raje tja, kjer ni poti, in za seboj pustite sled.«

Ralph Waldo Emerson

Čestitka

Strokovni javnosti sporočamo, da je predsednica Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego pri Ministrstvu za zdravje

ZDENKA KRAMAR

na Fakulteti za zdravstvene vede Maribor Univerze v Mariboru uspešno zagovarjala svoje magistrsko delo z naslovom: »Spremembe v zaznavanju kulture varnosti v Splošni bolnišnici Jesenice«.

Čestitamo.

Zbornica – Zveza

Obisk Stomatološke poliklinike in advent v Zagrebu

Dora Masten

V okviru Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu smo se letos odločili, da pogledamo k našim sosedom in v njihovo najvišjo institucijo v zobozdravstvu, to je Stomatološko polikliniko v Zagrebu.

V deževnem jutru smo se zbrale na parkirišču Dolgi most z različnih koncev Slovenije, da se odpeljemo novim poznanstvom naproti. Na poti preko Dolenjske je v Novem mestu vstopilo še nekaj kolegic in že smo prisluhnili vodiču Krešu, o poteku programa strokovne ekurzije. Naš glavni cilj je bil obisk Stomatološke poliklinike v Zagrebu, kasneje pa še ogled zagrebških znamenitosti. Ob prihodu na polikliniko nas je najprej prisrčno pozdravil ravnatelj Stomatološke poliklinike dr. sc. Boris Klaić, dr. med. dent., spec. stom. protetike in glavna medicinska sestra Agata Kokotec, dipl. m. s., ki pa se čez nekaj dni upokoji, zato nam je predstavila njeno naslednico Majo Keleminec, dipl. m. s. Prisotnih je bilo še šest medicinskih sester, ki so nam kasneje v skupinah razkazale celotno polikliniko. Najprej so nas pogostili s prigrizkom in kavo ter sokovi, nato pa so nam prikazali kratek film o delovanju poliklinike, ki so ga pripravili ob lanskem praznovanju 60-letnice. Sledil je ogled vseh oddelkov v manjših skupinah ter obvezno skupno fotografiranje.

Predvsem smo bili presenečeni, kako skrbijo za sterilnost instrumentov, saj gredo vsi osnovni instrumenti vsak dan v centralno sterilizacijo, nato pa jih zjutraj medicinska sestra v setih, z vozičkom razvozi po ambulantah, ki so takrat razpisane; za popoldansko izmeno pa sledi enako, pol ure pred začetkom dela. Opazile smo tudi, da na oralni kirurgiji delajo vse posege v operacijski sobi tako, da pacient leži, presenetila pa nas je tudi čakalna doba, ki ni daljša od enega meseca. Poliklinika ima urnik vsak dan od 7. do 21. ure, zato morajo zaposleni manjkajoče ure dopolniti ob sobotah, kar smo tudi videli ob ogledu.

Beseda je tekla tudi o izobraževanju medicinskih sester za delo v zobni ambulanti. Pri njih opravljajo prakso enkrat tedensko v tretjem letniku, dvakrat tedensko pa v četrtem letniku srednješolskega izobraževanja. Vsi dijaki so pred začetkom prakse testirani in ustrezno cepljeni pred možnimi okužbami v zobni ambulanti. Tudi vsi zaposleni so enkrat letno testirani.

Ker je čas, predviden za obisk, potekel, smo se s skoraj enournim podaljškom morali posloviti.

Ogled Stomatološke klinike

Predstavitve delovanja Stomatološke klinike

Vse udeležence smo dobile njihov zbornik, mi pa smo jih povabili na naš seminar, ki ga organiziramo v aprilu 2015, v Šmarjeških Toplicah.

V popoldanskem času je sledil ogled znamenitosti mesta z avtobusom, delno pa tudi peš, pod vodstvom zagrebške vodičke Maje.

Ogledali smo si mestno pokopališče Mirogoj z monumentalnimi arkadami, paviljoni in kupolami s konca 19. stoletja, ki so delo znamenitega arhitekta Hermannia Bollea, hkrati pa je tudi čudovit park in umetniška galerija na prostem. Zagreb velja za izredno zeleno mesto, saj je prepleten s parki in nasadi, znana je zelena podkev osmih zelenih trgov, ki tvori krožnico Donjega gradu. Ogledali smo si tudi zagrebško katedralo v neogotskem stilu z renesančnim obzidjem, ki je eno redkih ohranjenih v tem delu Evrope. Sprehodili smo se čez Trg bana Jelačića, kjer smo zvedeli za legendo o nastanku imena mesta. Nekega davnega sončnega dne je pogumen ban po vrnitvi iz bitke, utrujen in žejen rekel deklici Mandi, naj mu »zagrab« vodo iz izvira. Tako je izvir dobil ime Manduševac, mesto pa ZAGREB.

Nekateri smo se z zobato železnico, drugi pa peš odpravili še do stolpa Lotrščak, mimo vladne palače ter sedeža hruške vlade Banski dvori skozi Kamnita vrata nazaj do katedrale.

S tem je bil zaključen organiziran del izleta, ostalo pa nam je še kar nekaj časa za samostojno raziskovanje mesta, za znamenito zagrebško rezino ob dobri kavi ter ogled prvih adventnih stojnic in tudi nekaterih prireditev na prostem. V vodiču o mestu piše, da je ZAGREB varno velemesto z odprtimi vrati, nemirno preteklostjo in z zanimivimi ljudmi, ki prisrčno vabi k spoznavanju in izpolnjuje vaša pričakovanja. V tem mestu lahko sklepate zanimiva poznanstva, nova prijateljstva in doživite nepozabne dogodivščine.

In vse to se je dogajalo nam, saj imam občutek, da smo spletili vezi, ki se bodo nadaljevale v zgodbo. ■

Efka in Liberata

Silva Vuga, Jadranka Stričević, Marjeta Kokoš

Članice DMSBZT Maribor, ki so tudi članice delovne skupine za ohranjanje zgodovine zdravstvene in babiške nege Zbornice – Zveze, so pod krovnim naslovom POGLEDI V ZGODOVINO ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE predstavile že drugo razstavo, tokrat o EFKI IN LIBERATI iz bolnišnične kirurške zdravstvene nege v Mariboru. Objavljamo temeljni del proučevanega dogajanja, zajetega z razstavo.

Splošna bolnišnica Maribor je bila na začetku zimskih mesecev leta 1944 v primežu nemške okupacije, ki ni popuščala, predvsem v urbanih središčih. Narodnoosvobodilni boj se je krepil in mreža okoliških ilegalnih aktivnosti se je intenzivirala. Žrtve pa so padale dnevno in samoohranitvena surovost gestapa se je še stopnjevala. Ko so se nad jetniki preveč izživljali, a žrtve še niso hoteli likvidirati, so se oprijeli tudi zdravstvene obravnave v mariborski bolnišnici. Ilegalno pripadništvo in simpatizerstvo je že segalo med stene bolnišnice – tudi na kirurški oddelek, kjer je delovala odgovorna operacijska sestra usmiljenka Liberata s svojo pomočnico ali »asistentko« Efko. Med zdravništvom je prav tako obstajalo ilegalno zaveznitvo. Od tukaj so delovale podtalne poti za prenašanje zdravil in sanitetnega materiala na položaje aktivistov in borcev. Pogosto je logistika na ruralnih in okupiranih okoliških območjih terjala dolge kolesarske poti v nočnih urah in dolge pohode ogroženih prenašalcev do dogovorjenih javk. Na oddelku so znali zavlačevati zdravljenja in obravnavo prizadetih žrtev, da so lahko ostajale v njihovem čim daljšem zavetju in oskrbi. Da je gestapo sumničav do določenih bolnišničnih obravnav, so bila dokaz zaslišanja, na katera sta se morali – ne samo enkrat – odzvati Liberata in Efka. Konspirativna povezava z ilegalnim zaledjem je zajemala območja Slovenskih goric, katere nosilka na oddelku je bila Efka, območja Maribora ter pohorsko in kozjaško zaledje, kar je tandemu Liberata – Efka v kirurški zdravstveni negi prinašalo ilegalna povelja. Tako je bilo tudi ob načrtovani akciji prve dni novembra 1944. leta, ki je segala do kirurške zdravstvene nege.

Zdravstveno stanje pacienta, partizanskega voditelja, pomembnega za osvobodilno delovanje širšega mariborskega območja, ki je bil pod stražo pripeljan na operacijo, je bilo potrebno pripraviti za načrtovani transport

in stražo onesposobiti za čas akcije. Liberata in Efka sta – domnevno s tihim pristankom zdravnika – ravnali po povelju, nato skuhalo kavo stražarju in mu jo servirali z usपालom, da so lahko aktivisti med njegovim spanjem odpeljali zapornika. Čakalo je vozilo Rdečega križa. Ugotovitvi, da pacienta ni več na oddelku, je kmalu sledilo povračilo. A novo povelje je glasilo, da naj Liberata in Efka brez odlašanja zapustita kirurgijo, ker prihaja gestapo na oddelek. To opozorilo je prišlo iz ilegalne baze v Voličini pri Lenartu, saj ga je poslal Efkin svak Vogrin Feliks, illegalec. Efka je v istem trenutku tako naredila, a Liberata je ostala, ker so jo vezale redovniške obveznosti. Bilo je hitro slovo za dolga leta. Efka je že na poti srečala gestapovce, a je niso opazili. Uspelo ji je pobegniti. Liberato so za tem gestapovci aretirali.

Efka je bila domačinka iz območja Lenarta, bila je ilegalna kurirka in bežala je tja, kjer je bila zasidrana njena ilegalna baza – v Voličino pri Lenartu, k svaku Feliksu Vogrinu in njegovi ženi, Efkini sestri Lojzki. Imela sta hišo v središču Voličine, zato je bilo treba bežati naprej, v smeri Smerdelovega bunkerja, ki je bil bolnišnica Cafa in do javke na kovačiji Jožeta Domanjka in njegove žene Mile v smeri Pesjaka. Ponikniti in počakati na vodiča za Pohorski odred – je bil načrt. Medtem je Liberata nastopila pot v koncentracijsko taborišče. ■

OBVESTILO

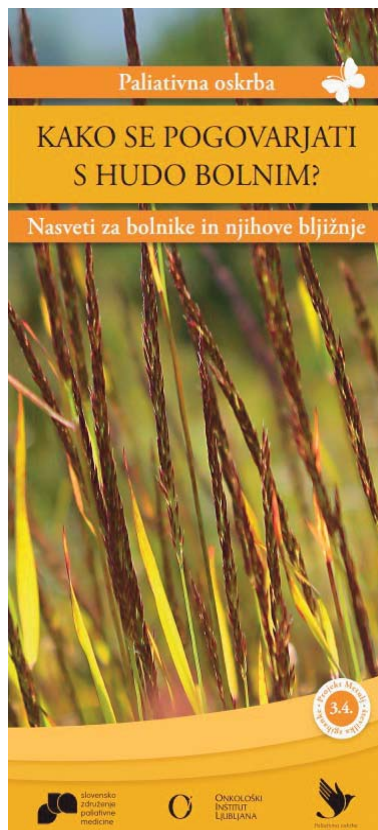
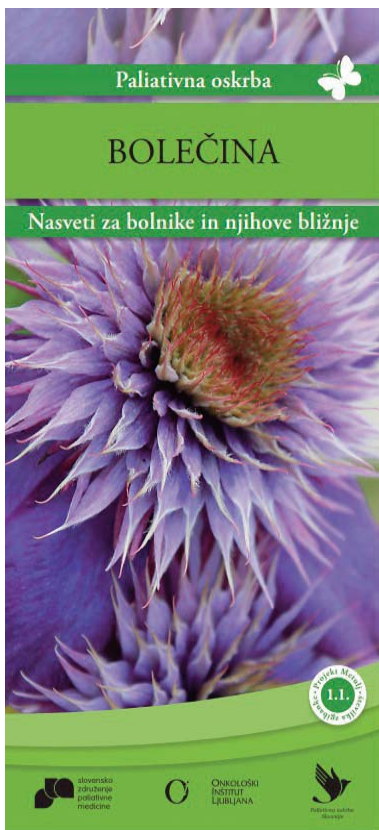
Če ne želite prejemati Utripa v papirni verziji, ker ga prebirate preko spleta, nam, prosimo, sporočite na e-naslov: clanarina@zbornica-zveza.si

Paliativna oskrba v Sloveniji

PROJEKT METULJ – nasveti za bolnike in njihove bližnje

Mehle Maria Gloria, Zavratnik Boštjan

Stebri paliativne oskrbe so med seboj tesno povezani. Nekateri izmed njih so: čimboljša kakovost življenja, celostna in aktivna oskrba ter gledanje na bolnika in njegove bližnje kot na celoto.

Hi krepitevi teh stebrov želi prispevati projekt Metulj, ki je zasnovan prav v želji, da bi bila bolnikom in njihovim bližnjim kakor tudi zdravstvenim delavcem širom Slovenije, uporabna znanja in koristne informacije s področja paliativne oskrbe bolj dostopna. Pridobitev potrebnega znanja in informacij lahko pomembno vpliva k zmanjšanju strahu in k boljšemu spopadanju z izzivi, ki jih prinaša skrb za neozdravljivo bolnega in njegove bližnje.

V ta namen smo izdelali spletno stran in zgibanke. Na spletni strani so podane splošne informacije o tem, kaj paliativna oskrba je in komu je namenjena. Prav tako nudi seznam izvajalcev paliativne oskrbe po vseh slovenskih regijah in njihove kontakte. Na njej obravnavamo telesne,

psihološke, socialne, pravne in duhovne potrebe bolnikov in njihovih bližnjih. Izdelana je tako, da je informacija podana čim bolj jasno, preprosto in po strokovnih smernicah. Vsebine je možno natisniti tudi v obliki zgibanek.

Projekt Metulj je plod sodelovanja Slovenskega združenja paliativne medicine SZD, Onkološkega inštituta Ljubljana in Državne koordinacije paliativne oskrbe. Pri projektu je sodelovalo več kot 40 strokovnih sodelavcev iz različnih zdravstvenih ustanov na različnih nivojih zdravstvenega sistema po vsej Sloveniji. Vključeni so bili zdravniki, medicinske sestre, fizioterapevti, socialni delavci, psihologi in teologi. Vabljeni k ogledu spletne strani projekta Metulj na spletni strani: <http://www.paliativnaoskrba.si>. ■

Pomurka leta medicinska sestra

Tanja Kukovec, Leon Šabjan

Po izboru poslušalcev Murskega vala in bralcev Vestnika, ki vsako leto tradicionalno, tokrat že štiriindvajsetič, izberejo med predlaganimi najzaslužnejšimi pomurskimi kandidati Pomurko in Pomurca leta.

Za leto 2014 je to postala Metka Lipič Baligač, mag. zdr. nege, pomočnica direktorja za področje zdravstvene nege v Splošni bolnišnici Murska Sobota, na kar smo v bolnišnici posebej ponosni in veseli.

Metka Lipič Baligač je s svojim predanim delom dosegla odlične rezultate na področju zdravstvene nege v bolnišnici in v širšem okolju. Svoj čut za sočloveka, strokovnost, profesionalnost ter pozitiven pogled na svet prenaša na svoje sodelavce kot tudi na mlade in tudi širše v lokalnem okolju. Njeno pokončno držo in njeno srčnost so tako opazili tudi bralci pomurskega Vestnika in jo izbrali za ta laskavi naziv.

Metka Lipič Baligač zastopa interese za ureditev položaja zdravstvene nege v bolnišnici in tudi v širšem prostoru in je ravno v zadnjem času v medijih pokončno zagovarjala pomembnost zdravstvene nege, vlogo zaposlenih v zdravstveni negi ob pacientu in resnost situacije na področju zmanjševanja kadrov v zdravstvu.

Zelo velik pomen daje pozitivni klimi in dobrim medosebnim odnosom v širšem multidisciplinarnem timu, rešuje konfliktno situacije z uporabo mediacijskih veščin in tudi z osebnim vzgledom.

Za dnevnik Večer je povedala: »Naziv Pomurka leta pomeni dodano vrednost in priznanje poklicu medicinske sestre, meni osebno in kolegicam v naši bolnišnici ter vsem medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom. Naše delo je bilo opaženo s hvaležnostjo, kar je bilo v teh prazničnih dneh pomembno zato, ker je bolnišnica zaradi številnih respiratornih infekcij in poslabšanja stanja težkih bolnikov bila zasedena do zadnje postelje. Zaradi tega

Metka Lipič Baligač in Dejan Horvat

skoraj ni bilo medicinske sestre v bolnišnici, ki ne bi bila v času praznikov vključena v delovni proces.«

»Ker pa je spet aktualno zmanjševanje števila zaposlenih v javnem sektorju, torej tudi na področju zdravstva in zdravstvene nege, naj bo moj naziv opozorilo javnosti in vsem v državi, ki o tem odločajo, da to pri tistih, ki neposredno obravnavamo bolnika, kot smo medicinske sestre, zdravstveni tehniki, zdravniki, fizioterapevti in vsi ostali zdravstveni delavci nemogoče in tako za bolnika obravnava več ne bo varna.« je še povedala.

Vsi njeni sodelavci ji iskreno čestitamo, se veselimo z njo in ji želimo na nadaljnji poti še veliko uspehov, idej, ter dobre projekte, ki bodo prispevek k razvoju in prepoznavnosti stroke zdravstvene nege. ■

Čestitka

Vse naše sanje se lahko uresničijo – če le imamo pogum, da gremo z njimi (W.Disney).

JOŽICA PIRNAT

je na Fakulteti za zdravstvo Jesenice uspešno zaključila magisterij zdravstvene nege.

Ob tem ji iskreno čestitamo.

*Sodelavke ZV šolskih in predšolskih otrok
Moste – Polje*

Čestitka

METKI LIPIČ BALIGAČ,

pomočnici direktorja za področje zdravstvene nege v SB Murska Sobota, za prestižni naslov

»Pomurka leta«

iskreno čestitamo.

Zbornica - Zveza

Obdaritev malih bolnikov v predprazničnem času

Irena Dekleva, Patrick Žibret

Predpraznični čas je čas čarovnije noveletnih lučk, upanja in iskric v očeh ljudi. A za vse žal ni tako, zato smo se študentje zdravstvene in babiške nege odločili, da bomo v tednu pred božičem obdarili otroke pediatričnih oddelkov in s tem otrokom pričarali vsaj malo prazničnega vzdušja. Veliko ljudi je v tem času ločenih od svojih najbližjih, saj so zaradi bolezni primorani bivati v bolnišnicah.

Obdaritev fantka na ORL kliniki v Ljubljani Foto: Patrick Žibret

Obdarovanje smo začeli načrtovati sredi meseca oktobra, ko smo različnim podjetjem po vsej Sloveniji poslali prošnje za donacije. Tudi v letu 2014 je bil odziv dober, vendar pa vseeno manjši kot leta 2013, zato smo se odločili obdariti male bolnike, ki so hospitalizirani na pediatričnem oddelku Splošne bolnišnice Izola, Splošne bolnišnice Trbovlje in ORL kliniki ter Infekcijski kliniki v Ljubljani.

Otroci, ki so bili zaradi zdravstvenega stanja primorani bivati v bolnišnici, so se skromnih daril zelo razveselili. Vemo, da darila ne morejo nadomestiti domačega okolja, lahko pa malo zmanjšajo dolgčas in hrepenenje po domu s tem, ko se otroci zamotijo z drugimi stvarmi. Obdarovanci so nedvomno imeli polepšano bivanje in tudi sami smo se počutili neverjetno dobro, ko smo priklicali nasmeha na usta naših malih sončkov. Tudi osebje na otroških kliničnih oddelkih se je razveselilo našega dobrodušnega dejanja.

Študentje smo bili zelo veseli, ker smo lahko v očeh malčkov zanetili drobne praznične iskricke. ■

ZAHVALA

Donatorjem, ki so omogočili obdarovanje otrok se iskreno zahvaljujemo: Spar Slovenija, d. o. o., Ljubljanski potniški promet, d. o. o., Hartmann, d. o. o., Lekarna Ljubljana, Elektro Primorska, d. d., Konverzija, d. o. o. (Ličila.si), Soča oprema, d. o. o., Mol Slovenija, d. o. o., Pikapoka, d. o. o., Gostol-Gopan, d. o. o., Emma, d. o. o., Občina Hrastnik, Zavarovalnica Triglav, d. d., poslovna enota Trbovlje, Steklarna Hrastnik, d. d., Telekom Slovenije, d. d., Mercator, d. d., Papirnica Vevče, d. o. o., Luka Koper, d. d., Vaše zdravje, d. o. o., Medis – M, d. o. o., Banka Koper, d. d., CMT potovalna agencija, d. o. o., Elmont, d. o. o., Lions klub Domžale, Brinox inženiring, d. o. o.

*Patrick Žibret,
predsednik Sekcije študentov
v zdravstveni in babiški negi*

15. mednarodni simpozij DMSBZT Ljubljana: prenos informacij v zdravstveni in babiški negi

dr. Andreja Kvas

28. novembra 2014 je potekal že 15. mednarodni simpozij Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov (DMSBZT) Ljubljana na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani z naslovom Prenos informacij v zdravstveni in babiški negi.

Udeleženci simpozija med razpravo

Nanj smo povabili strokovnjake iz različnih področij, ki so nam predstavili pomen prenosa informacij med člani zdravstvenega tima, tima zdravstvene nege ter med pacienti in zdravstvenimi delavci. Simpozij je bil razdeljen na tri tematske sklope: informacije splošnega značaja, procesiranje informacij znotraj tima zdravstvene in babiške nege ter prenos informacij med pacientom in člani tima zdravstvene in babiške nege. Nanj smo povabili tudi kolegice iz tujine; iz Hrvaške **Liljana Levanić, dipl. m. s.** in iz Avstrije **Helena Kristina Halbwachs, viš. med. ses., univ. dipl. org.**

V prvem sklopu simpozija je **Nataša Pirc Musar, univ. dipl. prav.** v svojem predavanju predstavila *Varovanje podatkov o pacientih in molčečnost*. Skozi zakon o pacientovih pravicah (ZPacP) nam je najprej obrazložila koncepte zasebnosti in načelo sledljivosti podatkov. Predstavila nam je pravice pacientov do seznanitve z zdravstveno dokumentacijo, ki velja za vse zbirke. Pacient nima pravice do originala, dobi lahko samo fotokopijo svoje dokumentacije. Ob selitvi dokumentacije od zdravnika do

zdravnika je za to odgovoren upravljavec in ne pacient. Poudarila je, da moramo biti pozorni pri sporočanju informacij preko telefona ali e-pošte, saj ne vemo, kdo je na drugi strani. Za identifikacijo lahko zdravstveni delavci zahtevamo vpogled v osebni dokument. Razložila je 45. člen ZPacP; kdo lahko za časa življenja pridobi naše zdravstvene podatke in kakšne so pravice po smrti pacienta. Predavanje je zaključila s pravicami pacienta do zasebnosti; kdo je lahko prisoten, ko se pacient zdravi in varstvo osebnih podatkov.

V drugem sklopu sta **Gordana Lokajner, dipl. m. s., univ. dipl. org.** in **Đurđa Sima, dipl. m. s.** predstavili prispevek z naslovom *Komunikacija znotraj tima zdravstvene in babiške nege – predaja službe kot ključni dejavnik varne zdravstvene in babiške nege*. Predstavili sta elemente in priporočena orodja za oblikovanje kakovostne in varne predaje službe. Predaja službe naj bi bila jasna, natančna, verodostojna, pravočasna, hitra, »iz oči v oči« ob pacientovi prisotnosti. Priporočata nekaj orodij za predajo službe, kot sta SBAR, kateri v urgentni medicini dodamo še ISBAN-

PLAN-CHECK-ACT ter orodje ICCCO. Poudarili sta, da je predaja službe resna delovna naloga članov tima in, če jo opravimo kakovostno in učinkovito, bo izpolnila naša strokovna pričakovanja in lažje bomo dosegli načrtovane rezultate. Nadaljevala je **dr. Andreja Kvas, prof. zdr. vzg.** s predstavitvijo prispevka za naslovom *Komunikacijske kompetence vodilnih v zdravstveni negi*. Poudarila je, da za uspešno opravljeno delo mora imeti vodja v zdravstveni in babiški negi poleg organizacijskih tudi komunikacijske sposobnosti, ki so zelo pomembne za doseganje rezultatov in izboljšanje kakovosti. Predlagala je ocenjevanje komunikacijskih in ostalih kompetenc s strani vodij, saj je ocenjevanje kompetenc medicinskih sester in babic pomembno pri opredelitvi področij za profesionalni razvoj in njihove izobraževalne potrebe. Zaključila je, da je vodenje v zdravstveni in babiški negi eno izmed najpomembnejših področij, ki močno vpliva na uspešnost ali neuspešnost posamezne organizacije. **Vesna Rugelj, dipl. m. s.** nam je predstavila prispevek z naslovom *Informacijski sistem kot podpora medicinski sestr.* Govorila je o informatizaciji v zdravstveni negi, informacijskih sistemih zdravstvene nege, podatkovnih standardih in računalniški tehnologiji. Povedala je, da lahko informacijski sistem pripomore k optimizaciji dokumentacije zdravstvene nege, varni zdravstveni obravnavi pacientov in razvoju stroke zdravstvene nege. Za izmenjavo podatkov sta ključnega pomena poenotenje in standardizacija zapisa podatkov. Čas, ki se porabi za dokumentiranje podatkov, se ne zmanjša, je pa dokumentacija popolnejša. Poudarila je, da je prihodnost v razvoju mobilnih sistemov za uporabo ob pacientovi postelji. Predavanje **Liljana Levanič, dipl. m. s.**, iz Varaždina je imelo naslov *Komunikacija v timu*. Govorila je o pomenu dobre komunikacije v timu, ki naj temelji na dobrih medosebnih odnosih med zaposlenimi. Predstavila je raziskavo, v kateri so raziskovali kakovost komunikacije in zadovoljstvo z delom na Oddelku za abdominalno kirurgijo v Splošni bolnišnici Varaždin. Zaključila je, da ne smemo zanemarjati medosebnih odnosov na delovnem mestu, saj so dobri medosebni odnosi in dobra komunikacija pogoj za uspešno in učinkovito delovno okolje. **mag. Peter Požun, viš. med. teh., dipl. ekon. (UN)** je predstavil prispevek z naslovom *Informacija o ugovoru vesti*. Povedal je, da ugovor vesti spada med človekove pravice. Nadalje, da so managerji v zdravstveni in babiški negi tisti, ki skrbijo za ustrezno usklajevanje pravice posameznega izvajalca do ugovora vesti ter pravico pacienta do zdravstvene storitve. Izpostavil je področja, na katerih najpogosteje prihaja do ugovora vesti: splav, odvzem organov mrtvemu dajalcu, gensko svetovanje, in vitro fertilizacija, kontracepcija in zdravstvena nega bolnikov z AIDS-om. Poudaril je, da medicinske sestre in babice lahko uveljavljajo ugovor vesti samo v neposredni zdravstveni in babiški negi, ne pa v posredni in nikoli v nujnih primerih. V zadnjem sklopu je **Helena Kristina Halbwachs, viš. med. ses., univ. dipl. org.**, iz Avstrije predstavila prispevek z naslovom *Multikulturalizem v zdravstveni negi*. Govorila je o multikulturalizmu, transkulturni zdravstveni negi, kulturni kompetentnosti in multikulturalizmu znotraj zdravstvenega tima in tima zdravstvene nege. Povedala je, da se tudi v zdravstveni in babiški negi vedno pogo-

steje soočamo z različnimi skupinami ljudi glede na raso, narodnost, religijo, spolno usmerjenost, prepričanja ljudi, itd. Zato je zelo pomembno, da imamo različna znanja o različnih kulturah, ki ga apliciramo tudi v prakso zdravstvene in babiške nege. Poudarila je pomanjkanje nacionalne literature na področju multikulturalizma v Sloveniji in predlaga uvedbo te teme v formalno izobraževanje za medicinske sestre in babice. **doc. dr. Nataša Vidovič Valentinič, dr. med.**, je predstavila prispevek z naslovom *Gradimo pogoje za učinkovito komunikacijo v zdravstvenem timu*. Poudarila je pet strokovnih načel, na katerih temelji uspešno delovanje tima: skupni cilji, jasno definirane vloge posameznika, medsebojno zaupanje, učinkovita komunikacija ter merljiv proces in predviden rezultat. Zaključila je, da mora vsestransko učinkovit zdravstveni tim temeljiti na pozitivnih osebnostnih lastnostih sodelujočih, na naprednih tehnoloških rešitvah in učljivih veščinah, kot tudi na njihovem humanem deležu. **Klavdija Peternelj, dipl. m. s., MSc(KŠ)** je predstavila prispevek z naslovom *Prenos informacij med člani tima – pogled medicinske sestre*. Teoretično je obrazložila, kakšen naj bi bil prenos zdravstvenih informacij med člani zdravstveno-negovalnega in zdravstvenega tima. Predstavila je tudi prenos informacij, organizacijo dela, predajo službe, sestanke v negovalnem timu ter prenos informacij v interdisciplinarnem timu na Kliničnem oddelku za kirurgijo srca in ožilja, Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana. Zaključila je, da dober pretok informacij v timu pomembno izboljša kakovost obravnave in varnost pacienta ter omogoča bolj učinkovito delo. Med posameznimi sklopi simpozija se je razvila živahna razprava med predavatelji in udeleženci, s katero smo nadaljevali tudi v odmorih. Udeleženci so bili zelo zadovoljni z izbrano temo, predavatelji in predstavitvami prispevkov. Vsak udeleženec je prejel tudi zbornik z naslovom »Prenos informacij v zdravstveni in babiški negi.« Vsi, ki se simpozija niste mogli udeležiti, ste vljudno vabljeni na našo spletno stran (www.drustvo-med-sester-lj.si/) pod rubriko Založništvo, kjer vam je na voljo omenjeni zbornik in izročki predavanja Nataša Pirc Musar, univ. dipl. prav. Začeli pa smo že s pripravami na 16. mednarodni simpozij DMSBZT Ljubljana. ■

Čestitka

METKA LIPIČ BALIGAČ

je bila kot prva medicinska sestra izbrana za Pomurko leta 2014. Njene dosežke so zaznali tudi drugi in ji dali svoj glas.

Mi pa smo srečni, da jo imamo.

Iskrene čestitke

Strokovno DMSBZT Pomurja

Izvajanje učnih delavnic osnovne oskrbe akutne dihalne stiske za izvajalce zdravstvene nege

Petra Bastl Lukner, Tjaša Svetel, Barbara Smrke, Darja Plank

Akutna dihalna stiska je življenjsko ogrožajoče stanje, pri katerem je preskrba organizma s kisikom nezadostna. Prepoznavanje in ustrezna oskrba delne ali popolne zapore dihalne poti je eden od prvih ukrepov pri kritično bolnem.

Izvajanje učnih delavnic na oddelku za bolezni ledvic in dializo

Foto: N. Leskovšek; 2014

Izvajanje učnih delavnic na travmatološkem oddelku

Foto: M. Zupanc; 2014

Ugotovljena zapora dihalne poti s posledično odsotnostjo dihanja že sama po sebi in v kombinaciji z odsotnostjo zavesti narekuje pri pacientu takojšen začetek izvajanja vseh potrebnih postopkov oživljanja. V zdravstveni ustanovi vsaj del zastojev dihanja in srca ni naden in nepričakovan dogodek, pogosto se nekaj časa pred tem opazi poslabšanje splošnega stanja pacienta. Izvajalec zdravstvene nege je tisti, ki je največ časa ob pacientu, njegova osnovna profesionalna naloga je opazovanje pacienta po vseh 14-ih temeljnih življenjskih aktivnosti po Virginiji Henderson. Največkrat je tudi tisti, ki pri pacientu prvi opazi razvijajočo se dihalno stisko. Če je to potrebno, poleg izvedene ocene dihanja, izvaja osnovne ukrepe za sprostitev dihalne poti, vzdrževanje zadostne ventilacije in s tem zagotavljanje ustrezne oksigenacije tkiv. Poklicne aktivnosti in kompetence izvajalcev zdravstvene nege zajemajo postopke in posege v samostojni ali odvisni funkciji, ki se nanašajo na opazovanje bolnikovega dihanja, pravočasno prepoznavo znakov zapore dihalne poti, takojšnje ukrepanje po algoritmičnih oživljanja ter poročanje in dokumentiranje le-tega. V nadaljevanju je na kratko opisan pomen kontinuiranega izvajanja učnih delavnic osnovne oskrbe akutne dihalne stiske, ki jih izvajamo v Splošni bolnišnici Celje (SB Celje). Poučevanje temelji na najnovjših smernicah za izvajanje postopkov oživljanja Evropskega sveta za reanimacijo in v okviru poklicnih aktivnosti in kompetenc v zdravstveni in babiški negi. Namen učnih delavnic je obnova znanja o prepoznavi delne ali popolne zapore dihalne poti s poudarkom na ohranjanju praktičnih spretnosti izvajanja osnovnih tehnik za sprostitev in vzdrževanje proste di-

halne poti brez in z uporabo enostavnih pripomočkov. Poudarjena je seznanitev s praktično uporabo vseh tistih enostavnih pripomočkov, ki so del opreme reanimacijskega vozička na oddelku. Vsebina opreme vozička za reanimacijo in obrazec izvajanja kontrole le-teh je določena v sprejetem in veljavnem organizacijskem navodilu za delo v SB Celje. Učne delavnice se od meseca maja 2014 aktivno izvajajo na vseh kirurških in internističnih oddelkih bolnišnice. Skupno je bilo izvedenih 40 učnih delavnic, na katerih so sodelovali 304-je udeleženci s področja zdravstvene nege. Dolgoročni cilj izvajanja tovrstnih delavnic je, da dosežemo obliko izobraževanja, ki je neprekinjena in samostojno izvajana na vseh oddelkih bolnišnice pod vodstvom izbrane oddelčne medicinske sestre ter z obdobjim sodelovanjem medicinskih sester, članic tima za izobraževanje s področja oživljanja v SB Celje. Delo slednjih je pri samem izvajanju in pri poučevanju ter uvajanju izbranih oddelčnih medicinskih sester za samostojno vodenje učnih delavnic zasnovano na temeljih kulture sodelovanja, spoštovanja in pozitivne miselnosti. Vsebina učnih delavnic zajema:

- seznanitev in pregled enostavnih pripomočkov za vzpostavitev in vzdrževanje proste dihalne poti po predalih reanimacijskega vozička;
- prikaz testiranja delovanja omenjenih pripomočkov;
- uporaba dihalnega balona z obrazno masko in dovodom za kisik;
- priprava osnovnih pripomočkov vzpostavitve proste dihalne poti (intubacija, uvajanje i-gel maske) in prikaz asistencije;

- izvedba vaje v obliki praktičnega scenarija (zajema pripravo in samostojno izvajanje posameznega postopka / asistenco izvajalca zdravstvene nege pri izbranem načinu vzpostavitve proste dihalne poti).

Način podajanja znanja in učne metode dela se razlikujejo. Najpogosteje se izvaja kombinacija demonstracije, sprotne ustne razlage in praktičnega dela. Metode so prilagojene glede na v praksi opažene določene razlike v delu, ki so prisotne na internističnem in kirurškem področju ter glede na stopnjo predhodnega znanja in stopnjo osvojenih praktičnih spretnosti udeleženih izvajalcev zdravstvene nege. Kontinuirano izvajanje opisanih učnih delavnic v sodelovanju z oddelki je način poučevanja, ki omogoča pri izvajalcih zdravstvene nege več pravočasnih in pravilnih odločitev ter ukrepanj na samem oddelku ter zmanjševanje možnosti pojava napak pri uporabi pripomočkov za vzpostavitev in vzdrževanje proste dihalne poti in zagotavljanju ustrezne oksigenacije. Ta način poučevanja

ne pripomore samo k ohranjanju in utrjevanju znanja ter praktičnih veščin, ampak predvsem k izvajanju samostojnih, strokovnih, v okviru pristojnosti in kompetenc izvedenih pravočasnih postopkov zdravstvene nege, ki so nujno potrebni pri pacientih z razvijajočo se akutno dihalno stisko. Izvajanje delavnic v neposrednem okolju posameznega oddelka, vključno z njihovimi pripomočki pa daje vpogled tudi v tehnično organizacijske ovire in težave z uporabo le-teh in funkcionalnostjo, kar dodatno pripomore k iskanju boljših rešitev in razblini marsikatero dvome in pomisleke v zmožnosti uporabe pripomočkov in izvajanje potrebnih ukrepov. Z neprekinjenim izvajanjem poučevanja tako lahko zmanjšujemo morebiten strah pred nepravilnim ukrepanjem in s tem dodatnimi zapletmi in na takšen način z ene učne delavnice v drugo počasi zmanjšujemo tudi vse tiste občutke, ki izvirajo iz neznanja. ■

Iz navodila za objavo prispevkov, obvestil in izobraževanj v Utripu

Spoštovani avtorji prispevkov, prosimo, da prispevke in obvestila, za katere želite, da jih objavimo v Utripu v naslednjem mesecu, pošljete na elektronski naslov uredništva Utripa utrip@zbornica-zveza.si najkasneje do 20. v tekočem mesecu. Bodite pozorni na mesece izida Utripa, ker Utrip **ne izide** marca, julija in septembra.

Objavljamo samo prispevke članic in članov Zbornice – Zveze (o izjemah odloča uredniški odbor Utripa).

Pri prispevkih, kjer je več avtorjev, objavljamo prispevke, kjer je prvi avtor član oziroma članica Zbornice – Zveze.

Uredniški odbor se lahko odloči, da ne objavimo prispevka, ki ni ustrezen za objavo.

Prispevki, ki bodo prispeli po 20. v mesecu, bodo objavljeni v naslednji številki Utripa, če bo njihova vsebina takrat še aktualna.

Prispevek, ki ni pripravljen in oddan v skladu z navodili za objavo prispevkov, ne bo objavljen.

Dovoljujemo si, da bomo predolge prispevke krajšali.

Prispevki naj bodo napisani v programu Word, pisava Ariel (12) in presledek med vrsticami 1,5.

Zaželeno je, da prispevki niso daljši kot 4.000 znakov (oziroma 70 vrstic). Ime datoteke naj se začne z imenom rubrike (kamor prispevek sodi) in nadaljuje s skrajšanim naslovom. Urednica si pridržuje pravico, da uvrsti prispevek v drugo rubriko, kot je želja avtorja, če meni, da je druga rubrika ustrežnejša.

Prosimo, da pri poimenovanju datotek ne uporabljate šumnikov. Če ste k prispevku priložili digitalno

fotografijo ali dve, naj bo prispevek temu primerno krajši.

Ne bomo objavili prispevkov, ki so bili že objavljeni v drugih medijih.

Za vse trditve v prispevkih so odgovorni avtorji sami, zato objavljamo le prispevke s podpisanim polnim imenom in priimkom. Prosimo, napišite nam **tudi e-naslov, številko vaše članske izkaznice in telefonsko številko**, na katero vas lahko pokličemo, če bomo imeli vprašanja v zvezi z objavo prispevka oziroma oglasa.

V vsaki številki Utripa lahko objavimo le dva prispevka z ene zdravstvene šole.

Ali je prispevek primeren za objavo, vas bomo obvestili v treh delovnih dneh po prejemu prispevka. Prosimo, da ste pozorni na morebitne pripombe, ki vam jih bomo posredovali po e-pošti in jih morate upoštevati. Če nam ne boste poslali ustreznega pripravljenega oziroma popravljenega prispevka, bomo menili, da od objave odstopate.

Prosimo za čim manj kasnejših popravkov poslanih besedil in programov izobraževanj.

Mnenja o uredniški politiki Utripa, predloge za nove rubrike idr. sprejemamo po elektronski pošti utrip@zbornica-zveza.si.

Zahvaljujemo se za vaše nove ideje, pohvale in predloge. Cenimo vaše sodelovanje

Uredniški odbor Utripa

Zdravstvo 2015

Priprava zdravstvene reforme - Na zdravstveno reformo se čaka že najmanj 14 let. V teh letih so skoraj vsi zdravstveni ministri pripravili bodisi podlage oz. študije za reformo, nekateri so prišli tudi do zakonodajnih predlogov, vsi so se ustavili že v koaliciji. Nato so ti dokumenti ostali v predalih. Zdaj naj bi bilo drugače.

Kapitalni dokumenti kot podlaga za zdravstveno reformo - Pod vodstvom ministrice za zdravje Milojke Kolar Celarc delovna skupina že pripravlja študijo oz. analizo izdatkov v zdravstvu in oceno uspešnosti slovenskega zdravstvenega sistema ter resolucijo o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2015–2020. Na podlagi tega bo po napovedih ministrice nastala zdravstvena reforma.

Dolgotrajna oskrba - Sočasno bodo pripravljali predlog zakona o dolgotrajni oskrbi. Ali bo reforma nared že letos, je sicer težko napovedati.

V pripravi je resolucija o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti, katere ključni cilj bo zaustavitev trenda naraščanja debelosti in s tem povezanih kroničnih bolezni.

Zbirke podatkov - Ministrstvo je tudi pripravilo predlog novele zakona o zbirkah podatkov, na podlagi katere bodo lahko letos v praksi zaživel določeni projekti v okviru rešitve iz e Zdravja.

Skrajševanje čakalnih vrst - Zaradi pričakovanega boljšega finančnega izida Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) bo samo za skrajševanje čakalnih vrst na voljo okoli 40 milijonov evrov. Tako bo ZZZS dodatno financiral 2500 operacij in 100.000 pregledov. V preteklem letu so se namreč čakalne vrste občutno podaljšale.

Razdolževanje bolnišnic - To je dobra novica za bolnišnice, ki se vse od začetka krize, ki ji je sledilo krčenje sredstev za zdravstvene programe, borijo za ustrežnejši poslovni izid. Od osmih bolnišnic, ki so se zaradi likvidnostnih težav v letu 2013 vključile v enotni zakladniški račun in iz njega prejemajo likvidnostna posojila, sta se lani v celoti razdolžili le dve bolnišnici. Največje težave ima izolaska, naloga bolnišnic pa je, da še letos odplačajo posojila državi.

Gradnja urgentnih centrov - Tudi letos bo pospešeno potekala gradnja regionalnih urgentnih centrov. Končani morajo biti do konca novembra, sicer bo država mora-

la vračati del evropskih sredstev, ki jih je prejela za gradnjo mreže centrov. Če ne bo zapletov pri razpisu, se bo nadaljevala tudi gradnja ljubljanske urgence. Odločitev, kdo bo dobil posel, bo znana predvidoma v začetku leta, najcenejšo ponudbo pa je oddal Kolektor Koling.

Vodovod na ljubljanski onkologiji - Po zapletih se bo nadaljevala sanacija vodovoda na Onkološkem inštitutu Ljubljana. Obnova trenutno stoji, saj je bil projekt v vmesnem času nekoliko spremenjen in je treba izdelati nove projekte. Ministrica je odredila tudi revizijo projekta.

Javno naročanje - Ministrstvo krepi skupno javno naročanje, saj bodo morale biti po novem v skorajšnje skupno javno naročilo za zdravila vključene vse bolnišnice v državi. Sledila bodo skupna javna naročila za medicinsko-tehnične pripomočke, a bo vlada morala najprej določiti, katere skupine bodo predmet skupnega naročanja, torej urediti standardizacijo.

Referenčne ambulante - Obeta se nova širitev referenčnih ambulant, novih bo letos 150. Po napovedih ministrice pa bodo zdravnikom brez specializacije omogočili, da na primarni ravni izvajajo pomoč.

Zgodnje odkrivanje raka - Dodatna sredstva bodo letos zagotovljena tudi za širitev presejalnih programov Dora in Svit. V program zgodnjega odkrivanja raka na prsih bo letos vključenih predvidoma enkrat več žensk kot v preteklem letu, a na katera področja se bodo širili, še ni jasno. V presejanje in zgodnje odkrivanje predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki pa bodo vključili tudi populacijo do 74 let. Do sedaj je bil program namenjen za moške in ženske v starosti od 50 do 69 let. **Cepljenje** - Od novega leta bo brezplačno na voljo cepljenje otrok proti pnevmokokom, ostaja pa to cepljenje prstovoljno.

Terapevtske skupine zdravil - Nadaljevalo se bo uvajanje terapevtskih skupin zdravil. Od srede januarja bodo v lekarnah (na podlagi recepta) na voljo tudi magistralna zdravila s tetrahidrokanabinolom, to je učinkovina iz marihuane. Z novim letom bo tudi, kot kaže, uvedena bela napotnica. Zavarovanci bodo lahko z belo napotnico zasebnega zdravnika prišli do specialistične storitve v javni zdravstveni mreži enako kot z zeleno. Vir: STA, 4. 1. 15, ZIB bilten 3767, 5. 1. 2015 ■

V bolnišnicah vse več zlorab

Posilstva

Čeprav podatki o posilstvih pacientk in pacientov za zdaj prihajajo le iz Velike Britanije, naj bi takšna statistika veljala kar za vso Evropo.

Iz Velike Britanije je prišla statistika o žrtvah posilstev v bolnišnicah. V zadnjih treh letih naj bi prišlo do kar 1600 posilstev znotraj bolnišnic. Dodali so, da se je število tovrstnih dejanj od leta 2011 povečalo za kar 50 odstotkov.

Policija je posebej opozarjala, da so v največji nevarnosti pacienti s psihičnimi motnjami, ki so tudi najbolj ranljivi. Psihiatrične ustanove so tako postale prava lovišča za spolne plenilce in ena od žrtev je policiji povedala, da jo je član osebja posilil 60-krat. Žal le redki posiljevalci v bol-

nišnicah pridejo pred sodišče. Dejstvo je namreč, da do bro zakrijejo vse sledi, osebe, nad katerimi izvedejo posilstvo, pa so pogosto pod vplivom močnih pomirjeval in se dogodkov niti ne spominjajo. Izstopa primer zdravnika Mylesa Bradburyja (41), ki je spolno zlorabljal kar 18 dečkov s psihičnimi težavami. Obsojen je bil na 22 let. Grozljivo je dejstvo, da spolni plenilci napadajo prav na mestih, kjer bi se ranljive osebe morale počutiti najbolj varne. In v mnogih primerih bolnišnice raje vse skupaj pometejo pod preprogo (Vir: Svet 24, 2. 1. 2015, številnik 3). ■

Izdelek, ki ga
zdravniki v 11
evropskih državah
največkrat svetujejo
za nego nosečniških
strij in pooperativnih
brazgotin.

Bio-Oil® izboljšuje prožnost kože in s tem **zmanjšuje tveganje za nastanek nosečniških strij**. Uporabljamo ga dvakrat dnevno od začetka drugega trimesečja.

Bio-Oil® je namensko olje za nego kože, ki **pomaga izboljšati videz brazgotin in izsušene polti**.

Primeren je tudi za redno dnevno nego kože. Za podrobnejše podatke o izdelku in kliničnih testiranjih obiščite spletno stran **www.bio-oil.com**. Bio-Oil je na voljo v lekarnah in specializiranih prodajalnah. Rezultati se pri posameznih uporabnikih razlikujejo.

Na voljo v lekarnah, specializiranih prodajalnah in trgovinah Sanolabor.

www.bio-oil.com

Distributer za Slovenijo: Orbico d.o.o., Verovškova 72, 1000 Ljubljana

Utrinki iz Strokovnega DMSBZT Pomurja

Daniela Mörec

Dogaja se. Živo je.

Kamnik

V poletnih mesecih smo obiskali Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje invalidne mladine v Kamniku. Pristrčno nas je sprejela vodja zdravstvene nege in oskrbe, Marija Petkovšek, ki nas je seznanila s široko dejavnostjo Zavoda. Skrb, ki jo nudijo invalidnim otrokom in mladostnikom, se nas je globoko dotaknila. Vodstvu CIRIUS-a se iskreno zahvaljujemo za sprejem.

Da smo zbistrili možgane in utrdili ter utrudili telo, smo se iz Kamnika podali na Veliko Planino. Očarali so nas razgledi, pastirji in pastirske kočice. Nepozabno.

Septembra so člani društva že tradicionalno obiskali Medžugorje, Majčino selo ter Skupnost Cenacolo, kjer se zdravijo odvisniki.

V oktobru smo skupaj s SB Murska Sobota organizirali že 5. simpozij o kronični rani z mednarodno udeležbo, ki je v strokovni javnosti bil zelo odmeven.

5. novembra smo razglabljali o etiki in morali in reševali etične dileme z doc. dr. Danico Železnik.

14. in 15. novembra, pa je imela učno delavnico Klara Ramovš na temo: »Tudi beseda je zdravilo«

Tradicionalno smo se srečali z upokojenimi izvajalci zdravstvene in babiške nege v jedilnici SB Murska Sobota. Po nagovoru predsednice DMSBZT Pomurja in pozdravu pomočnice direktorjev za področje zdravstvene nege Splošne bolnišnice, Zdravstvenega doma, Doma starejših Rakičan in kratkem kulturnem programu, je potekalo druženje v prijetnem vzdušju.

Gledališka skupina ne miruje. S predstavo, Žensko moški svet in ena taščica, nastopa v pomurskih krajih. V letu 2015 načrtuje novo predstavo.

V decembru se nas je kar sto članov udeležilo predbožične ekskurzije. Obiskali smo grad Hof v Avstriji in se seznanili z njegovo zgodovino ter Bratislavo na Slovaškem. Druženje nas združuje, po dogodkih se je prijetneje vračati v delovno okolje.

Dve naši članici sta se v novembru in decembru vpisali v zgodovino, ne le društva, ampak veliko širše. **Milka Kavaš** je za svoje dolgoletno prostovoljno delo bila opažena. Do-

bila je priznanje Državnega sveta za najzaslužnejšo prostovoljko v letu 2014. **Metka Lipič Baligač** pa je bila med dvanajstimi kandidatkami izbrana za Pomurko leta 2014 kot prva medicinska sestra. Ponosni smo, da imamo med našimi člani tako opazne medicinske sestre. Iskrene čestitke. ■

Bratislava

Velika planina

Čestitka

MILKA KAVAŠ

nikoli ne neha pomagati, živi v skrbi za ranljive, zato ji je Državni svet RS podelil plaketo za najzaslužnejšo prostovoljko v letu 2014. Milka, hvala, da si. Ponosni smo nate.

Iskrene čestitke.

Strokovno DMSBZT Pomurja

Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koper
 Associazione infermiere, ostetriche e infermieri professionali di Capodistria
 Dellavallejeva 3, 6000 Koper
 V skladu s 33. členom Statuta Strokovnega društva medicinskih sester,
 babic in zdravstvenih tehnikov Koper

in

Pravilnikom o priznanjih društva

Upravni odbor društva s sklepom redne seje z dne 20. 1. 2015 objavlja:

RAZPIS ZA PODELITEV SREBRNEGA ZNAKA za leto 2015

Društvo bo v letu 2015 podelilo do pet srebrnih znakov

Kandidatke/kandidate za priznanje lahko predlagajo posamezni člani, skupina članov, organi zavodov/koncessionarjev ali organi društva.

Kriteriji za podelitev srebrnega znaka so:

- uspešno večletno poklicno delo na področju zdravstvene in babiške nege, ki je doprineslo k večji prepoznavnosti zdravstvenega, izobraževalnega ali socialno-varstvenega zavoda ali
- kakovostno in učinkovito večletno organizacijsko delo v dejavnosti zdravstvene in babiške nege ali
- aktivno delovanje v okviru SDMSBZT Koper na strokovnem, izobraževalnem, raziskovalnem, socialnem, kulturnem ali športnem področju ali
- prispevek k humanizaciji odnosov med člani društva, razvijanju stikov med člani ter društvu ali
- krepitev vloge in pomena dela medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov v slovenskem in mednarodnem prostoru.

Podelitev srebrnih znakov bo 15. maja 2015 v Kongresnem centru Bernardin v Portorožu, na slavnostni akademiji ob 12. maju – mednarodnem dnevu medicinskih sester in 5. maju – mednarodnem dnevu babic.

Predlagatelji naj pisne vloge z lastnoročnim podpisom predlagatelja pošljejo po pošti na:

Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koper, Dellavallejeva 3, Koper, s pripisom: NE ODPIRAJ "Komisija za priznanja".

Komisija za priznanja bo upoštevala le predloge, ki bodo ustrezali razpisnim pogojem in ki bodo na sedež SDMSBZT Koper, prispeli vključno do 23. 3. 2015.

*Predsednica komisije za priznanja
Tina Furlan*

*Predsednica SDMSBZT Koper
Doročaja Dobrinja*

Opravičilo

Pri oblikovanju prispevka **Medicinske sestre v sodobni dermatologiji** (stran 35, 1. številka Utripa 2015) je prišlo do nenamerne napake, ki smo jo v spletni verziji takoj popravili, žal pa je ni bilo mogoče več v tiskani verziji Utripa.

Avtorici in »neavtorici« smo se takoj opravičili.

Na strani 35. v rubriki Pridobivamo nova znanja je bila pomotoma kot avtorica članka z naslovom Medicinske sestre v sodobni dermatologiji napisana **Petra Bastl Lukner**.

Avtorica je v resnici **Liljana Kralj**.

Tudi uvodni del članka je pomotoma prenesen iz članka iz prejšnje številke, ki je bil objavljen na 39. strani.

Pravi uvod k članku **Medicinske sestre v sodobni dermatologiji** je naslednji:

Zaposleni v zdravstveni negi Oddelka za kožne in spolne bolezni, Univerzitetnega kliničnega centra Maribor smo 14. in 15. novembra 2014 organizirali 1. strokovno srečanje zdravstvene nege v dermatovenerologiji z mednarodno udeležbo v Mariboru z naslovom: MEDICINSKE SESTRE V SODOBNI DERMATOLOGIJI.

Odgovorna urednica in oblikovalec

Razpis za podelitev priznanja »srebrni znak« in naziv častnega člana DMSBZT Celje v letu 2014

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER,
BABIC IN ZDRAVSTVENIH
TEHNIKOV C E L J E

Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Celjske regije v skladu s sklepom št. 3/2014 redne seje DMSBZT Celje z dne 8. 11. 2014 razpisuje zbiranje predlogov za podelitev »srebrnega znaka«, ter častnega člana za leto 2014.

Društvo razpisuje tri »srebrne znake« za dolgoletne vidne prispevke na področju društvenega in strokovnega delovanja v zdravstveni in babiški negi v Celjski regiji. Dva za posamezne člane DMSBZT Celje in enega za tim zdravstvene in babiške nege.

Kriteriji za podelitev »srebrnega znaka«:

- uspešno poklicno individualno in timsko delo na področju zdravstvene in babiške nege;
- individualni in timski prispevek h krepitvi in ohranjanju dobrih medsebojnih odnosov na delovnem mestu;
- individualna in timska aktivna vloga pri ohranjanju in razvijanju stroke zdravstvene in babiške nege;
- individualno in timsko aktivno in dolgoletno sodelovanje v DMSBZT Celje;
- individualne in timski prispevek k večji prepoznavnosti zdravstvene in babiške nege;
- individualne in timski prispevek k večji kakovosti zdravstvene in babiške nege;
- individualen in timski znanstveni, raziskovalni in inovativni prispevek k izboljšanju kakovosti in napredovanju stroke zdravstvene in babiške nege.

Kriteriji za podelitev naziva častnega člana/članice DMSBZT Celje;

Naziv častnega člana Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Celje prejme oseba, ki je s svojim delom pomembno prispevala k uspešnemu delu društva in stroki zdravstvene in babiške nege.

Predlagatelji naj pisne predloge z življenjepisom kandidatov in tima z ustrezno utemeljitvijo posredujejo na naslov DMSBZT Celje, Gregorčičeva 5, 3000 Celje, patronažna služba, Magda Brložnik, v zaprti ovojnici, s pripisom Komisija za priznanja, najkasneje do 30. aprila 2015.

Podelitev priznanj bo na svečani slovesnosti 14. maja 2015, v Narodnem domu Celje.

*Člani IO, DMSBZT Celje in
predsednica DMSBZT Celje
Tomislava Kordiš*

DMSBZT Ljubljana vabi na predavanje

Uporabimo barve za boljše počutje

Barve vplivajo na naše telo, razpoloženje, miselne procese in odzive. Z oranžno barvo okrepimo svoj imunski sistem in spodbudimo nevrone k učenju, s turkizno stimuliramo obnovo kožnih celic, s hladno modro znižamo telesno temperaturo. Z rdečo pogrejemo svoje čute, s črno se zaščitimo ...

**O moči barv izčrpano, praktično in prijetno z Manico Žmauc,
v ponedeljek, 23. marca 2014, ob 16. uri
v prostorih DMSBZT Ljubljana, na Poljanski ul. 14, v Ljubljani**

Prijave sprejemamo preko elektronske prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana na: www.drustvo-med-sester-lj.si ali do zapolnitve prostih mest (35) ali na tel. številko: 041 754 695 (ga. Irma Kiprijanović)

- Udeležba za člane DMSBZT Ljubljana je brezplačna
- prispevek za člane Z - Z 15 €, za ostale udeležence 30 €.

*Za komplementarno in naravno
zdravilstvo v zdravstveni negi pri DMSBZT Ljubljana:
Nada Širnik*

*Predsednica DMSBZT Ljubljana:
Đurđa Sima*

DMSBZT Ljubljana – Sekcija upokojenih medicinskih sester
VABI V TOREK, 17. 2. 2015, ob 8.45 na Plečnikovem trgu 1
 (pred Šolskim muzejem)

OGLED LJUBLJANE – ŠOLSKI MUZEJ – SAMOSTAN URŠULINK IN CERKEV SVETE TROJICE

Slovenski šolski muzej je osrednji slovenski muzej na področju šolstva s stalno razstavo šolstva na Slovenskem skozi stoletja do današnjih dni. Predstavljena so zgodovinska obdobja razvoja šolstva z literaturo, maketami, zemljevidi, preglednicami, učnimi pripomočki nas in naših babic in dedkov kot so: tablica, črnilo, pero, list, pisalo, torbo.

Uršulinke - samostan in njihovo vzgojno poslanstvo.

Na začetku 18. stoletja so se uršulinke naselile tudi na ozemlju nekdanje Jugoslavije. V Ljubljano so se naselile že leta 1702 iz Gorice v bližino sedanjega samostana in **Uršulinske cerkve sv. Trojice**, ki je visoko baročna samostanska cerkev v sklopu uršulinskega samostana. Stari zvonik so po potresu leta 1895 porušili in zgradili novega. Stopnišče z balustradami pred vhodom v cerkev je bilo zgrajeno v letih 1930 in 1931 po načrtih Jožeta Plečnika.

Ogled je načrtovan do 13.00 ure. Imeli bomo čas tudi za druženje in klepet.

Prispevek: 10 €

Prijave zbiramo po telefonu 16. 2. 2015 od 9. do 12. ure in od 16. do 18. ure ga. Olga Koblar - 031 495 456 ali ga. Irma Kiprijanović 041 754 695.

*Predsednica Sekcije upokojenih medicinskih sester
 Olga Koblar*

*Predsednica DMSBZT Ljubljana
 Đurđa Sima*

**Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana –
 Sekcija upokojenih medicinskih sester VABI na strokovno srečanje/predavanje na temo:**

»Okvara sluha, možnosti zdravljenja in rehabilitacije«

**v torek, 17. marca 2015, v prostorih Onkološkega inštituta Ljubljana, predavalnica v stavbi C.
 s prihodom ob 8.45 uri in začetkom predavanja ob 9. uri**

**Predavatelja: doc. dr. Anton Gros, dr. med.
 prim. doc. dr. Jagoda Vatovec, dr. med.**

Sluh je naše najpomembnejše čutilo, je vez med ljudmi in okoljem, zato ga ni podcenjevati. Ko ne zmoremo več komunicirati v vsakdanjem življenju se šele zavemo izgube. Vsakdanji zvoki, ki jih imamo za samoumevne – brnenje hladilnika, zvok tipk na tipkovnici, ptičje petje, škripanje vrat ..., ne zaznamo več. Gluhost ni naglušnost! Vsem je skupna izguba sluha in težave v komunikaciji. Vsaka skupina ima specifične potrebe. Ob izgubi sluha v odrasli dobi je posameznik običajno prepuščen sam sebi in invalidnosti, čeprav je znano, da je izguba sluha ena od najtežjih invalidnosti.

Pogosto se zanemari psihološki vidik obravnave, ki je še kako potreben. Malo naglušnih oseb dobi ustrezno podporo. Le redki posamezniki to oporo tudi poiščejo, saj se pojavljajo občutki sramu pred nošenjem slušnih aparatov, ob tem pa prekrivajo in zanikajo naglušnost.

Strokovno srečanje oziroma predavanje bo trajalo do 12.30 ure.

Prispevek za predavanje je 10 €.

Prijave sprejema gospa Olga Koblar, na tel. 031 495 456 dne 13. 3. 2015 med 16. in 18. uro. Dodatne informacije in prijave - Irma Kiprijanović 041 754 695

*Predsednica Sekcije upokojenih medicinskih sester
 Olga Koblar*

*Predsednica DMSBZT Ljubljana
 Đurđa Sima*

DMSBZT Ljubljana vabi na srečanje z naslovom

Od kod smo, kdo smo in kam gremo

Na srečanju bomo iskali odgovore na zgoraj omenjena vprašanja. O kod prihajamo in kako se duša naseli v telo. Kdo smo: kakšna so naša energijska telesa, avrično polje in kako informacije vplivajo na nas. Kam gremo: do globokega globalnega preskoka bo prišlo le z razvijanjem in rastjo zavesti.

Delavnica bo 13. in 14. marca 2015, v petek od 16. do 20., v soboto od 9. do 15. v društvenih prostorih na Poljanski cesti 14 v Ljubljani.

Vodila jo bo priznana strokovnjakinja na področju komplementarnega zdravljenja

Milena Plut Podvršič dr. med.

Delavnica je aktivna, zato pridite v udobnih oblačilih.

Prijave sprejemamo do zapolnitve prostih mest (20)

- preko elektronske prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana
- na tel. številko: 041 754 695 (ga. Irma Kiprijanovič)
- prispevek za člane DMSBZT Ljubljana znaša 35 €, za člane Z - Z 45 €, za nečlane 70 €.

*Za komplementarno in naravno
zdravilstvo v zdravstveni negi pri DMSBZT Ljubljana:
Nada Sirmik*

*Predsednica DMSBZT Ljubljana:
Đurđa Sima*

DMSBZT Ljubljana vabi na delavnice

Zvočne kopeli s planetarnim gongom

od 18. do 19.30 ure v prostorih DMSBZT Ljubljana, na Poljanski ul. 14, Ljubljana

Vodila jih bo medicinska sestra Zlatka Pražnikar Vrbnjak.

Gong je zvočna kopel, ki izjemno hitro in močno sprošča psihofizične blokade. Planetarni gongi vzvalovijo čakre, meridijane in organe. S tem pomagajo urejati čustveno energijo in občutja, ki nato vplivajo tudi na telesno strukturo človeka, ta pa na njihov um.

Tudi letos bodo delavnice gonga potekale enkrat mesečno:

- 16. februar
- 16. marec in
- 20. april

Prijave sprejemamo preko e-prijavnici na spletni strani društva <http://www.drustvo-med-sester-lj.si>, do zasedbe prostih mest (15).

Prispevek udeleženke/ca znaša 8 €

Za udobnejše počutje s seboj prinesite odejo, podloge imamo na društvu.

Dodatne informacije ga. Irma Kiprijanovič na tel. številki 041 754 695

*Za komplementarno in naravno
zdravilstvo v zdravstveni negi pri DMSBZT Ljubljana:
Nada Sirmik*

*Predsednica DMSBZT Ljubljana:
Đurđa Sima*

Čestitka

Seneka je napisal:

"Spodbude prihajajo od zunaj, spoznanja od znotraj, a le, ko oboje sovpadе, dobimo razvoj."

Odbor Strokovne sekcije medicinskih sester v enterostomalni terapiji iskreno čestita

SUZANI MAJCEN DVORŠAK, ki je decembra diplomirala.

DMSBZT Ljubljana vabi na srečanje z naslovom

Energijska zaščita ali zaščita pred različnimi energijami

Srečanje bo v ponedeljek, 23. februarja 2015, z začetkom ob 16. uri v društvenih prostorih na Poljanski cesti 14 v Ljubljani.

Na srečanju se boste seznanili s čakrami, ki so energijski centri in so porazdeljeni po celem telesu. Skozi njih se čisti telo in uravnava življenje. Vsaka čakra je odgovorna za svoje področje: psihično, čustveno in materialno. Neuravnovešenost čakler lahko povzroča dolgotrajne posledice. Kako jih preprečiti skozi praktične vaje vas bo vodila gospa **Andreja Novak**

Prijave sprejemamo do zapolnitve prostih mest (30)

- preko elektronske prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana
- na tel. številko: 041 754 695 (ga. Irma Kiprijanovič)
- prispevek za člane DMSBZT Ljubljana znaša 5 €, za člane Z - Z 15 €, za nečlane 30 €.

*Za komplementarno in naravno
zdravilstvo v zdravstveni negi pri DMSBZT Ljubljana:
Nada Sirknik*

*Predsednica DMSBZT Ljubljana:
Đurđa Sima*

DMSBZT Ljubljana

VABI na pohode MAREC in APRIL 2015:

- 28. 2. – pohod nad morjem (Italija) - **DEVIN – SESLJAN – MIRAMAR – TRST.**
- 14. 3. – pohod po Doberdobski planoti (Italija) - **MARTINŠČINA – VRH. sv. MIHAEL – DOBERDOB - BRESTOVEC.**
- 28. 3. – pohod in hoja na smučeh **RATEČE – in – POHOD V TAMAR.**
- 18. 4. – pohod po Vorančevi poti (Avstrija) – **ŽELEZNA KAPLA – ČRNA NA KOROŠKEM.**
- 09. 5. – pohod ob 70. letnici osvoboditve Ljubljane - **OB ŽICI OKUPIRANE LJUBLJANE.**

PRISPEVEK ZA POHOD PLAČATE NA AVTOBUSU:

- članice in člani DMSBZT Ljubljana 15 €
- družinski člani članic in članov DMSBZT Ljubljana 20 €
- članice in člani drugih regijskih strokovnih društev 22 €
- nečlani 25 €

PRIJAVNICA ZA PRIJAVO IN PODROBEN OPIS POHODA bo najmanj deset dni pred pohodom na spletni strani www.drustvo-med-sester-lj.si. Prijave tudi na telefon 041 273 265 in 031 293 904.

*Predsednica DMSBZT Ljubljana
Đurđa Sima*

**Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor
Oddelek za perinatologijo Univerzitetnega kliničnega centra Maribor**

DRUŠTVO
MEDICINSKIH
SESTER, BABIC IN
ZDRAVSTVENIH
TEHNIKOV
MARIBOR

In memoriam

Ob izgubi naše drage kolegice, *Erike Razboršek*, medicinske sestre, ki je svojo poklicno pot začrtala na Oddelku za perinatologijo v Univerzitetnem kliničnem centru Mariboru in je kratek, prekratek čas bila upokojena, se je spominjamo kot izjemno, strokovno in skromno kolegico ter aktivno članico v Društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor.

Prvih deset let sodelovanja med Srednjo zdravstveno šolo Novo mesto in Splošno bolnišnico Novo mesto na področju prostovoljnega dela

Gloria Šepec

Začetki prostovoljnega dela dijakov Srednje zdravstvene in kemijske šole Novo mesto v Splošni bolnišnici Novo mesto segajo v leto 2004, ko smo dobili prijazno vabilo iz Splošne bolnišnice Novo mesto s strani gospe Jožice Rešetič in gospe Slavice Naumov.

Prejema priznanja

V mesecu decembru 2014 smo pripravili prireditev, ki je obeležila to vez sodelovanja.

Slavnostni dogodek so s svojo prisotnostjo in pozdravnim govorom počastili tudi zunanji gosti: direktorica Splošne bolnišnice Novo mesto Mira Retelj in koordinatorica prostovoljnega dela v Splošni bolnišnici Novo mesto Jožica Rešetič, predstavnica Slovenske Filantropije za bolnišnično dejavnost gospa Nevenka Alja Gerl, upokojena glavna medicinska sestra bolnišnice Novo mesto gospa Slavica Naumov, podžupan Mestne občine Novo mesto gospod Boštjan Grobler.

Boštjan Grobler je tudi Srednji zdravstveni šoli in Splošni bolnišnici Novo mesto podelil občinsko priznanje.

Proslave so se udeležili vsi dijaki, ki so prostovoljci v šolskem letu 2014/15. Povabilu so se odzvali tudi imenovani naj prostovoljci, naj prostovoljke, vseh desetih let: do sedaj smo imeli 15 naj prostovoljcev in dva naj prostovoljska projekta. Seveda pa niso manjkale tudi vse mentorice, ki ves čas spodbujajo dijake, jih usmerjajo, ter se trudijo, da prostovoljno delo pomeni dobrobit tako za šolo, kot za bolnišnico.

Proslava je bila popestrjena z glasbenimi in literarnimi vložki. Vrhunec za vse na proslavi pa je bil prihod Miklavža in obdaritev prostovoljcev za vse trenutke, ki jih preživijo ob bolnikih.

Vsako leto naredimo uvodno izobraževanje za nove dijake – prostovoljce, kar je tudi osnovni pogoj, da dijak lahko sploh opravlja prostovoljno delo. Do sedaj smo »izobrazili« že več kot 400 dijakov. Povprečno opravlja prostovoljno delo v tekočem šolskem letu med 50 in 75 dijakov, ki

vsakodnevno obiskujejo bolnike. Prostovoljno delo poteka na petih oddelkih SB NM, in sicer na kirurškem, infektivnem in pljučnem, nevrološkem, internem in otroškem oddelku. Dijaki so znotraj bolnišnice razdeljeni v dve skupinici: Pikapolonice – obiskujejo samo otroški oddelek in Sončki – obiskujejo vse ostale oddelke.

Delo prostovoljcev spremljamo in vodimo mentorice v šoli in na oddelku, pod okriljem koordinatorice prostovoljnega dela. Prostovoljci poleg tega, da prinašajo svojo mladost in razigranost med štiri stene bolniške sobe, predvsem nudijo urico ali več druženja, branja knjig, družabništvo in druga drobna dela. Lahko so tudi »vezni člen« med bolnikom in osebjem.

Poleg svojega osnovnega dela pa prostovoljci s svojimi mentoricama na šoli aktivno sodelujejo v vseh projektih pod okriljem Slovenske filantropije in projektih, ki potekajo v širši lokalni skupnosti z namenom širiti temelje prostovoljstva med ljudi, predvsem mladino. Vsako leto sodelujemo na natečaju Naj prostovoljec, Naj prostovoljski projekt, na Festivalu mladih prostovoljcev v Ljubljani s stojnico, oktobra 2008 smo se predstavili na Študentski areni, vsako leto organiziramo izobraževanje za nove prostovoljce in hkrati za mentorje prostovoljnega dela, predstavili smo se s stojnico na Tednu vseživljenjskega učenja, svoje delo smo predstavili tudi pedagoškemu delavcu iz držav bivše Jugoslavije in pedagoškemu delavcu iz Severne Osetije. Vsako leto se udeležimo tudi srečanja ob mednarodnem dnevu prostovoljstva, ki ga organizira Dolenjsko društvo za prostovoljno dejavnost. Za prostovoljce pripravimo slavnostno novoletno in zaključno srečanje. Obeležimo tudi nekatere pomembne praznike, kot so 8. marec s čestitkami za bolnice in novoletni prazniki – poskrbimo za okrasitev nekaterih oddelkov v bolnišnici in novoletnimi voščilnicami za bolnike. Prostovoljci na otroškem oddelku pripravijo skupaj z mentorico vsak mesec delavnico za male bolnike in s tem obeležijo dogodke, ki se značilni za tisti mesec. Vso dejavnost predstavimo v internem glasilu novomeške bolnišnice »Vizita«, internet strani Srednje zdravstvene in kemijske šole, oglasni deski SB NM s plakati, lokalni televiziji Vaš Kanal, nekajkrat pa smo imeli tudi članke v Dolenjskem listu, Mladini, Slovenskih novicah.

Veseli smo, da nas v bolnišnici sprejmejo z odprtimi rokami, saj se vsi zavedamo, da lahko prav mladi prostovoljci s čutom za sočloveka, svojo neposrednostjo, svojim veseljem, vedrino in nesebično spontanostjo bolnikom krajšajo dolge ure, dneve in tedne bivanja v bolnišnici. ■

Ustvarjalnost - decembrska vrednota na srednji zdravstveni šoli Celje

Vesna Božiček

Opravljanje dela s srcem izpopolnjuje človeka ter mu prinaša srečo, zadovoljstvo in motivacijo za nadaljnje delo, s tem pa smisel bivanja in ustvarjanja ter uresničevanje možnosti in potencialov posameznika. Ustvarjalnost je kazalec napredka, družbenih sprememb, gonilna sila človekovega razvoja in tudi razvoja zdravstvene nege kot profesije in v prihodnosti kot znanosti.

Gostje okrogle mize

S pomnimo se Florence Nightingale, ki je želela pomagati bolnim, trpečim in umirajočim, kljub temu, da v takratnem času za damo visoke družbe to delo ni bilo sprejemljivo. Vztrajala je, bila radovedna, samozavestna, fleksibilna in na nekaterih področjih avtonomna, kolikor je lahko bila v dani situaciji. Imela je veliko sposobnost opazovanja, bila je motivirana za izboljšanje razmer tako na področju negovanja in skrbi za bolnike, ranjene, kot na področju izobraževanja. Ambiciozna in ustvarjalna je bila v vseh pogledih njenega bivanja.

Na srednji zdravstveni šoli Celje smo v decembru govorili o ustvarjalnosti kot vrednoti tudi na področju zdravstvene nege. Del naše redne mesečne radijske oddaje, Radio 60, smo posvetili razgovoru o ustvarjalnosti v zdravstveni negi. Gast oddaje je bil višji predavatelj, magister Boris Miha Kaučič, diplomirani zdravstvenik, univerzitetni diplomirani organizator dela in prodekan za izobraževalno dejavnost na visoki šoli za zdravstvo v Celju. Preko valov našega radia je predstavil pogled na ustvarjalnost, ki je v zdravstveni negi zelo široka in zajema vsa področja delovanja medicinske sestre.

Pripravili smo tudi okroglo mizo. Naše gostje so bile: doc. dr. Bojana Filej viš. med. ses., univ. dipl. org., direktorica doma upokojencev Šmarje pri Jelšah gospa Majda Koren, dipl. m. s. in gospa Majda Mori Lukančič, prof. zdravstvene vzgoje iz ZD Ljubljana – Bežigrad. Gospa doc. dr. Bojana Filej je na strokoven in hkrati prijeten način razložila pomen ustvarjalnosti Florence Nightingale. Opisala je delo sodobnih teoretičark zdravstvene nege, vpliv teorij na izvajanje ZN, ustvarjalnost pri standardih, doktrini, procesni metodi dela, kompetencah, pri prilagajanju medicinske sestre vsakemu posamezniku, kajti tu je človek s svojo boleznijo, svojimi potrebami, željami in vrednotami,

svojo občutljivostjo in ranljivostjo, svojo dušo, mišljenjem, človek v vsej svoji veličini kot enkratno bitje, ki ga obravnava medicinska sestra. Dotaknili smo se tudi ustvarjalnosti na univerzitetnem nivoju. Gospa Majda Koren je opisala pomen ustvarjalnosti na področju zdravstvene nege v domu upokojencev, predstavila potrebo prilaganja posamezniku, nujnost profesionalnega pristopa do oskrbovancev, njihovih svojcev in tudi v samem timu. Gospa Majda Mori Lukančič pa je predstavila ustvarjalnost medicinske sestre na zdravstveno vzgojnem področju, kjer ima medicinska sestra velike možnosti ustvarjanja. Predstavila je didaktično igro, ki jo lahko uporabljajo medicinske sestre pri delu z bolniki, ki imajo sladkorno bolezen, in ki jo je naredila za svojo diplomsko nalogo. Prav tako je predstavila tudi zdravstveno-vzgojno revijo Vita, katere strokovna urednica je. Dijaki, ki so bili prisotni na okrogli mizi, so z vmesnimi ploskanji nagradili naše gostje, prav tako pa so se aktivno vključili v razgovor. Marija in Sanja Seničar sta z izbranimi pesmimi poezije popestrili naše srečanje. Besede ravnateljice gospe Katje Pogeljšek Žilavec pa so ob zaključku okrogle mize poudarile pomen srečanja in potrebe ustvarjalnosti v današnjem času. Slika, ki je bila del scene, je delo upokojene medicinske sestre Albine Čoh iz Rogaške Slatine, ki je z veseljem posodila sliko, kajti vežejo jo lepi spomini na dijaška leta, ki jih je preživela na takratni naši šoli. Istočasno pa slika nemo spregovori, da so medicinske sestre lahko ustvarjalne tudi na drugih področjih, izven stroke.

Zagotovo pa lahko rečemo, da napredek stroke in znanosti zdravstvene nege leži v ustvarjalnosti medicinske sestre, ki je odvisna od lastne kreativnosti, odločnosti in od razmišljanja. Ustvarjalnost medicinske sestre potrjuje moč medicinske sestre in tudi moč same zdravstvene nege v sistemu zdravstvenega varstva. ■

Skupinska fotografija

Aktivna udeležba na 10. konferenci FINE - »Nursing Education and Nursing care: Which Future?«

Sanela Pivač, Sedina Kalender Smajlovič

Predstavnici Fakultete za zdravstvo Jesenice sva se od 24. 9. do 26. 9. 2014 udeležili 10. konference FINE. Mesto konference je bil »Nursing Education and Nursing care: Which Future?«. Konferenca je potekala v Franciji, v mestu Nancy na Medicinski fakulteti Nancy. Konferenca se je udeležilo 319 predstavnikov iz različnih držav (Francija, Belgija, Švica, Saudska Arabija, Turčija, Italija, Avstralija, Estonija, Irska, Finska, Albanija in seveda Slovenija). Poleg naštetih evropskih držav so bili na konferenco povabljeni tudi predstavniki Kitajske.

V uvodnem delu konference so bile predstavljene smerice za izobraževanje v prihodnosti, s poudarkom na on-

line učenju, staranje prebivalcev, pogostost kroničnih bolezni, ergonomija zdravstva in reorganizacija sistema zdravstvenega varstva.

Popoldanski deli so bili razdeljeni na sekcije. Poudarki popoldanskih predavanj so bili na inovativnih pristopih v izobraževanju, oblikovanje profesionalne identitete, mednarodna sodelovanja, predstavitev raziskovalnih del.

Na konferenci sva predstavili prispevek o pomenu razvijanja kompetenc študentov zdravstvene nege in vključevanje študentov v raziskovalne in razvojne projekte, ki je bil sprejet kot inovativen pristop v procesu izobraževanja študentov. ■

PREJELI SMO

Slovenski Diabetes indeks je Slovenijo uvrstil na vidno mesto v EU

Tekom lanskega leta ste diplomirane medicinske sestre in drugi zdravstveni delavci, predvsem pa tiste diplomirane medicinske sestre, ki delajo v referenčnih ambulantah družinske medicine, prispevale pomembne informacije za oceno kakovosti obvladovanja sladkorne bolezni v Sloveniji. Raziskavo je izvajal Health Consumer Powerhouse.

Slovenski Diabetes indeks je Slovenijo uvrstil na vidno mesto v EU. Metodologija priprave poročila je vredna pozornosti. Ima nekatere šibkosti, vsekakor pa je dovolj močan argument, da se posvetimo najbolj vročim točkam, še posebej tam, kjer so v Sloveniji prisotne neenakosti:

- Krepiti promocijo zdravja/preventivo sladkorne bolezni
- Zbiranje kakovostnih podatkov (nacionalni register obstaja za otroke in mladostnike, obstajajo nacionalne baze podatkov oseb, ki so jim bila predpisana zdravila za zniževanje glikemije, ki so jim bili predpisani medicinski pripomočki, specifični za sladkorno bolezen ter hospitalizaci-

je; sistematično zbiranje podatkov poteka v vseh referenčnih ambulantah – vzpostaviti redno in transparentno poročanje) in njihova nadaljnja smiselna uporaba za usmerjanje aktivnosti

- Zagotoviti zanesljivejše presejanje in pravočasno diagnostiko sladkorne bolezni tipa 2 pri odraslih osebah
 - Dostopnost do presejalnega testa za diabetično nogo, dostopnost do ustrezne oskrbe diabetične noge, fleksibilnejše predpisovanje ustrezne obutve
 - Dostopnost do pregledov pri diabetologu
 - Dostopnost do strukturirane edukacije, redne letne edukacije
 - Dostopnost do psihosocialne oskrbe
 - Redno izvajanje vseh pregledov, priporočenih v »letnem poročilu o stanju sladkorne bolezni«
 - Različen vzorec predpisovanja zdravil med regijami, nizka uporaba metformina, nizka penetracija insulinskih črpalk
 - Krepiti implementacijo Nacionalnega programa na podlagi evaluacije doseženega, s poudarkom na aktivnem sodelovanju bolnikov na vseh ravneh.
- Kot zanimivost, posebej je izpostavljena morebitna prekomerna uporaba pregleda očesnega ozadja.

Prisrčna zahvala vsem,

dr. Jelka Zaletel,
podpredsednica koordinativne skupine Nacionalnega programa za obvladovanje sladkorne bolezni 2010-2020

Ustvarjalna početja upokojene medicinske sestre Gabrijele (Jelke) Lečnik

Saša Horvat

Zagledana v vse, kar diši po umetnosti in kulturi, sem nedavno tega z veseljem sprejela povabilo, da z besedo povežem otvoritveno razstavo slikarskih stvaritev kolegice, medicinske sestre v pokoju, Jelke Lečnik.

Jelka sodi med tiste medicinske sestre, ki kljub upokojitvi z zanimanjem spremljajo vsa dogajanja na področju stroke zdravstvene in babiške nege in počne mnoge zanimive stvari. Je ena tistih srečnic, ki se nič več ne pusti preganjati zahtevnemu in stresnemu vsakdanu prezaposlene medicinske sestre. Že zelo kmalu po prenehanju aktivnega dela je sprejela preprosto odločitev, da preneha tratiti čas za večno lovljenje iluzij, da se z odmikom od enolične podobe vsakdanjega hitenja upre varljivim upom in da v svetu izgubljenih vrednot z razvijanjem svojih skritih potencialov poišče radostne življenjske odtenke in predvsem srečo v sebi, zase in za druge. Bralcem Utripa jo velja predstaviti kot primer zelo navdušene vseživljenjske učenke.

Je Kamničanka, ki se je na Ravne na Koroškem priselila po poroki. Najprej je bila zaposlena kot patronažna medicinska sestra v Zdravstvenem domu Domžale, nazadnje je delala v ravnskem Zdravstvenem domu na področju zdravstvene vzgoje. Leta 2002 je ustanovila in nekaj let uspešno vodila Koroško društvo za osteoporozo. Je zvesta članica Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenj Gradec in tudi drugih društev. Aktivno se udeležuje v različnih študijskih skupinah Univerze za tretje življenjsko obdobje. Rada vrtnari, igra tenis, bere in potuje.

Posebno mesto v njenem življenju zaseda glasba. Vrsto let prepeva pri cerkvenem pevskem zboru. Igranju na klavirski harmoniki, za katero ima končano nižjo glasbeno šolo, je dodala igranje še na diatonični harmoniki. Nedolgo tega je uresničila dolgoletno željo in posnela zgoščenko s cerkvenimi skladbami. Z zagnanostjo in močno voljo do preizkušanja novih akordov je zelo navdušila Igorja Podpečana, sicer snemalca, aranžerja in producenta njene

zgoščenke. Zdaj veliko nastopa na različnih prireditvah, izstopa pa njen solistični debi, ki se je zgodil v Ljubljani na literarnem večeru z Alenko Rebula.

Poleg ljubezni do glasbe se v zadnjih petih letih pogumno preizkuša v slikanju na platno z oljnimi barvami in z zemljo. Pri tem najde, kot pravi, svoj notranji jaz.

Le kaj primora, zapelje, uroči in obvezuje človeka, da v seneni življenja z neverjetno energijo na različne načine izpoveduje v preteklosti zastrto in neizpovedano? Je to že v njegovi biti utemeljena in občutena ustvarjalnost? Je srce?

Slikarska in vsa druga početja Jelke Lečnik je moč poimenovati kot zorenje jeseni in hkrati kot nenehno prizadevanje za dialog z bližnjimi in s svetom. To so početja, ki vstopajo dobesedno v srce.

Navdih za njeno likovno ustvarjanje je moč poiskati že v času, ko je Jelka delovala še v opravi medicinske sestre v Domžalah. Nekoč so ji sodelavke ob posebni priložnosti napisale tole zanimivo misel: »Tako blizu drug drugega smo v vsakdanjem življenju in vendar umiramo od osamljenosti. Vzemi čopič in barve! Naslikaj si raj in vstopi vanj!« Ta misel se je Jelke, resda takrat še nezavedno, očitno zelo dotaknila. Skrito in zasidrano nekje globoko v podzavesti, jo je potegnila na plan, ko je dozorel čas. Vzela je čopič in barve. Pridružila se je sekciji za likovno ustvarjanje pri Univerzi za tretje življenjsko obdobje in na tečajih slikanja pod mentorstvom in budnim očesom akademskega slikarja Štefana Marflaka, našla svoj raj.

Štefan Marflak, akad. slikar, mentor likovnega ustvarjanja pri Univerzi za tretje življenjsko obdobje, je opisal Jelkino slikarstvo kot slikarstvo, izraženo v barvah, ki ima pridih izbranosti, tišine krhkih predmetov, čustvovanja in naslanjanja na realnost. Slikarstvo ji pomeni študijsko obsesijo po spoznavanju likovnih in psiholoških elementov, prevedenih v obliko in barvo, ki je zadržana, pa vendar bogata in živa. Težnja k drugačni sliki jo je pripeljala v nepredmetnost, ki jo postopoma gradi v barvno ubranost, v različne slikarske materiale in v samosvoj, specifičen notranji izraz.

Z razstavo prvih Jelkinih slikarskih kreacij naključni opazovalec odkrije delček njenega pestrega udeleževanja in hkrati dokaz, da je jesen življenja lahko pomlad idej, novih spoznanj in življenjskih izzivov. Zaradi le teh, če jih seveda uresničiš, si lahko tako kot Jelka zaigraš in zapoješ pesem Edith Piaf, ki pravi: »Moje življenje. To sem jaz. Ne. Prav ničesar. Ne. Ničesar ne obžalujem. Niti dobrega kar je bilo. Niti slabega. Vseeno mi je. Ne. Prav ničesar. Ne. Ničesar ne obžalujem. Moje življenje, moja veselja se danes začinja jo s Teboj.

Bravo Jelka! ■

Če ne veš, kaj bi jedel za zajtrk, poskusi z ovsenimi kosmiči

Jože Lavrinec

Nenavadna ideja za zajtrk, še posebej v tem času, ko je videti, da je celo škrob padel v nemilost pri prehranskih puristih. V prvem tednu letošnjega leta sem nekoliko pobrskal po ponudbi ameriških založb. Pregledoval sem knjige o prehrani sladkornega bolnika. Takšne preproste, namenjene bolnikom.

Nášel sem tri z zveličavno letnico izdaje 2015. Za obrih sedem dni kar dobra bera. Kaj pa vsebina? Dve korektni, bolj ali manj up-to-date tudi s strokovnimi smernicami, tretja pa pravi »strup«. Senzacionalistično prevratniška. Tako je denimo škrob za sladkornega bolnika strupen, »saj v žilah na poseben način kristalizira«, jih s tem okvarja in spodbuja odpornost tkiv na inzulin. Nasprotno temu je sladkor opisan kot naš »pravi prijatelj«, saj ga je v porciji slehernega sladkornega živila sorazmerno malo in zato ne more škoditi. Jaz sem bil pa vedno prepričan, da se škrob v naših prebavilih prebavi in se v krvni obtok vsrkajo samo enostavni sladkorji. Nevednost pa taka, kajne! In sem bil naivno prepričan, da ni problem sladkor, temveč količina sladkornih živil, ki jih, kdor jih, enostavno zaužije preveč. No, ta knjiga se prodaja v daljni Ameriki, mi takšnih norosti ne tiskamo, kajne? Ali pač? Ker oni v Ameriki že vedo! Ker nekaj pa že mora biti na tem, še posebej danes, ko tudi stroka potrjuje, da je nizko ogljikohidratna prehrana lahko uspešna za urejanje sladkorne bolezni tipa 2.

In kaj imajo ovseni kosmiči pri tem? Nič, ali pa veliko! Ovsenih kosmičev, oz. kar ovsia Slovenci ne pojemo ravno veliko. Oves ni priljubljen. Ker ga prehranski gurui neka-ko ne marajo preveč? Ali, ker se še vedno ni znebil večstoletne nalepke, da je primeren le kot krma za konje?

A je vendar oves polnozrnatno žito, ki je bil skozi desetletja na pomembnem seznamu številnih terapevtskih diet, s katerimi smo zdravili srčna obolenja, različna obolenja prebavnega trakta in celo debelosti. Napaka bi bila pozabiti na ta mali biser narave ...

Ko je oves požet, omlačin in presejan, ga je treba v posebnih strojih obrusiti. S tem odstranijo neužitna in zelo groba pleva, ki sicer ščitijo polno žitno zrno. Produkt, ki nastane, pri nas imenujemo »ovseni rižek«. Tega sicer lahko razrežejo ali razdrobijo v ovseni drobljenec, zmeljejo v ovseno moko, ali pa ga na hitro oparijo ter zvaljajo v ovsene kosmiče. Tu ni kaj dosti posebne znanosti.

Nekaj povsem drugega je s hranilno sestavo ovsia, ki se krepko razlikuje od hranilne sestave ostalih žit, pa naj bo to višja vsebnost beljakovin ali precej višja biološka vrednost vsebovanih beljakovin ali višja vsebnost prehranskih vlaknin, kjer prednjačijo prav topne vlaknine ...

Hranilna sestava surovega ovsia

hranilo	V 100 g ovsia
energija	375 kcal
ogljikovi hidrati	66 g
beljakovine	11,2 g
maščobe	9,2 g
prehranske vlaknine	7,1 g
od tega: beta glukani	5,0 g
folati	60 mcg

železo	3,8 mg
magnezij	110 mg
baker	0,23 mg
cink	3,3 mg
kalij	370 mg
fosfor	380 mg

Vsekakor presenetljiva hranilna vrednost »neke tako nepomembne« trave! Navedeni podatki nas hitro prepričajo, da bi oves moral biti pomemben del naše redne prehrane. Vsekakor je nasiten, vsebuje pravšnjo paleto hranil in, čeprav je škrobno živilo, je v tesni povezavi s posameznimi pozitivnimi vplivi na naše zdravje. Da, tako je! Uživanje ovsia in ovsenih izdelkov je povezano z različnimi zdravstvenimi koristmi. Med njimi so še najbolj raziskani vplivi ovsia na srčno-žilno zdravje. Tako je že kar splošno znano, da redno uživanje ovsia zmanjšuje tako nivo skupnega kakor LDL holesterola tako pri zdravih osebah, kakor pri tistih, ki so že v tveganju za neko obliko srčno-žilnega obolenja. Za hiter vpogled bo zadostovalo že škiljenje v kratek seznam dovoljenih zdravstvenih trditve v EU. (Mimogrede: zdravstvene trditve ali health claims imajo resnično nenavadno življenje. Ko jih je na živila lahko lepil kdorkoli in brez argumentov, jih je bilo na živilih vse preveč; danes, ko zakonodaja dovoljuje samo z dokazi podkrepjene trditve, so redke gost.)

Potrjene/dovoljene zdravstvene trditve za oves		
hranilo	trditve	Pogoji uporabe
Beta glukani iz ovsia in ječmena	Uživanje beta glukana ovsia ali ječmena povzroči nižji porast glukoze v krvi po obroku	Izdelek mora vsebovati najmanj 4 g beta glukana iz ovsia ali ječmena na vsakih 30 g razpoložljivih ogljikovih hidratov. Izdelek je treba zaužiti kot del redne prehrane!
Prehranska vlaknina iz ovsia	Prehranske vlaknine iz ovsia povzročijo večji volumen blata (fecesa).	Izdelek mora vsebovati najmanj 6 g prehranskih vlaknin/100 g izdelka, pretežno kot prehranske vlaknine ovsia
Beta glukani ovsia	Beta glukani ovsia znižujejo nivo serumskega holesterola. Visok serumski holesterol je dejavnik tveganja koronarne srčne bolezni.	Izdelek mora v vsaki porciji vsebovati najmanj 1 g ovsenih beta glukana. Potrošniki morajo istočasno dobiti opozorilo, da lahko pričakovan učinek pričakujejo samo, če redno dnevno zaužijejo po 3 g beta glukana.

Tako v nekaterih preglednih člankih, ki povzemajo raziskave o pozitivnih učinkih ovsa, lahko preberemo, da že redno zaužitje po 3 g ovsenih beta glukanov povzroči upad nivoja skupnega in LDL holesterola za 10 odstotkov. Če se ozremo v preglednico, potem hitro lahko izračunamo, da se potrebna količina beta glukanov skriva v 60 g ovsa. Na prvi pogled majhna količina, le naše prehranske navade so nekako v navzkrižju, zato bi imela večina kar nekaj težav, če bi jo želeli redno stlačiti na svoje jedilnike. Delovanje beta glukanov je preprosto. Po zaužitju vežejo nase holesterol, ki se neprestano izloča z žolčem ter preprečijo, da bi se kasneje ta holesterol vsrkal nazaj v krvni obtok.

Če bi bilo tole komercialno sporočilo, potem bi morali nadaljevati nekako v slogu: »In to seveda še ni vse! Če pokličete v naslednjih petih minutah, potem boste v paketu z rednim uživanjem ovsa dobili možnost bolj učinkovitega urejanja glukoze v krvi, pa če ste sladkorni bolnik ali pa še ne«. Takšno propagandno sporočilo, čeprav tipično senzacionalistično, ni daleč od resnice. **Strokovne smernice za vodenje sladkorne bolezni širom Evrope priporočajo višji vnos prehranskih vlaknin (in oves je odličen vir) tako za preprečevanje nastanka sladkorne bolezni kakor za boljše urejanje obeh oblik sladkorne bolezni, seveda s pogostejšim poseganjem po živilih z nižjim glikemičnim indeksom (kjer smo ponovno pri ovsu).** In, če pri teh priporočilih poiščemo z dokazi podprte temelje, potem hitro najdemo raziskavo, v kateri je ugotovljeno, da oves zmanjšuje glikemični odziv in to na podoben način, kakor učinkuje na nivo serumskega holesterola. Prehranske vlaknine ovsa, med katerimi prevladujejo beta glukanji za dlje časa vežejo ogljikove hidrate in s tem preprečujejo hitro vsrkanje ter nenađen porast glukoze v krvi.

Za ostala bolezenska stanja sicer najdemo v strokovni literaturi posamezne namige, pravih dokazov žal še ne. Oves ni samo pri nas na listi manjvrednih živil. Podobno je vsepovsod po Evropi in le redke so dežele, kjer je oves cenjeno živilo. In nam nekateri avtorji namigujejo, da bi lahko z ovsenimi jedmi upočasnili praznjenje želodca, po-

daljšali občutek sitosti, povečali volumen črevesne vsebine in s tem uredili odvajanje. Ker so topne prehranske vlaknine (v tem primeru beta glukanji) odlični prebiotiki naj bi s tem vplivali ne samo na zdravje prebavil, lažje urejanje telesne teže, ampak tudi na imunski odziv. A kakor rečeno, na teh področjih imajo bodoči raziskovalci še dokaj širo polje zanimiv raziskovanj.

Ostane nam še nekaj namigov za vsakodnevno kulinariko. Slovenci ne pojemo kaj prida ovsa. Poznamo ovsene kosmiče, skuhanne na vodi ali na mleku (bolj vprašanje praktičnosti kakor kulinarike), poznamo celo serijo industrijsko pripravljenih mešanic ovsenih kosmičev s suhim sadjem (odstotek ovsenih kosmičev zelo variira) in celo z dodatkom sladkorja (kar uniči morebitne zdravstvene koristi ovsa) ob tem pa pozabljamo, da bi doma z neprimerno manj sredstvi lahko hitro pripravili celo veliko bolj okusne mueslije, kakor so industrijski. In poznamo ovseni kruh (bolj pravilno: kruh z ovsenimi kosmiči), ki se v trgovski ponudbi vedno bolj sramežljivo skriva oz. ga je pogosto treba naročiti vnaprej. In poznamo različne kekse iz ovsenih kosmičev (no, vsaj ti, mogoče počasi dobivajo veljavo) ter ovseni napitek. Predvsem ta, se, čeprav veliko boljšega okusa in z veliko kakovostnejšo hranilno sestavo, še vedno sramežljivo skriva v senci drugega veganskega bratca – riževega napitka.

Uživanje kuhanih ovsenih kosmičev morebiti res ni po okusu povprečnega Slovenca, še posebej v obdobju, polnem slabih kuharskih spretnosti in pomanjkanja časa (kosmiči so skuhani v 15-20 minutah, a je tudi to za večino preveč). A bi bilo vseeno smiselno sčasoma več pozornosti nameniti jedem iz ovsa. Mogoče bo pa oves postal aktualen zaradi kakšnega hipnega prebliska prehranskih gurujev. Pa dajmo vseeno malce drugače. Vam nikoli ne zmanjka kruha za zajtrk? Ni treba z ihto mencati pred prvo prodajalno ali jo bodo odprli dovolj zgodaj. Skuhajte si ovsene kosmiče. Lahko jih skuhate na vodi in potem prelite z mlekom ali pa jih enostavno zakuhate na mleku – v tem primeru bo potrebno več mešanja. Presenečeni boste nad okusom! ■

doc. Ana Habjanič, doctor of health sciences, Finska

(1955 - 2015)

*Glej zemlja si je vzela, kar je njeno.
A kar ni njeno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
Je večno in nikdar ne more umreti.*

S. Makarovič

Tiho, brez besed smo se znašli pred kruto resnico, da se je prekmalu iztekla življenjska pot ugledne in cenjene sodelavke Fakultete za zdravstvene vede, Univerze v Mariboru doc. Ane Habjanič, Doctor of Health Sciences, Finska.

Rodila se je leta 1955 v Stanošini na Ptujju. Po osnovni šoli se je vpisala na Srednjo medicinsko šolo v Mariboru, na splošno ambulantno bolnišnično smer. Po končani srednji šoli se je leta 1975 zaposlila v Zdravstvenem domu dr. Adolfa Drolca Maribor v Patronažni službi in ob delu nadaljevala izobraževanje na Višji zdravstveni šoli Univerze v Ljubljani ter diplomirala leta 1981.

Nadaljevala je izobraževanje na Univerzi v Mariboru, Visoki šoli za organizacijo dela v Kranju, kjer je diplomirala leta 1986. Po končanem izobraževanju je v Patronažni službi prevzela delovno mesto vodje računalniško informacijske dejavnosti in nadomeščala vodjo službe za zdravstveno nego.

V želji po pridobivanju in širitvi znanja za izvajanje pedagoškega dela je nadaljevala z izobraževanjem na Programu za pridobitev pedagoško andragoške izobrazbe na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru, ki ga je uspešno zaključila leta 1994.

Želja in potreba po izobraževanju ter raziskovanju jo je vodila na magistrski študij na Fakulteti za organizacijske vede Univerze v Mariboru, kjer je leta 1998 uspešno zagovarjala magistrsko delo. Takoj zatem je nadaljevala študij na Gea Collegu v Ljubljani za usposabljanja vodilnih delavcev v zdravstvu in program zaključila leta 2000.

Pridobljeno profesionalno znanje in izkušnje ter želja deliti in prenašati znanje na mlade rodove jo je leta 1998 pripeljala do odločitve, da se je zaposlila na Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru. Predala se je delu s študenti na teoretičnem in kliničnem področju zdravstvene nege starostnika z gerontologijo in geriatrijo. Bogate izkušnje in znanje je delila kot mentorica in somentorica študentom pri nastajanju diplomskih, specialističnih in magistrskih del. S kontinuiranim znanstveno raziskovalnim delom in rezultati je pomembno vplivala na razvoj predmetov ter magistrskega študijskega programa Gerontološka zdravstvena nega.

Ves čas je nabirala znanje in izkušnje za razvoj nege starostnikov, ki ji je bila predana z vsem srcem. Po prihodu na fakulteto se je vpisala na podiplomski specialistični študijski program Gerontološka zdravstvena nega na Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru in ga zaključila avgusta leta 2009. Ponosna sem, da sem dragi Ani lahko bila mentorica pri njenem specialističnem delu.

Isto leto je bilo za našo drago in cenjeno kolegico izjemno uspešno, vendar tudi izjemno naporno. Bila je ena redkih medicinskih sester v Sloveniji, ki je pridobila doktorat na področju zdravstvene nege v tujini. Z vso skorajda nečloveško energijo in močjo je zasledovala cilj, da v avgustu leta 2009 uspešno obrani doktorsko disertacijo z naslovom »Quality of institutional elderly care in Slovenija« na University of Oulu, Faculty of Medicine, Finska.

Kot nosilka predmetov na dodiplomskem in podiplomskem študijskem programu ter koordinatorica kliničnega usposabljanja na gerontološkem področju, je vsakodnevno prispevala k humanizaciji odnosov med študenti, člani zdravstvenega in negovalnega tima ter stanovalci v domovih za starejše. Pri svo-

jem delu si je prizadevala za dobre in prijazne medosebne odnose. Bila je oseba, ki je znala prisluhniti in pomagati drugim. V pedagoškem delu je bila cenjena kot odlična predavateljica s strani študentov, s čutom za enakopravnost ter izkazanim profesionalnim in poštenim odnosom.

Njeno bogato znanstveno raziskovalno delo je razvidno v bogati bibliografiji številnih znanstvenih člankih, prispevkih na konferencah in kongresih doma in v tujini ter vabljanih predavanjih. Z bogato publicistično dejavnostjo je močno zaznamovala gerontološko zdravstveno nego ter pomembno vplivala na razvoj znanosti in umetnosti Zdravstvene nege. Od aprila leta 2009 je bila članica izvršnega odbora Gerontološkega društva Slovenije. Prav tako je bila ugledna članica Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije. Na fakulteti je bila tekom službovanja članica Komisije za znanstveno-raziskovalne zadeve, članica Komisije za študijske zadeve, članica Poslovnega odbora, članica Katedre za zdravstveno nego in članica Akademskega zbora Fakultete za zdravstvene vede.

Za zasluge na pedagoškem in znanstvenoraziskovalnem področju je prejela številne nagrade:

- Srebrno plaketo Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru,
- Srebrni znak Univerze v Mariboru,
- Srebrni znak Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor.

Bogato pedagoško in znanstvenoraziskovalno delo bo za vedno ohranjalo njen pomembni prispevek pri razvoju fakultete, zdravstvene nege in njo kot prepoznavno profesionalko na področju zdravstvene nege doma in v tujini.

Doc. Ana Habjanič, Doctor of Health Sciences, Finska, je odlikovala predanost in pripadnost Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru, pošten odnos do študentov in vseh sodelavcev, prav tako tudi human odnos do soljudi, odlična komunikacija in ustvarjanje pozitivnega delovnega okolja ter motivacija tako študentov kot sodelavcev za pridobivanje novih znanj na področju zdravstvene nege.

Doc. Ana Habjanič, Doctor of Health Sciences, Finska, je bila iztrgana iz njenega plodovitega dela, ustvarjanja, ki se mu je posvetila do kraja življenja. Na fakulteti med sodelavci in študenti je pustila del sebe in bo za vedno ostala naša Ana. S hvaležnostjo in s spoštovanjem bomo ohranili njeno dediščino, ki jo je zapustila nam – sodelavcem, študentom, fakulteti in zdravstveni negi – ostala nam bo v večnem spominu.

Dekanica

*izr. prof. Dr (Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske)
Majda Pajnikihar
s sodelavci in študenti UM FZV*

Spoštovane, doc. Ane Habjanič, Doctor of Health Sciences, Finska, se bomo spominjali tudi kolegice in kolegi, člani Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor, kjer je vseskozi aktivno sodelovala. Ponosno pripadna svojemu poklicu in poslanstvu, ki ga je opravljala z odliko, je podpirala delovanje regijskega strokovnega društva, za kar ji bomo vedno hvaležni.

*V imenu društva,
Ksenija Pirš, predsednica*

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
POKLICNA ETIKA V PRAKSI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE	TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA Z VKLUČENIM AED	NOVOSTI NA PODROČJU ZDRAVSTVENE NEGE V OFTALMOLOGIJI
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Četrtek, 12. 2. 2015 DMBZT Ljubljana, Poljanska 14 Začetek ob 8.30. uri Registracija udeležencev od 8. do 8.30. ure	Ponedeljek, 16. 2. 2015 v Ljubljani DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 8.30. uri Registracija udeležencev med 8. in 8.30. uro	Četrtek, 26. 2. 2015 DMBZT Ljubljana, Poljanska 14 Začetek ob 16. uri Registracija udeležencev od 15.30. do 16. ure
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si	Teoretična znanja, praktične veščine, preverjanje znanja in veščin za izvajanje temeljnih postopkov oživljanja. Program je v celoti objavljen na spletni strani DMSBZT Ljubljana www.drustvo-med-sester-lj.si	Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si
Organizator 	Organizator 	Organizator
DMSBZT Ljubljana	Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana v sodelovanju s Sekcijo reševalcev v zdravstvu, Zbornice - Zveze	DMSBZT Ljubljana
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija z DDV za člane znaša 60 €, za nečlane 120 € in se plača po izstavljenem računu. Število udeležencev je omejeno do 32.	Kotizacija z DDV za člane znaša 80 €, za nečlane 160 € in se plača po izstavljenem računu. Število udeležencev je omejeno do 32 udeležencev.	Kotizacije ni in je izobraževanje namenjeno članom DMSBZT Ljubljana. Število udeležencev je omejeno do 35.
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico – Zvezo.	Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico – Zvezo.	Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico – Zvezo.
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka, številka članske izkaznice, številka licence) do 6. 2. 2015, oziroma do zasedenosti mest. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com	Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka) do 9. 2. 2015, oziroma do zasedenosti. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) oz. irma.kiprijanovic@gmail.com	Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (zavod, številka članske izkaznice, številka licence) do 20. 2. 2015, oziroma do zasedenosti mest. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
REDNI LETNI OBČNI ZBOR DMSBZT MARIBOR IN STROKOVNI KLINIČNI VEČER V FEBRUARJU	ZAKONODAJA S PODROČJA ZDRAVSTVA	TUDI BESEDA JE ZDRAVILO
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
<p>Četrtek, 26. 2. 2015, ob 16. uri, v veliki predavalnici stolpnice Klinike za kirurgijo UKC Maribor (16. nadstropje), Ljubljanska ulica 5, 2000 Maribor</p>	<p>Petek, 27. 2. 2015, v prostorih DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14, Ljubljana, začetek ob 7.30. uri.</p>	<p>3. in 4. marec 2015 Ljubljana DMBZT Ljubljana, Poljanska 14 Začetek ob 8. uri Registracija udeležencev od 7.45 do 8. ure</p>
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
<p>SLIKOVNA DIAGNOSTIKA PARKINSONOVE BOLEZNI, prim. Ludvik Puklavec, dr. med., spec. internist SEVANJE V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU, Stane Vernik, dipl. zdravstvenik</p>	<p>Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si</p>	<p>Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si</p>
Organizator 	Organizator 	Organizator
<p>Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor (DMSBZT Maribor)</p>	<p>DMSBZT Ljubljana</p>	<p>DMSBZT Ljubljana v sodelovanju z Elite izobraževanje, d. o. o., Ljubljana</p>
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
<p>Strokovno izpopolnjevanje je za člane DMSBZT Maribor brezplačno, za člane drugih regijskih strokovnih društev znaša kotizacija 25 EUR, za nečlane Zbornice - Zveze 50 EUR (DDV je vključen v ceno). V ceno je vključena organizacija kliničnega strokovnega večera in potrdilo o udeležbi.</p>	<p>Kotizacija z DDV za člane znaša 60 EUR, ter 120 EUR za nečlane društva in se plača po izstavljenem računu. V kotizacijo je vštetu gradivo in organizacija seminarja ter osvežitev med odmori. Število udeležencev je omejeno do 35.</p>	<p>Izobraževanje je namenjeno članom/icam DMSBZT Ljubljana. Prispevek je 25 €.</p>
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
<p>Strokovno izobraževanje je vpisano v register strokovnih izpopolnjevanj Zbornice - Zveze za leto 2015.</p>	<p>Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico - Zvezo.</p>	<p>Oddana je vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj pri Zbornici - Zvezi. Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje.</p>
Dodatne informacije in prijave	Dodatne informacije in prijave	Dodatne informacije in prijave
<p>Kotizacijo nakažete na TR DMSBZT Maribor, številka 0451 5000 0111 670, sklic 0010 pri Nova KBM, d. d. Prijavo na strokovni klinični večer opravite na spletni strani društva www.dmsbzt-mb.si pod: PRIJAVA NA STROKOVNI KLINIČNI VEČER Vljudno vabljeni.</p>	<p>Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka, številka članske izkaznice, številka licence) do 19. 2. 2015, oziroma do zasedenosti. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) oz. irma.kiprijanovic@gmail.com</p>	<p>Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka, številka članske izkaznice, številka licence) do 24. 2. 2015 oziroma do zasedenosti mest (20). Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com</p>

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
POKLICNA ETIKA V DOMOVIH ZA STAREJŠE OBČANE	Volilni občni zbor in strokovno izobraževanje za medicinske sestre, babice in zdravstvene tehnike, na temo KOMUNIKACIJA IN MEDIACIJSKE VEŠČINE V ZDRAVSTVENI NEGI.	OKUŽBE, POVEZANE Z NARAVO!
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Četrtek, 5. 3. 2015 DMBZT Ljubljana, Poljanska 14 Začetek ob 8.30. uri Registracija udeležencev od 8. do 8.30. ure	6. marec 2015, HOTEL ASTORIA BLED, Prešernova 44, 4260 Bled Registracija med 8.30 in 9. uro, začetek ob 9. uri	Petek, 6. 3. 2014, Rogaška Slatina, registracija od 8. do 8.30
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si	Program strokovnega izobraževanja je objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze in spletni strani društva www.dmsbzt-gorenjske.si	Program izobraževanja je objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze www.zbornica-zveza.si
		
Organizator	Organizator	Organizator
DMSBZT Ljubljana	Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Gorenjske	Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov na internistično – infektološkem področju
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija z DDV za člane znaša 20 € in se plača po izstavljenem računu. Število udeležencev je omejeno do 30.	Strokovno izobraževanje je za članice/člane brez kotizacije, za člane drugih regijskih društev je kotizacija 80 eur, za nečlane Zbornice - Zveze 160 eur. Predvideno število udeležencev 100-120.	Kotizacija z DDV znaša za člane Z - Z 95 €, za nečlane 190 €. Kotizacijo nakažite na transakcijski račun Z - Z: št. 02015-0258761480, sklic na številko 00 02256 - 06032015 s pripisom Za sekcijo MS in ZT na internistično-infektološkem področju.
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico – Zvezo.	Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico – Zvezo.	Izobraževanje se vodi v evidenci strokovnih izpopolnjevanj in izobraževanj pri Zbornici - Zvezi in je v postopku licenčnega vrednotenja na Ministrstvu za zdravje
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka, številka članske izkaznice, številka licence) do 26. 2. 2015, oziroma do zasedenosti mest. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com	Na izobraževanje se prijavite do 20. 2. 2015 preko prijavnice s spletne strani društva DMSBZT Gorenjske www.dmsbzt-gorenjske.si ali zorca.panic@sb-je.si	Prijavite se lahko preko e-prijavnice na strani Zbornice - Zveze ali jo pošljite na e naslov veronika.jagodic@gmail.com ali na naslov Veronika Jagodic Bašič, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja, Japljeva 2, Ljubljana

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
<p>Po stranskih poteh do cilja ali ne čakajte, da vam jabolko pade na glavo, raje splezajte na jablano in si jih naberite cel koš/ŠEST KLOBUKOV RAZMIŠLJANJA.</p>	<p>ZDRAVSTVENA NEGA IN OSKRBA POŠKODOVANE KOŽE</p>	<p>POKLICNA ETIKA V PRAKSI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE</p>
<p>Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija</p>	<p>Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija</p>	<p>Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija</p>
<p>Petek, 6. 3. 2015 DMBZT Ljubljana, Poljanska 14 Začetek ob 14. uri Registracija udeležencev od 13.45. do 14. ure</p>	<p>10. marec 2015, Termalna Laško</p>	<p>Petek, 13. 3. 2015 DOM UPOKOJENCEV IDRİJA, Arkova ul. 4, Idrija Začetek ob 8.30. uri Registracija udeležencev od 8. do 8.30. ure</p>
<p>Program izobraževanja</p>	<p>Program izobraževanja</p>	<p>Program izobraževanja</p>
<p>Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si</p>	<p>Pogosta vprašanja, ko govorimo o poškodovani koži, so povezana z ustrezno zdravstveno nego in oskrbo, ki omogoča kakovost pacientovega življenja. Problem se razteza v različna življenjska obdobja (plenični izpuščaj) in različne težave, ki jih imajo pacienti (okolica kože ob stomi).</p>	<p>Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si</p>
<p>Organizator</p> 	<p>Organizator</p> 	<p>Organizator</p>
<p>DMSBZT Ljubljana</p>	<p>Zbornica - Zveza, Sekcija medicinskih sester v enterostomalni terapiji</p>	<p>DMSBZT Ljubljana</p>
<p>Kotizacija, nakazilo, število udeležencev</p>	<p>Kotizacija, nakazilo, število udeležencev</p>	<p>Kotizacija, nakazilo, število udeležencev</p>
<p>Kotizacije ni in je izobraževanje namenjeno članom DMSBZT Ljubljana. Število udeležencev je omejeno do 30.</p>	<p>Kotizacijo poravnate na transakcijski račun ZBNS-ZDMSBZTS št. 02015-0258761480, sklic na 00 0215 10032015 s pripisom za Sekcijo medicinskih sester v enterostomalni terapiji, ki je odprt pri NLB, d.d., poslovalnica Tavčarjeva 7, 1000 Ljubljana.</p>	<p>Kotizacija z DDV za člane znaša 60 €, za nečlane 120 € in se plača po izstavljenem računu. Število udeležencev je omejeno do 35.</p>
<p>Licenčne in pedagoške točke</p>	<p>Licenčne in pedagoške točke</p>	<p>Licenčne in pedagoške točke</p>
<p>Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico - Zvezo.</p>	<p>Program bo vrednoten z pedagoškimi točkami in licenčnimi točkami.</p>	<p>Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico - Zvezo.</p>
<p>Dodatne informacije in prijava</p>	<p>Dodatne informacije in prijava</p>	<p>Dodatne informacije in prijava</p>
<p>Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (zavod, številka članske izkaznice, številka licence) do 31. 03. 2015, oziroma do zasedenosti mest. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com</p>	<p>Bodo objavljene na spletni strani Zbornice - Zveze, lahko pa nas kontaktirate po elektronski pošti na naslov tamara.stemberger@gmail.com</p>	<p>Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka, številka članske izkaznice, številka licence) do 9. 3. 2015, oziroma do zasedenosti mest. Informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com</p>

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
STROKOVNI KLINIČNI VEČER V MARCU	Po stranskih poteh do cilja ali ne čakajte, da vam jabolko pade na glavo, raje splezajte na jablano in si jih naberite cel koš/LATERALNO RAZMIŠLJANJE	PREPOZNAVA ŽIVLJENJSKO OGROŽENEGA PACIENTA IN REANIMACIJA
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Četrtek, 19. 3. 2015 ob 16. uri, v veliki predavalnici stolpnice Klinike za kirurgijo UKC Maribor (16. nadstropje), Ljubljanska ulica 5, 2000 Maribor	Petek, 20. 3. 2015 DMBZT Ljubljana, Poljanska 14 Začetek ob 14. uri Registracija udeležencev od 13.45. do 14. ure	20. 3. 2015 Izola, Hotel Delfin, Tomažičeva ulica 10 Registracija 8.- 9.
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
ZDRAVLJENJE Z DUO – DOPO PRI BOLNIKIH S PARKINSONOVO BOLEZNIJO, Marjetka Ornik Koštan, dipl. m. s., Milena Hekič, dipl. m. s.	Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si	Temeljni postopki oživljanja odraslih in otrok, uporaba AED, ukrepi pri tujkih v dihalni poti, življenjsko ogrožajoče krvavitve, hemoragični šok, etične dileme, komunikacija, ... Program bo v obliki predavanj in učnih delavnic s preverjanjem znanja ter bo v celoti objavljen na spletni strani Z - Z.
Organizator 	Organizator 	Organizator
Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor (DMSBZT Maribor)	DMSBZT Ljubljana	Zbornica - Zveza, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v urgenci Organizator bo poskrbel tudi za gradivo predavanj, osvežitev med odmorom in kosilo.
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Strokovno izpopolnjevanje je za člane DMSBZT Maribor brezplačno, za člane drugih regijskih strokovnih društev znaša kotizacija 25 EUR, za nečlane Zbornice - Zveze 50 EUR (DDV je vključen v ceno). V ceno je vključena organizacija kliničnega strokovnega večera in potrdilo o udeležbi.	Kotizacije ni in je izobraževanje namenjeno članom DMSBZT Ljubljana. Število udeležencev je omejeno do 30.	Kotizacija z DDV znaša za člane Z - Z s 50 % popustom 95 €, za nečlane 190 €. Kotizacijo nakažite na TR – NLB, posl. Tavčarjeva 7, Ljubljana, Zbornica – Zveza, št.: 02015 – 0258761480, sklic na stroškovno mesto 00 0224 – 20032015. Število udeležencev je omejeno.
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
Strokovno izobraževanje je vpisano v register strokovnih izpopolnjevanj Zbornice - Zveze za leto 2015.	Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico – Zvezo.	Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na MZ. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico - Zvezo.
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
Kotizacijo nakažete na TR DMSBZT Maribor, številka 0451 5000 0111 670, sklic 0010 pri Nova KBM, d.d. Prijavo na strokovni klinični večer opravite na spletni strani društva www.dmsbzt-mb.si pod: PRIJAVA NA STROKOVNI KLINIČNI VEČER Vljudno vabljeni.	Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (zavod, številka članske izkaznice, številka licence) do 14. 3. 2015, oziroma do zasedenosti mest. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com	Prijava preko e-prijavnice, ki se nahaja na spletni strani Zbornice - Zveze. Dodatne informacije pri ga. Bračko na telefon 041 909 328 ali na e-naslov: vida.bracko@gmail.com

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
AKUTNA STANJA V PULMOLOŠKI ZDRAVSTEVNI NEGI	DEMENCA	TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA Z VKLJUČENIM AED
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
<p>Petek, 20. in sobota, 21. marec 2015, v M Hotelu, LJUBLJANA. Začetek ob 9. uri. Registracija udeležencev od 8. do 9. ure</p>	<p>Četrtek, 26. 3. 2015 DMBZT Ljubljana, Poljanska 14 Začetek ob 16. uri Registracija udeležencev od 15.30. do 16. ure</p>	<p>Ponedeljek, 30. 3. 2015 v Ljubljani DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 začetek ob 8.30. uri Registracija udeležencev med 8. in 8.30. uro</p>
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
<p>Program izobraževanja bo objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze: www.zbornica-zveza.si. V okviru seminarja bo izvedena tudi delavnica TPO z uporabo AED.</p>	<p>Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si</p>	<p>Teoretična znanja, praktične veščine, preverjanje znanja in veščin za izvajanje temeljnih postopkov oživljanja. Program je v celoti objavljen na spletni strani DMSBZT Ljubljana www.drustvo-med-sester-lj.si</p>
Organizator 	Organizator 	Organizator
<p>Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pulmologiji</p>	<p>DMSBZT Ljubljana</p>	<p>Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana v sodelovanju s Sekcijo reševalcev v zdravstvu, Zbornice - Zveze</p>
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
<p>Dvodnevna kotizacija z vštetim DDV je 320 €, enodnevna pa 190 € (za člane Zbornice - Zveze se prizna 50 % popust in znaša dvodnevna 160, enodnevna 95). Kotizacijo nakažite na TRR Zbornice - Zveze 02015-0258761480, sklic na številko 00 0208-20032015 ali jo poravnate po izstavljenem računu.</p>	<p>Kotizacije ni in je izobraževanje namenjeno članom DMSBZT Ljubljana. Število udeležencev je omejeno do 35.</p>	<p>Kotizacija z DDV za člane znaša 80 €, za nečlane 160 € in se plača po izstavljenem računu. Število udeležencev je omejeno do 32 udeležencev.</p>
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
<p>Program strokovnega srečanja je v postopku licenčnega vrednotenja na Ministrstvu za zdravje in pridobitve pedagoških točk pri Zbornici - Zvezi.</p>	<p>Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico - Zvezo.</p>	<p>Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico - Zvezo.</p>
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
<p>Na seminar se prijavite preko e-prijave na spletni strani Zbornice - Zveze ali po e-pošti na lojzka.prestor@klinika-golnik.si. Dodatne informacije so možne tudi na tel: 041 821 189.</p>	<p>Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (zavod, številka članske izkaznice, številka licence) do 20. 3. 2015, oziroma do zasedenosti mest. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com</p>	<p>Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka) do 23. 03. 2015, oziroma do zasedenosti. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) oz. irma.kiprijanovic@gmail.com</p>

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
PRIPRAVA PREHRANSKEGA NAČRTA IN IZVEDBA - DELAVNICA.	POKLICNA ETIKA - MENEĐŽMENT ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE V LUČI ETIKE	XXV. SREČANJE PEDIATROV IN XII. SREČANJE MEDICINSKIH SESTER V PEDIATRIJI STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE ZA ZDRAVNIKE IN MEDICINSKE SESTRE
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
4. april 2015, Ljubljana, Hotel Stil, Litijska cesta 188	Četrtek, 9. 4. 2015 DMBZT Ljubljana, Poljanska 14 Začetek ob 8. uri Registracija udeležencev od 7.30. do 8. ure	Petek, 10. 4. 2015 in sobota 11. 4. 2015, Kongresni center Habakuk, Maribor, začetek ob 8.30, registracija od 7.30. do 8.30. ure
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
Program strokovnega srečanja bo objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze in na spletni strani nefrološke sekcije info@nefroloska-sekcija.com	Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si in www.drustvo-med-sester-lj.si	"Najpogostejše bolezni kože pri otrocih", "Neonatologija", "Novosti v pediatrični gastroenterologiji"
 Organizator	 Organizator	 Organizator
Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov na področju nefrologije, dialize in transplantacije, Zbornice - Zveze	DMSBZT Ljubljana	UKC Maribor - Klinika za pediatrijo, Zdravstveni dom dr. A. Drolca, Maribor, Medicinska fakulteta UM - Katedra za pediatrijo, Zdravniško društvo Maribor
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija za člane Zbornice - Zveze znaša 60 EUR vključno z DDV, za nečlane se plača 120 EUR po izstavljenem predračunu. Študenti, člani Zbornice - Zveze so oproščeni plačila kotizacije. Kotizacijo nakažete na TRR: 0201 5025 8761 480, sklic 00 0217-04042015.	Kotizacija z DDV za člane znaša 120 €, za nečlane Zbornice - Zveze je kotizacija 240 € in se plača po izstavljenem računu. Število udeležencev je omejeno do 20.	Za oba dneva do 27. 3. 2015: 250 €, na dan srečanja 10. 4. 2015: 290 €; samo za prvi dan do 27. 3. 2015: 200 €, na dan srečanja 10. 4. 2015: 230 €; samo za drugi dan do 27. 3. 2015: 150 €, na dan srečanja 11. 4. 2015: 170 €
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
Udeležba se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Strokovni program je v postopku licenčnega vrednotenja strokovnih izpopolnjevanj pri Ministrstvu za zdravje in vrednotenja za pedagoške točke pri Zbornici - Zvezi.	Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico - Zvezo.	V postopku pridobitve licenčnih točk na Ministrstvu za zdravje.
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
Ob registraciji potrebujete potrdilo o vplačani kotizaciji, člansko izkaznico Zbornice - Zveze, v primeru da ste član Z - Z in številko licence. Prijave: obvezna prijava preko E- prijavnice na spletni strani Zbornice - Zveze in jo pošljite na info@nefroloska-sekcija.com , najkasneje do 2. 4. 2015.	Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka, številka članske izkaznice, številka licence) do 2. 4. 2015, oziroma do zasedenosti mest. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com	Kontaktne osebi: Rebeka Gerlič, Slavica Keršič informacije: rebeka.gerlic@ukc-mb.si ; slavica.kersic@ukc-mb.si T.: 02 321 2940; 02 321 2813; F.: 02 321 2826 prijava na srečanje: www.ukc-mb.si (strokovna srečanja)

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
TARČNA ZDRAVILA: TRENDI IN NOVOSTI	KAKOVOSTNA ZDRAVSTVENA NEGA V ZOBOZDRAVSTVU.	VEČKRATNO ODPORNI MIKROORGANIZMI – OKUŽBE POVEZANE Z ZDRAVSTVOM
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
<p>Petek, 10. 4. in sobota, 11. 4. 2015, Terme Zreče, Cesta na Roglo 15, 3214 Zreče (konferenčni center) Zaetek ob 9.50. uri Registracija od 8. do 9.50. ure</p>	<p>10. in 11. aprila 2015 v HOTELU VITARIUM, ŠMARJEŠKE TOPLICE Registracija udeležencev med 9. in 10. uro. Začetek seminarja ob 10. uri. Potekal bo elektronski način registracije, zato imejte s seboj člansko izkaznico..</p>	<p>15.in16.april 2015, Kranjska gora, hotel Kompas Registracija udeležencev od 8.do 9.ure; ob registraciji potrebujete člansko izkaznico</p>
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
<p>Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si</p>	<p>Program strokovnega seminarja bo objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze; www.zbornica-zveza.si</p>	<p>Program izobraževanja bo objavljen na spletni strani Zbornice-Zveze</p>
Organizator 	Organizator 	Organizator
<p>ZBORNICA ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE - ZVEZA DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v onkologij</p>	<p>Zbornica - Zveza, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu</p>	<p>Zbornica-zveza, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v socialnih zavodih</p>
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
<p>Kotizacija z DDV znaša 320 € (članom ZZBNS, ki imajo poravnane članske obveznosti, se prizna 50 % popust). Kotizacijo nakažite na transakcijski račun Zbornice - Zveze št. 02015-0258761480, sklic na številko 00 0214-10042015. Podjetja in zavodi lahko znesek poravnajo tudi po prejetju računa.</p>	<p>Dvodnevna kotizacija z DDV znaša 160 € za člane Zbornice - Zveze, za nečlane Zbornice - Zveze 320 €. Kotizacijo nakažite na TRR NLB d.d., št. 0201 5025 8761 480, sklic na 00 0220-10042015 s pripisom za Sekcijo MS in ZT v zobozdravstvu ali jo poravnate po izstavljenem računu.</p>	<p>Kotizacija z DDV znaša za en dan 190€, za dva dni 320€. Za člane Zbornice-Zveze znaša en dan 95€, za dva dni 160€. Kotizacijo nakažite na TRR ZZBNS-ZSDMSBZTTS: 0201 5025 8761 480, sklic na št.00 0227-15042015, s pripisom »Sekcija MS in ZT v socialnih zavodih« ali po izstavitvi računa.</p>
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
<p>V postopku pridobitve licenčnih točk na Ministrstvu za zdravje in pedagoških točk na Zbornici - Zvezi</p>	<p>Vloga za pridobitev licenčnih točk bo oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja v register izobraževanj bo oddana na Zbornico - Zvezo.</p>	<p>Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje, bo oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj bo oddana na Zbornico-Zvezo</p>
Dodatne informacije in prijave	Dodatne informacije in prijave	Dodatne informacije in prijave
<p>Prijave preko elektronske e - prijavnice na spletni strani Zbornice-Zveze. Prijava možna najkasneje do 3.4.2015. Dodatne informacije dobite pri predsednici strokovne sekcije Gordani Marinček Garič, e- naslov: gmarincek@onko-i.si ali pri Cvetki Švajger: csvajger@onko-i.si ali na tel. 01/5879113.</p>	<p>Na strokovni seminar se prijavite preko e-prijavnice na straneh Zbornice - Zveze ali po e-pošti: damjana.grubar@gmail.com. Dodatne informacije na tel.: 051 396 296 Rezervacija je možna do 7.4.2015. Rezervacija prenočišč; HOTEL VITARIUM, booking@terme-krka.si ali na telefon 08 20 50 300</p>	<p>Prijava preko e prijavnice na spletni strani Zbornice-Zveze. Dodatne informacije možne na e-naslov: marjeta.kotnik@dso-kamnik.si, tel. 031 628 751</p>

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
VARNOST JE NAČRTOVANA	ZAKONODAJA S PODROČJA ZDRAVSTVA	TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA Z VKLJUČENIM AED
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Četrtek in petek, 16. in 17. april 2015 KRANJSKA GORA	Petek, 17. 4. 2015, v prostorih v prostorih DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14, Ljubljana, začetek ob 7.30 uri.	Ponedeljek, 20. 4. 2015 v Ljubljani DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 8.30. uri Registracija udeležencev med 8. in 8.30. uro
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
Program izobraževanja bo objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze.	Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si	Teoretična znanja, praktične veščine, preverjanje znanja in veščin za izvajanje temeljnih postopkov oživljanja. Program je v celoti objavljen na spletni strani DMSBZT Ljubljana www.drustvo-med-sester-lj.si
Organizator 	Organizator 	Organizator
Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v sterilizaciji	DMSBZT Ljubljana	Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana v sodelovanju s Sekcijo reševalcev v zdravstvu, Zbornica - Zveze
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Dvodnevna kotizacija za člane 160 EUR, za nečlane 320 EUR; enodnevna kotizacija za člane 95 EUR, za nečlane 190 EUR. Nakazati na TR - NLB, Tavčarjeva 7, LJ - ZZNBS - ZDMSBZTS št. 020015-0258761480 sklic na 000222 - 16042015 s prip. Sekcija MS in ZT v sterilizaciji.	Kotizacija z DDV za člane znaša 60 EUR, ter 120 EUR za nečlane društva in se plača po izstavljenem računu. V kotizacijo je všteto gradivo in organizacija seminarja ter osvežitev med odmori. Število udeležencev je omejeno do 35.	Kotizacija z DDV za člane znaša 80 €, za nečlane 160 € in se plača po izstavljenem računu. Število udeležencev je omejeno do 32 udeležencev.
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
Program bo oddan v postopek vrednotenja na MZ in Z - Z za vpis v register strokovnih izobraževanj za pridobitev pedagoških točk..	Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico - Zvezo.	Vloga za pridobitev licenčnih točk za strokovno izpopolnjevanje/izobraževanje je bila oddana na Ministrstvo za zdravje. Vloga za pridobitev pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja/dogodka v register izpopolnjevanj/izobraževanj je bila oddana na Zbornico - Zvezo.
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
Za strokovno srečanje je potrebna e-prijava po spletni strani Zbornice - Zveze. : Dodatne informacije: Nataša Piletič, SB Novo mesto (Centralna sterilizacija), Šmihelska cesta 1, 8000 Novo mesto, tel.:07/ 39 16 486, e-mail: natasa.piletic@sb-nm.si .	Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka, številka članske izkaznice, številka licence) do 10. 4. 2015, oziroma do zasedenosti. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) oz. irma.kiprijanovic@gmail.com	Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka) do 14. 4. 2015, oziroma do zasedenosti. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) oz. irma.kiprijanovic@gmail.com

TEMA SREČANJA
VAROVANJE OŽILJA PRI BOLNIKU S KRONIČNO LEDVIČNO BOLEZNIJO Z UČNIMI DELAVNICAMI
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
23. april 2015, Maribor, Univerzitetni klinični center, predavalnica v 16. etaži
Program izobraževanja
Program strokovnega srečanja bo objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze in na spletni strani nefrološke sekcije info@nefroloska-sekcija.com
Organizator
 <p>Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov na področju nefrologije, dialize in transplantacije, Zbornice - Zveze v sodelovanju z DMSBZT Maribor.</p>
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija za člane Zbornice - Zveze znaša 60 EUR vključno z DDV, za nečlane se plača 120 EUR po izstavljenem predračunu. Študenti, člani Zbornice – Zveze so oproščeni plačila kotizacije. Kotizacijo nakažete na TRR: 0201 5025 8761 480, sklic 00 0217-23042015.
Licenčne in pedagoške točke
Udeležba se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Strokovni program je v postopku licenčnega vrednotenja strokovnih izpopolnjevanj pri Ministrstvu za zdravje in vrednotenja za pedagoške točke pri Zbornici Zvezi.
Dodatne informacije in prijava
Ob registraciji potrebujete potrdilo o vplačani kotizaciji, člansko izkaznico Zbornice - Zveze v primeru da ste član Z – Z in številko licence. Prijave: obvezna prijava preko E- prijavnice na spletni strani Zbornice - Zveze in jo pošljite na info@nefroloska-sekcija.com, najkasneje do 20. 4. 2015.

TEMA SREČANJA
SRČNO - ŽILNE BOLEZNI IN LEDVIČNA HIPERTENZIJA PRI BOLNIKIHI S KONČNO LEDVIČNO ODPOVEDJU TER VLOGA ZDRAVSTVENE NEGE.
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
15. in 16. maj 2015, Terme Zreče
Program izobraževanja
Program strokovnega srečanja bo objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze in na spletni strani nefrološke sekcije info@nefroloska-sekcija.com.
Organizator
 <p>Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov na področju nefrologije, dialize in transplantacije, Zbornice - Zveze</p>
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija za člane Zbornice - Zveze znaša 180 EUR vključno z DDV, za nečlane se plača 360 EUR po izstavljenem predračunu. Študenti, člani Zbornice – Zveze so oproščeni plačila kotizacije. Kotizacijo nakažete na TRR: 0201 5025 8761 480, sklic 00 0217-15052015.
Licenčne in pedagoške točke
Udeležba se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Strokovni program je v postopku licenčnega vrednotenja strokovnih izpopolnjevanj pri Ministrstvu za zdravje in vrednotenja za pedagoške točke pri Zbornici - Zvezi.
Dodatne informacije in prijava
Ob registraciji potrebujete potrdilo o vplačani kotizaciji, člansko izkaznico Zbornice - Zveze v primeru da ste član Z – Z in številko licence. Prijave: obvezna prijava preko E- prijavnice na spletni strani Zbornice - Zveze in jo pošljite na info@nefroloska-sekcija.com, najkasneje do 12. 5. 2015.

OBVESTILO

Spoštovane kolegice in kolegi,

Dokument z naslovom

NOV MODEL OBRAČUNAVANJA STORITEV V PATRONAŽNEM VARSTVU - VPRAŠANJA IN ODGOVORI,

v katerem so zbrani odgovori na vprašanja, ki smo jih po uvedbi **NOVEGA OBRAČUNSKEGA MODELA PATRONAŽNE ZDRAVSTVENE NEGE** 1. 1. 2015 prejeli v Sekciji MS in ZT v patronažni dejavnosti, je **objavljen tudi na spletni strani Zbornice – Zveze** v rubriki **Aktualna obvestila**.

Drugi del odgovorov bo prav tako na spletni strani objavljen še pred iztekom meseca januarja.

Martina Horvat

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v patronažni dejavnosti

NA VALOVIH TERMALNE RIVIERE , V OBJEMU ZDRAVILNIH VODA TERM ČATEŽ....

V mrzlih zimskih dneh, v sivini dežja si dočarajte takojšnjo sprostitev v **ZIMSKI TERMALNI RIVIERI**... Pričakuje vas drevo presenečenja, bazen z valovi, skakalnica, hitra reka, gusarska ladja, 'čisto pravo' termalno surfanje na valovih in še in še. Sprostite svoje telo v **SAVNA PARK**-u, preizkusite (vsaj) eno izmed 8 tipov savn.

V obdobju od 04.01. do 18.12.2015 vam nudimo **15 % popust na nakup celodnevne vstopnice za kopanje ter 15 % popust na nakup vstopnic za Savna park**; ne velja ob sobotah, nedeljah, praznikih in v obdobju 24.10.-01.11.2015;

Ko pa sonce močnejše zasije in postane vroče... je tukaj osvežujoča & enkratna... **POLETNA TERMALNA RIVIERA** (odprta predvidoma od 25.04. do 30.09.2015) največji in najatraktivnejši vodni park s tobogani, počasno reko, termalno formulo, gusarskim otokom... za vse generacije! **Plavanje je zdravo in v Termah Čatež še neskončno zabavno!**

Izkoristite izjemno ponudbo: **15 % popust za nakup CELODNEVNE vstopnice** za kopanje ob delavnikih in **10 % popust za nakup CELODNEVNE vstopnice** za kopanje ob sobotah, nedeljah in praznikih.

UGODNOSTI v TERMAH ČATEŽ
za članice in člane
Zbornice zdravstvene in
babiške nege- Zveze
strokovnih društev
medicinskih sester, bobic
in zdravstvenih tehnikov
Slovenije

Pogoji za uveljavljanje popusta: • popust lahko članice in člani Zbornice-Zveze uveljavljajo s predložitvijo članske izkaznice in osebne dokumenta na blagajni Termalne riviere; • popust velja za članico/člana Zbornice-Zveze in njegove ožje družinske člane (mož/žena in njuni otroci); • popusti se izključujejo.

"POČITNICE V TERMAH ČATEŽ V ČATEŽU IN NA SLOVENSKI OBALI"

Za tiste, ki želijo 'odklopiti' več kot en dan, ponujamo ugodne in privlačne pakete za družine - na obalah Termalne riviere v Čatežu ter na slovenski obali v Žusterni pri Kopru.

Vabimo vas na **MINI POČITNICE** in vam ponujamo **15 % popust na paket "MINI MINI POČITNICE" (prvi otrok do 12. leta in drugi otrok do 6. leta : brezplačne MINI MINI počitnice!)**. Več na www.terme-catez.si.

Popust velja:

- v hotelu **AQUAPARK ŽUSTERNA***** v Kopru, v terminih: 11.01. - 01.04., 06.04. - 23.04. in 03.05. - 04.07.2015
- v hotelu **ČATEŽ***/sobe z balkonom v Čatežu**, v terminih: 11.01. - 01.04., 06.04. - 23.04. in 03.05. - 30.07.2015;

Za **LJUBITELJE ZELENE BARVE** IN ZA **ODMIK K NARAVI** pa kar **25 % popust na redne cene namestitve v APARTMAJIH***** v Termah Čatež, pri bivanju min. 3 noči, v terminih: 11.01. - 01.04., 06.04. - 23.04. in 03.05. - 04.07.2015.

Pogoji za uveljavljanje popusta v hotelih in apartmajih: • min. bivanja 3 dni /noči • predhodno potrjena rezervacija Term Čatež (info@terme-catez.si, tel.: 07 49 36 700); • obvezna predložitve kupona iz revije **Utrip** na recepciji ob prihodu • popust velja za članico/člana Zbornice-Zveze in njegove ožje družinske člane (mož/žena in njuni otroci) • popusti se izključujejo in ne veljajo na akcijske cene) • upravičenci lahko uveljavljajo popust ob direktni rezervaciji v Termah Čatež.

edumedic

Pričakujte več.

Spomladansko srečanje

STAROSTNIK 2015

Medicina, farmakologija in empatija

14. marec 2015

Kongresni center Brdo pri Kranju

**Kotizacija
samo 25 €**

Program, informacije in prijava:

www.edumedic.si